

Wskazania z audytu:

Szkoły w Kiełpinie i Stobnie do zamknięcia.

Mamy oświadczenie dyrektorek!

Str. 8

Tygodnik

Tucholski

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

tygodnik.pl

ISSN 1234-6314

nr 44 (1704) 31 października 2024

cena 5,10 zł (w tym 5% VAT)

Reklama

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4 tel. 501 713 717
DLA KLIENTÓW
BADANIE WZROKU
GRATIS
www.express-optyk.pl

**Co z obiecany
skrót
do szpitala?**

Str. 6

**Gmina Śliwice.
Ceny wynajmu
świeć w górę.
Jakie
są powody?**

Str. 11

**100-lecie Lasów
Państwowych.
„Tam gdzie
tniemy,
sadzimy”**

Str. 12

**Sołtyska
Obrowa
o kosznajderskiej
wiosce.**

Str. 14

**Tucholanka
Kaemde
samodzielnym
liderem!**

Str. 28

Gmina Tuchola:

PRZEKRĘT NA „CZyste POWIETRZE”

83-LATEK OSZUKANY NA PRAWIE 60.000 ZŁ!

Tucholska policja prowadzi postępowanie pod kątem oszustwa, którego ofiarą miał paść starszy mieszkaniec Legbada. Sprawa ma związek z dotacją z programu „Czyste Powietrze”, która do przeprowadzającego termomodernizację nie trafiła, mimo przyznania jej przez NFOŚiGW. Zarówno policjanci, jak i urzędnicy apelują, aby nie powierzać swoich spraw niesprawdzonym firmom, które proponują pomoc w pozyskaniu środków!

Str. 3

**Mamy mistrza
i drugiego
wicemistrza
Polski!**

Str. 32

Są z gminy Kęsowo

Str. 10

**Piotr Krajna
rusza przez Polskę
rowerem,
by ratować
córkę!**

Reklama

**OBECNIE POSZUKUJEMY OSÓB
DO PRACY NA STANOWISKACH:**

- **LAKIERNIK KONSTRUKCJI, MASZYN
I WYROBÓW METALOWYCH**
- **TOKARZ**
- **MECHANIK / MONTER
/ ELEKTROMONTER MASZYN**

PRACA

MOŻLIWOŚĆ PRZYUCZENIA!

CV można składać osobiście
lub przesłać na adres e-mail:
sekretariatzs@f-e.de

Eggersmann
Recycling Technology

Eggersmann Polska Sp. z o.o.
Sępólno Krajeńskie,
ul. Kościuszki 30 a
tel.: 52 388 85 10

Od 30 października do 3 listopada

Gorące dni wokół cmentarza w Tucholi. Pilnuj się, jak jeździć i gdzie stawać

Informację dotyczącą czasowej organizacji ruchu przekazuje Gmina Tuchola. Poważne zmiany dotyczą zwłaszcza ulic Starodworcowej i Stary Dworzec.

Jak co roku Gmina Tuchola wprowadza kilkudniową organizację ruchu wokół cmentarza parafialnego

przy ul. Świeckiej w Tucholi. Z uwagi na Wszystkich Świętych i Zaduszki to okres natężonego ruchu samocho-

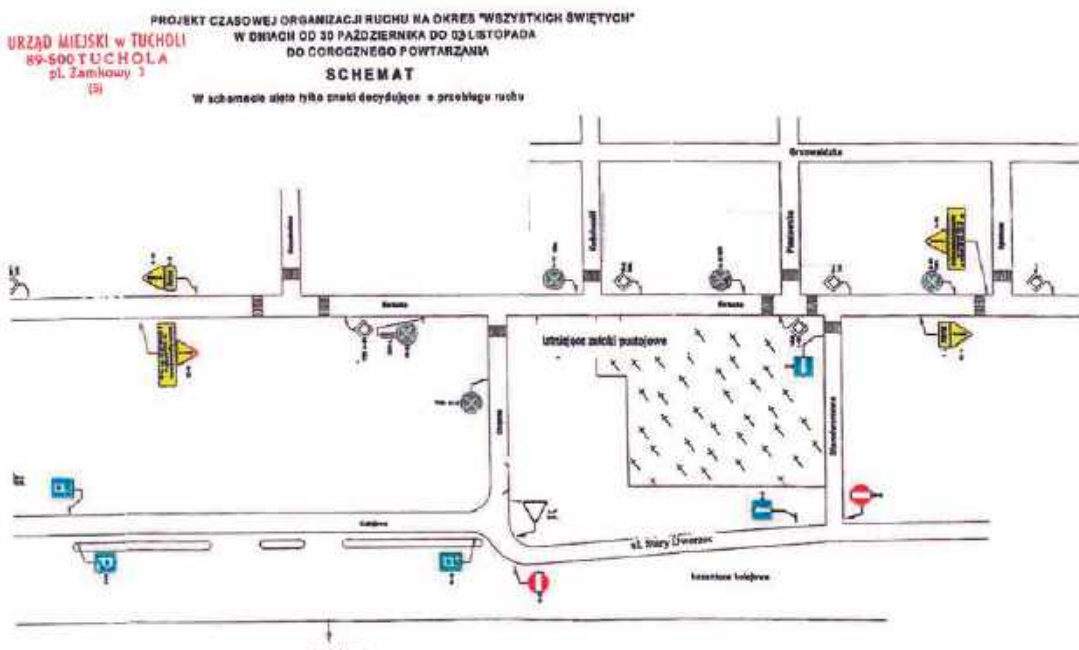
dów i pieszych. Jak tłumaczy gmina, zmiany są po to, aby ruch ten uporządkować.

Gmina Tuchola przygotowała mapkę, którą publikujemy. Czasowa organizacja obowiązuje od 30 października do 3 listopada. W tym czasie ulice Starodworcowa i Stary Dworzec będą jednokierunkowe. Ulica Chopina pozostanie dwukierunkowa, tak jak było to już w poprzednich latach. Natomiast Piastowska na odcinku od Świeckiej do Grunwaldzkiej pozostaje całkowicie zamknięta. Związane jest to z trwającymi pracami remontowymi.

Na miejscu należy spodziewać się policji.

– Stosowanie się do poleceń i wskazówek policjantów z pewnością ułatwi wszystkim poruszanie się w zatłoczonych rejonach. Funkcjonariusze będą czuwać nad bezpieczeństwem oraz służyć radą i pomocą wszystkim podróżnym – zapowiada oficer prasowy KPP Tuchola **Łukasz Tomaszewski**.

(pp)

Schemat czasowej organizacji ruchu.

Psom wstęp wzbroniony!

Jeszcze przed Wszystkimi Świętymi przed nekropolią w Rudzkim Moście mają pojawić się znaki przypominające o tym, że czworonogi na cmentarz nie mają wstępu.

Potrzebę ustawienia przed tucholskim cmentarzem tabliczki „Zakaz wprowadzania psów” zgłosił podczas październikowej sesji rady miejskiej **Ireneusz Wesołowski**. Radny sam był świadkiem nieprzyjemnej sytuacji, jaka wyniknęła w związku z obecnością psa na cmentarzu w Rudzkim Moście.

– Po co takie ekscesy, przecież nikt nie życzy sobie, aby zwierzęta zanieczyszczały pomnik jego rodziny – podnosił na forum, jak i to, że odwiedzający nekropolię powinni zamykać za sobą furtkę.

Prośby o ich zamykanie widnieją co prawda na ogrodzeniu, ale przez wyrobione zamki furtki i tak się otwierają, gdy tylko wiatr zawieje. Stąd i prośba radnego o ustawienie tabliczek o zakazie wprowadzania czworonogów na teren cmentarza.

– Poprosimy Przedsiębiorstwo Komunalne, aby przed Wszystkimi Świętymi jeszcze coś takiego wykonało – zapewnił **Paweł Cieślewicz**, przewodniczący Rady Miejskiej w Tucholi.

Agata Wiśniewska

We wtorek pożar frytkownicy. W środę wnuk zamknął babcię na balkonie

kronika strażacka

• We wtorek 22.10 ok. godz. 19:30 w Tucholi w mieszkaniu na ul. Cegielińskiej doszło do pożaru frytkownicy z olejem. Na ratunek zadysponowano 2 zastępy JRG. W chwili ich przybycia na miejsce 4 osoby zamieszkujące ww. lokum znajdowały się poza mieszkaniem, były bezpieczne. Strażacy odłączyli energię elektryczną i przy użyciu koca gaśniczego oraz gaśnicy proszkowej ugasili płomienie.

Wynieśli uszkodzone urządzenie poza budynek. Ewakuacja innych mieszkańców budynku nie była konieczna. Nie stwierdzono obecności tlenu węgla w powietrzu.

• W środę 23.10 o godz. 13:43 w Tucholi na ul. Leśnej w budynku jednorodzinnym 3-letni wnuk zamknął babcię na balkonie. Zabezpieczono miejsce i zapewniono wsparcie psychiczne obojgu. Wkrótce na miejsce przybył ojciec dziecka, otworzył kluczem drzwi. Dziecko nie odniosło żadnych obrażeń.

• W piątek 25.10 w Tucholi w budynku mieszkalnym na ul. Grunwaldzkiej załączyła się się czujka wskazująca na obecność tlenu węgla w kotłowni. Czujka potem przestała sygnalizować zagrożenie. Sprawdzone pomieszczenie. Okazało się, że doszło do zassania tlenu przez kanał nawiewny. Przewietrzono pomieszczenia i ponownie zbadano powietrze. Urządzenie pomiarowe wskazało wartość zerową tlenu węgla.

• W niedzielę 27.10 o godz. 14:39 Przy Szosie Bydgoskiej w Tucholi

zauważono pożar. W chwili jego wybuchu domowników nie było na miejscu. Ustalono, że pożar zlokalizowany jest w piwnicy. Odłączono dopływ energii elektrycznej i zakrecono główny zawór gazu. Przeszukano budynek – nie było w nim żadnych osób. Podano 1 prąd wody na palące się wyposażenie piwnicy. Sprawdzone kamerą termowizyjną pomieszczenia. Zakrecono też główny zawór wody, gdyż przepaleniu uległy przewody centralnego

ogrzewania. W akcji uczestniczyły 2 zastępy JRG i 1 z OSP Gostycyn. Dogaszono na zewnątrz wyniesione urządzenia. Pod wpływem emocji źle poczuła się 1 z osób zamieszkujących dom. Przetransportowano ją do szpitala. Poinformowano o sytuacji władze gminy ze względu na brak możliwości korzystania z budynku przez rodzinę i brak możliwości schronienia się jej gdzie indziej.

G.

Reklama

SKŁAD WĘGLA
EKOGROSZEK, ORZECH
 zapraszamy dowóz gratis
NAWOZY AZOTOWE
WIELOSKŁADNIKOWE
BLACHA TRAPEZ
PELLET promocja
PRĘTY 6, 8, 10, 12, 14, 16
609 068 202

SKŁAD OPAŁU
 poleca
 • PELLET – **PROMOCJA**
 • WĘGIEL
 • DREWNO OPAŁOWE
 • MATERIAŁY BUDOWLANE
 • POKRYCIA DACHOWE
 • MIESZALNIA
 TYNKÓW I FARB
 • CEMENT EKSPERT
 Byśław, ul. Przemysłowa 9
 tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69
DOWÓZ W CENIE

kronika policyjna

• We wtorek 22.10 w Lipowej policjanci z tucholskiej drogówki zatrzymali do kontroli auto osobowe, którym kierował 28-latek (pow. chojnicki). Kontrola stanu trzeźwości wykazała, że w jego organizmie znajduje się 0,26 promila alkoholu. Mężczyzna stracił prawo jazdy. Grozi mu wysoka grzywna i sądowy zakaz kierowania pojazdami.

• Tego samego dnia o godz. 16:10 w Tucholi na ul. Garbary kierujący Citroenem podczas omijania uderzył w zaparkowanego hyundaia, którym kierowała 44-letnia mieszkanka miasta. 28-letni tucholanin został pouczone.

• Tego samego dnia o godz. 12:50 w Gostycynie na terenie prywatnym przy ul. Sępoleńskiej kierujący ciężarówką wraz z naczepą podczas cofania uderzył w zaparkowane audi. Kierowca mercedesa był spoza naszego regionu. Straty poniosła 39-latką zamieszkała w gm. Gostycyn. Wobec kierowcy ciężarówki nie stosowano środków prawnych, gdyż nie spowodował dla nikogo zagrożenia bezpieczeństwa poza drogą publiczną.

• Również w środę w Kiełpinie policjanci zatrzymali 45-letniego kierowcę peugeota (zam. Bydgoszcz), który znajdował się w stanie nietrzeźwości. W jego organizmie znajdowało się 0,6 promila alkoholu. Policjanci zatrzymali mu prawo jazdy. Grozi mu do 3 lat pozbawienia wolności.

• W czwartek 24.10 o godz. 16:25 w Tucholi na ul. Podmiejskiej kierujący suzuki w trakcie wymijania zderzył się z kią, którą kierował 35-latek z gm. Cekcyn. 77-letniego tucholanina pouczone.

• W niedzielę 27.10 o godz. 10:25 na trasie Gostycyn – Wielka Kłonia kierujący audi na łuku drogi wpadł w poślizg, zjechał na przeciwny pas ruchu i zderzył się z hondą, która w następstwie wjechała do przydrożnego rowu. 21-latek zamieszkały w gm. Gostycyn otrzymał mandat. Straty poniósł 27-latek również z gm. Gostycyn.

• O godz. 18:00 w Byśławiu na ul. Szkolnej kierująca mazdą, wykonując manewr cofania, uderzyła w zaparkowane alfa romeo należące do 38-letniego mieszkańca gminy. 18-latką z gm. Lubiewo została ukarana mandatem.

• W poniedziałek 28.10 o godz. 8:00 w Tucholi na ul. Witosa kierujący fiatem w trakcie skręcania w lewo zderzył się z jadącą z kierunku przeciwnego hondą, którą podróżowała 50-latką z pow. chojnickiego. 47-latek z gm. Tuchola otrzymał pouczenie.

G.

TARTAK WUTKOWSKI
 • tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
 • tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
 • więźby dachowe
 • deski szalunkowe 25 mm
 •łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
 • tarcica strugana/podbitki/deski tarasowe
 • impregnacja zanurzeniowa/ciąnieniowa
DREWNO CERTYFIKOWANE
ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
 www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

Przekręt na „Czyste powietrze”

Gm. Tuchola: 83-latek oszukany na prawie 60.000 zł!

Tucholska policja prowadzi postępowanie pod kątem oszustwa, którego ofiarą miał paść starszy mieszkaniec Legbąda. Sprawa ma związek z dotacją z programu „Czyste Powietrze”, która do przeprowadzającego termomodernizację nie trafiła, mimo przyznania jej przez NFOŚ. Zarówno policjanci, jak i urzędnicy apelują, aby nie powierzać swoich spraw niesprawdzonym firmom, które proponują pomoc w pozyskaniu środków!

21 października br. KPP w Tucholi przyjęła zawiadomienie od starszego mieszkańca gminy Tuchola, który w wyniku nieuczciwych praktyk miał stracić przyznane mu dofinansowanie z programu „Czyste Powietrze”.

– Dokładnie przyjęliśmy zawiadomienie o tym, że w grudniu 2023 roku jedna z firm, oferujących usługi związane z Programem „Czyste Powietrze” nie wywiązała się z umowy dotyczącej termomodernizacji budynku, czym naraziła 83-letniego mieszkańca gminy Tuchola na straty w wysokości 58.000 zł. Obecnie w tej sprawie gromadzimy materiał dowodowy – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy tucholskiej policji.

Funkcjonariusz do mieszkańców zwraca się z apelem, aby weryfikować wszystkie osoby, które zgłaszają się do nas bezpośrednio do domu, oferując pomoc w zdobyciu środków.

– Nie podejmujemy pochopnych decyzji, sprawdzimy najpierw, czy taka firma w ogóle istnieje. Natomiast sprawy związane z różnymi programami czy też dotacjami na termomodernizację albo rozbudowę sieci, załatwiamy najlepiej bezpośrednio w urzędzie, a nie przez firmy, które oferują tego typu usługi w naszym miejscu zamieszkania – podnosi oficer prasowy.

Środki przyznano, ale do zainteresowanych nie dotarły

O firmach dopuszczających się nieuczciwych praktyk była też Reklama

mowa na sesji, właśnie na kanwie oszustwa, które – jak zdradził burmistrz **Tadeusz Kowalski** – dotknęło starsze małżeństwo z Legbąda. Kiedy ich sprawa zdawała się nie posuwać do przodu, a kontakt z pośrednikiem się urwał, mieszkańcy zgłosili się do punktu „Czystego Powietrza”, które funkcjonuje w tucholskim ratuszu. Tam złożyli wniosek o dofinansowanie. Po kontakcie z NFOŚ okazało się, że takowe już otrzymali...

– Okazało się, że firma, której ci państwo dali wcześniej pełnomocnictwo do reprezentowania przed NFOŚ, zawarła z funduszem umowę i pozyskała środki, które najprawdopodobniej sobie zawłaszczyła. Teraz NFOŚ oczekuje zwrotu tych środków – informowała **Magdalena Behrendt**, kierowniczka wydziału ochrony środowiska.

Podpisują, nie wiedząc nawet z kim!

Po wizytach i telefonach od mieszkańców, chociażby w czasie wakacji, urzędniczka zdaje sobie sprawę, że na rynku firm oferujących swą pomoc w pozyskiwaniu funduszy nie brakuje nieuczciwych podmiotów.

– Sporo osób przychodziło do nas z pytaniem, z kim zawarto umowę. „Oni chodzili po miejscowości, myśleliśmy, że są od was” – mówili nam mieszkańcy – relacjonowała Behrendt. Co gorsza, takie osoby nie dysponowały nawet kopią dokumentu, który podpisały!

Zarówno kierowniczka wydziału ochrony środowiska, jak

Magdalena Behrendt z Urzędu Miejskiego w Tucholi przybliżyła pokrótce scenariusz oszustwa, jakiemu mieli paść seniorzy.

i burmistrz apelowali, korzystając z obecności na sesji młodzieży z ZSLiA, aby uczulać potencjalnych beneficjentów takich programów o niebezpieczeństwach, jakie na nich czyhają, jeśli korzystają z niesprawdzonych usług. Decydując się na podpisanie umowy czy upoważnienia, przeczytajmy je wcześniej dokładnie, łącznie z tym, co napisane drobnym druczkiem! A jak zauważył radny **Dariusz Karnowski**, już same dni, w których przedstawiciele takiej czy innej firmy pukają do naszych drzwi – zazwyczaj w weekendy, powinny nas zastanowić.

Pewna pomoc!

W punkcie „Czystego Powietrza”, który mieści się w UM w Tucholi – pokój 107 i czynny jest 5 dni w tygodniu w godzinach pracy ratusza, można skorzystać z pomocy w formie złożenia wniosku o wymianę źródła ciepła, okien, drzwi czy innych instalacji, ale i podpisać umowę

z NFOŚ, jeśli udało się uzyskać dotację.

W punkcie utworzone jest stanowisko komputerowe dla tych beneficjentów programu, którzy nie posiadają komputera, nie mogą poradzić sobie z samodzielnym wypełnieniem wniosku lub chcą wydrukować gotowy wniosek. Nie ma możliwości wypisania wniosku odręcznie, występuje on tylko w formie elektronicznej.

W celu uzyskania informacji na temat programu „Czyste Powietrze” należy kontaktować się pod nr. tel. 52 56 42 532 lub pod adresem e-mail: rolnictwo@tuchola.pl.

W sprawie opisanego wyżej oszustwa wysłaliśmy zapytanie do NFOŚ w Toruniu. Temat będziemy kontynuować po uzyskaniu odpowiedzi.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Wycinka drzew w ramach inwestycji drogowej

Zdjęcia gniazda i martwego pisklęcia trafiły do RDOŚ i na policję

Czy podczas wycinki drzew doszło do zniszczenia lęgów? Odpowiedź na to pytanie ma przynieść postępowanie prowadzone przez tucholską policję.

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi w związku z otrzymaniem zawiadomienia od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, prowadzi czynności wyjaśniające z art. 51 ust. 1 pkt 2 Prawo łowieckie, który mówi o tym, że: „Kto wybiera jaja, pisklęta, niszczy gniazda ptaków lownych lub niszczy ich lęgownice podlega karze grzywny”. Owo postępowanie ma związek z wycinką lip, która

była prowadzona na ul. Kościuszki w Tucholi, w ramach kompleksowego remontu dróg.

– Mamy już przesłuchanych pierwszych świadków i w dalszym ciągu gromadzimy materiał dowodowy w tej sprawie, w tym decyzje środowiskowe i różne pozwolenia. Analizujemy wszystko – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Agata Wiśniewska, fot. nadesłane

Zdjęcie gniazda na chodniku i leżącego obok pisklęcia, wykonanego na ul. Kościuszki, przesłane na nasz adres tucholanie.

Reklama

PRODUCENT PELETU

transport
GRATIS

ZABROCCY®
PIĘKNO W CZYSTEJ FORMIE

tel. 52 33 40 369
Okoniny Nadjeziorne 14
89-530 Śliwice

AUTO REJESTRACJE

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Kraksa przy hurtowniach. 1500 zł po nieustąpieniu pierwszeństwa

Do zdarzenia dwóch samochodów osobowych doszło w czwartek 24 października na ul. Tucholi na ul. Świeckiej – za torami przy wyjeździe z miejscowych hurtowni. Na miejscu działały straż pożarna, policja i zespół ratownictwa medycznego.

W audi, które jechało prawidłowo, podróżowały trzy osoby.

Kierowca volkswagena został ukarany mandatem w wysokości 1500 zł i 10 punktami karnymi.

Informacje na temat czwartkowego zderzenia dwóch samochodów osobowych podaje nam Komenda Powiatowa Policji w Tucholi. Doszło do niego w ubiegły czwartek ok. godz. 10:20.

– Policjanci ustalili, że kierujący volkswagenem, włączając się do ruchu, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu audi – relacjonuje oficer prasowy Łukasz Tomaszewski.

Sprawcą zdarzenia, które ostatecznie uznano za kolizję, okazał się 62-letni tucholanin.

Został ukarany mandatem w wysokości 1500 zł i 10 punktami karnymi. Audi prowadziła 38-latką z Tucholi. Razem z nią podróżowali pasażerowie: 37-letni mężczyzna i 15-latką. Uczestnikom zdarzenia nic poważnego się nie stało.

Kierujący pojazdami byli trzeźwi.

(pp), fot. KP PSP Tuchola

W Tucholi pojawiły się napisy

Mają oderwać przechodzących przez przejście od smartfonów

Na przejściu dla pieszych przy ul. Nowodworskiego w Tucholi zostały wymalowane napisy „Odtóż telefon i żyj!”. To efekt interpelacji złożonej przez radnego Ireneusza Wesołowskiego. Całkiem możliwe, że takich „budzików” przy tucholskich zebrawach pojawi się więcej.

Napisy, mające dać do myślenia pieszym zapatrzonym w ekrany telefonów, pojawiły się przy podwójnej zebrawie na ul. Nowodworskiego. Jak już wspomnieliśmy, o wdrożenie takiego rozwiązania zaapelował radny miejski i zarazem dyrektor Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi. Ireneusz Wesołowski chciał, by Tuchola poszła śladem innych polskich miast, które poprzez komunikaty umieszczone przy przejściach, próbują wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu. Do jego propozycji pozytywnie odnieśli się urzędnicy ratusza i dlatego też w Tucholi możemy odnaleźć akcent ogólnopolskiej akcji.

– Cieszę się, że moja interpelacja została zauważona przez wóldarza oraz osoby odpowiedzialne za gminne drogi. Wymalowanie tych napisów nie wiązało się z jakimiś wielkimi kosztami, natomiast wszystko, co zrobimy, aby ocalić choć jedno ludzkie życie, jest bezcenne – przyznaje Ireneusz Wesołowski.

– W pełni popieramy każde działanie mające poprawić bezpieczeństwo. Nie da się ukryć, że jako użytkownicy smartfonów nierzadko zatracamy się w wirtualnym świecie, nie zważając na to, co dzieje się tuż obok nas w rzeczywistości. Dlatego z pełnym przekonaniem zrealizowaliśmy wniosek pana radnego – mówi z kolei burmistrz Tadeusz Kowalski.

Napisy, które mają wzmocnić uwagę pieszych, zostały wymalowane przy przejściu na ul. Nowodworskiego. To właśnie nim w trakcie dużych przerw poruszają się uczniowie pobliskich szkół średnich.

Defilują na drugą stronę

Reklama

Radny nieprzypadkowo zawnioskował, aby pierwszym przejściem przy którym pojawiają się napisy, było to zlokalizowane w sąsiedztwie Technikum Leśnego i ZSLiA. To właśnie na tej zebrawie, m.in. w trakcie dużych przerw, można obserwować spore potoki pieszych.

– Młodzież jest tą grupą, która z dużą lekkością defiluje na drugą stronę ulicy z komórkami w dłoniach, nawet nie patrząc na nadjeżdżające auta – dodaje radny.

Ze swojego gabinetu dyrektor ZSLiA ma okazję obserwować, że nowość przy pasach budzi całkiem spore zainteresowanie przechodniów. Teraz zamierza czynić starania, aby podobne komunikaty zostały wymalowane przy innych newralgicznych przejściach w mieście, np. przy rondzie czy zebrawach na ul. Świeckiej, które uczniowie przemierzają w drodze z albo na dworzec.

Jak podkreśla, zmiana przepisów w Polsce, dająca pierw-

zeństwo pieszym na przejściach, raczej przyniosła odwrotny efekt od założonego, dlatego też trzeba starać się pobudzić ich uwagę.

– Co komu przyjdzie z tego, że ma pierwszeństwo na pasach. Na grobie sobie tego nie napisze – podsumowuje Wesołowski.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Reklama

WYCIEZKI WOLNE MIEJSCA!

Jarmarki bożonarodzeniowe

- * 6 - 8.12.2024 - Jarmark bożonarodzeniowy PRAGA - 500 zł + 70 euro
- * 14.12.2024 - Jarmark bożonarodzeniowy BERLIN - 230 zł
- * 13 - 15.12.2024 - Jarmark bożonarodzeniowy WIEDEŃ - 500 zł + 60 euro

- * 23.01 - 03.02.2025 - MEKSYK
- * 22 - 29.04.2025 - Pielgrzymka Przez Krainę Alpejskich Szczytów i Jezior
- * 27.04 - 06.05.2025 - GRECJA
- * 6 - 26.06.2025 - FRANCJA - HISZPANIA - PORTUGALIA oraz WŁOCHY I SZWAJCARIA
- * 19 - 28.06.2025 - CHORWACJA
- * 21 - 28.07.2025 - FATIMA
- * 28.07 - 04.08.2025 - FATIMA
- * 2 - 11.08.2025 - WŁOCHY
- * 3 - 9.09.2025 - WŁOCHY (samolot)
- * 23.09 - 03.10.2025 - WŁOCHY

KOŁOBRZEG wynajem apartamentów

- strefa SPA • 2 minuty do plaży, latarni morskiej i portu
- novumapartamenty.pl

Biuro Turystyki i Transportu

NOVUM travel

ul. Gdańska 13e, 89-410 Więcbork
tel: 052-389-98-90, 512 512 120
e-mail: novumtravel@op.pl

ZAPRASZAMY!!!

SKŁEP SPOŻYWCZO-PRZEMYSŁOWY
Małgorzata Luptowska
W MAŁYM MĘDROMIERZU

Zapraszamy do zabawy!

**ZRÓB ZAKUPY
ZA MINIMUM 100 ZŁ
I WYGRAJ NAGRODY**

Szczegóły w sklepie
oraz pod tel. 661 543 715

GDY PIENIĄDZE UCIEKAJĄ SZPARĄ W OKNIE.... WEŹ 136 200 ZŁ DOTACJI!

Rachunki za ogrzewanie pod koniec 2024 roku będą naprawdę wysokie. Jeśli mieszkasz w starszym budynku, prawdopodobnie płacisz 30% więcej niż inni tylko dlatego, że ciepło „ucieka” przez dach, szpary w oknach i drzwiach czy ściany i podłogi. Z myślą o rodzinach takich, jak Twoja, z rządowego programu „Czyste Powietrze” możesz otrzymać aż 136 200 zł bezzwrotnej dotacji i niemal wyzerować obecne rachunki! Czego potrzebujesz?

Straty ciepła w niedocieplonym domu

Szacuje się, że przez ściany, dach, nieszczelne okna, drzwi, podłogi w domach budowanych przed 2014 rokiem „ucieka” nawet 30% ciepła. Oznacza to, że na każde 1000 zł na rachunkach za ogrzewanie, 300 zł można zaoszczędzić, przeprowadzając termomodernizację. Możesz to zmienić, korzystając z dotacji z programu „Czyste Powietrze”. Także bez wkładu własnego: korzystając z opcji prefinansowania, nie musisz mieć środków z własnej kieszeni na wkład własny.

Każdy, kto spełnia kryteria progu dochodowego i stara się o środki na termomodernizację, musi przeprowadzić audyt energetyczny, który przy dotacjach jest bezpłatny. Badanie jest niezbędne, by ocenić, co powinno być priorytetowo wyremontowane lub wymienione.

Audyt energetyczny jest obecnie obowiązkowy, aby otrzymać 100% dofinansowania na termomodernizację, czyli nawet do 136 200 zł na m.in.: wymianę okien, drzwi, elewację, remont dachu, pompę ciepła, piec na pellet lub drewno i fotowoltaikę. Obecnie również, jeśli myślisz tylko o panelach słonecznych, musisz wymienić piec na zasilany ekologicznie. W takim wypadku, aby otrzymać bezzwrotną dotację na nowe źródło ogrzewania, także niezbędny jest audyt energetyczny, wykonywany przez PGI2.

Dla kogo „Czyste powietrze”?

W obecnej transzy z bezzwrotnych dotacji z programu „Czyste Powietrze” mogą skorzystać wszyscy, którzy chcą przeprowadzić termomodernizację, wymienić źródło ogrzewania czy założyć fotowoltaikę. Ile można otrzymać?

Próg I: jeśli dochód roczny właściciela budynku mieszkalnego nie przekracza 135 tysięcy złotych rocznie, możesz otrzymać do 66 000 zł.

Próg II: jeśli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w gospodarstwie jednoosobowym nie przekracza 2651 zł, a w wieloosobowym 1894 zł, możesz otrzymać do 99 000 zł.

Próg III: jeśli dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w gospodarstwie jednoosobowym nie przekracza 1526 zł, a w wieloosobowym 1090 zł, możesz otrzymać do 135 000 zł.

Przy progu II i III istnieje możliwość prefinansowania – w tym wypadku nie musisz posiadać

własnych środków na wkład własny. Dodatkowo dotacja pokrywa audyt energetyczny w kwocie 1200 zł.

Dotacje są bezzwrotne. Wystarczy, że zgłosisz się do firmy takiej, jak PGI2, której biuro znajdziesz przy ulicy Chojnickiej 6 w Tucholi i poprosisz o kalkulację oraz przeprowadzenie obowiązkowego audytu energetycznego. Specjaliści wypełnią za Ciebie wszystkie wnioski, przeprowadzą prace remontowe i rozliczą środki.

Prefinansowanie

Jeśli przysługują Ci środki z II i III progu, nie musisz mieć pieniędzy na wkład własny w inwestycję, wykonywane przez PGI2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) wprowadził usługę prefinansowania dla beneficjentów programu „Czyste Powietrze”. Oznacza to, że to WFOŚiGW wypłaca zaliczkę firmie, która wykonuje kompleksową termomodernizację domu, montuje pompy ciepła lub inne piece ekologiczne V klasy czy fotowoltaikę.

Jedynym kosztem, który jest po stronie beneficjenta, to 8% VAT – nie jest to koszt kwalifikowany. Kwotę wylicza się na podstawie planowanych wydatków i poznasz ją na etapie wyceny prac, więc jej wysokość nie będzie dla Ciebie zaskoczeniem.

Audyt energetyczny w Tucholi

Wykonanie audytu energetycznego jest obowiązkowe, aby otrzymać środki z każdego z progów w programie „Czyste Powietrze”. Po spotkaniu w tucholskim biurze specjalista umówi się z Tobą w dogodnym terminie na przeprowadzenie badań.

Podczas spotkania w Twoim domu przedstawiciel PGI2 porozmawia z Tobą o zużyciu ciepła i nośników energii, problemach, które zauważasz i potrzebach gospodarstwa domowego. Następnie przeprowadzi oględziny obiektu, zidentyfikuje punkty utraty energii, zanotuje wydajność urządzeń czy sprawdzi dokumentację techniczną.

Na tej podstawie powstanie symulacja kosztów oraz zużycia energii, a także plan tego, co powinno zostać poddane termomodernizacji w pierwszej kolejności. Jeśli ciepło „ucieka”, np. głównie przez nieszczelne okna, a Ty chcesz założyć także pompę ciepła i fotowoltaikę, bezzwrotne dofinansowanie możesz wykorzystać na wymianę okien i na instalacje ekologiczne. W przypadku potrzeby wymiany bardzo wielu kosztownych elementów oraz nowego źródła ciepła i paneli, przez co ostateczna wycena przekracza kwotę 100% dotacji, dzięki audytowi energetycznemu specjalista pomaga wybrać te elementy, których zmiana będzie najkorzystniejsza z punktu widzenia przyszłych rachunków za ciepło.

Od czego zacząć?

Mieścisz się w progach dochodowych i chcesz skorzystać z dotacji „Czyste Powietrze”? Zacznij od spotkania z przedstawicielem PGI2 i porozmawiaj o swoich potrzebach. **W nowo otwartym biurze w Tucholi przy ul. Chojnickiej 6 bezpłatnie dowiesz się wszystkiego o możliwości skorzystania z bezzwrotnej dotacji dla Twojego gospodarstwa domowego.**

Co z obiecany skrótem do szpitala?

Jak słyszymy w starostwie, sprawa jest w toku, a dokładniej na etapie pozwolenia na wycinkę drzew.

W wizji w terenie udział wzięli także Arkadiusz Łosiński, kierownik działu technicznego w Szpitalu Tucholskim i wicestarosta Jerzy Kowalik.

Trzy brzozy, wskazane do wycinki, rosną w odległości ponad 2 m od ogrodzenia.

O przejście dla pieszych prowadzące bezpośrednio z parkingu Biedronki na teren szpitala zabiegali zarówno radni powiatowi i miejscy jeszcze w poprzedniej kadencji. Realizację komunikacyjnego ułatwienia do końca roku zapowiedział starosta **Andrzej Urbański** (na czerwcowej sesji RM w Tucholi). Dodajmy, że budowa skrótu miała być zarazem symbolem dobrej współpracy pomiędzy samorządami. Sprawdzamy, co dzieje się w tym zakresie?

– Sprawa jest na etapie pozwolenia na wycinkę drzew, Reklama

to jest trzech brzozy rosnących w miejscu planowanego przejścia – odpowiada starosta, który po więcej informacji wysłał nas do swojego zastępcy.

Wicestarostę **Jerzego Kowalika** wraz z kilkoma innymi urzędnikami, w tym **Piotra Grzmieła** z wydziału ochrony środowiska w tucholskim ratuszu, zastajemy na wizji lokalnej, w okolicy planowanego przejścia. Od pierwszego z nich słyszymy, że na ten moment trudno wskazać dokładny termin wykonania przejścia.

Jako pierwsza miałyby zostać przeprowadzona wycinka ww. trzech brzozy, na którą zgodę musi wydać urząd miejski. Zdaniem urzędników położenie obok nich chodnika mogłoby wiązać się z pewnym niebezpieczeństwem dla jego użytkowników.

– Jak szeroki zatem będzie chodnik, że konieczna jest wycinka? – dopytujemy. W odpowiedzi wicestarosta informuje, że to dopiero będzie wiadomo na etapie projektu.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Dyżurny na medal!

W Komendzie Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy odbyły się Wojewódzkie Eliminacje do Finału IV Edycji Ogólnopolskiego Turnieju Służby Dyżurnej Jednostek Organizacyjnych Policji. Dyżurny z Tucholi, asp. Artur Przymuszała, zajął w tych zmaganiach trzecie miejsce.

Asp. Artur Przymuszała, jako dyżurny KPP w Tucholi, ma do czynienia z różnymi zgłoszeniami. Aby skutecznie pomóc, musi wykazać się wiedzą i spokojem.

W finale wojewódzkich eliminacji uczestniczyło 19 policjantów służby dyżurnej z jednostek województwa kujawsko-pomorskiego. Zmagania podzielone zostały na dwa etapy. Pierwszy z nich obejmował test wiedzy, składający się z 60 pytań, który weryfikował znajomość przepisów oraz obowiązujących procedur. Kolejnym etapem była symulacja pełnienia służby na zaaranżowanym stanowisku kierowania.

– Funkcjonariusze odbierali zgłoszenia telefoniczne. W tym

zadaniu sprawdzane były przede wszystkim umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych oraz postępowania zgodnie z określonym algorytmem – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Reprezentujący w turnieju KPP w Tucholi asp. **Artur Przymuszała** przeszedł przez etapy rywalizacji na bardzo wysokim poziomie. Ostatecznie turniej zakończył na trzecim miejscu.

(aw), fot. KPP w Tucholi

KONKURENCYJNE CENY PROFESJONALNA OBSŁUGA

OŚRODEK WZIASOWY „BORY TUCHOLSKIE” w Okoninach Nadjeziornych

Okoniny Nadjeziorne 65, gm. Śliwice, pow. tucholski, tel. kom.: 609 778 609
www.okoniny.pl e-mail: biuro@okoniny.pl

**Bezpieczny, ogrodzony teren w lesie nad jeziorem:
place zabaw dla dzieci, grillownia, kręgielnia, ognisko,
boiska sportowe, miejsca wypoczynkowe i rekreacyjne.**

Organizujemy:

- wesela, przyjęcia
- uroczystości rodzinne
- imprezy integracyjne i plenerowe

- klimatyzowane sale do 200 osób
- noclegi dla gości weselnych
- wystrój sali na życzenie
- apartament dla Młodej Pary GRATIS

Posiedzenie senackiej Komisji Rolnictwa w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu.
Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

Senacka Komisja Rolnictwa w Toruniu: polska prezydencja w UE zadba o przyszłość rolnictwa

Marszałek Piotr Całbecki, przewodnicząca sejmiku województwa Elżbieta Piniewska, członek zarządu województwa Dariusz Kurzawa, wicewojewoda Piotr Hemmerling oraz radni województwa byli 17 października gośćmi posiedzenia senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Obrady odbywały się w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu, tematem była europejska wspólna polityka po 2027 roku w kontekście przygotowywanej obecnie agendy polskiego przewodnictwa w Unii Europejskiej. Posiedzenie, w którym uczestniczył też wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Adam Nowak, prowadził przewodniczący komisji i senator z naszego regionu Ryszard Bober.

– *Temat jest kluczowy nie tylko dla przyszłości (...) [polskiej wsi], ale i dla dialogu strategicznego [na temat przyszłości unijnych polityk], który się w tej chwili [w UE] odbywa. Dla polskiego rolnictwa zasadnicze jest wy-*

pracowanie korzystnego kompromisu w tej sprawie – powiedział podczas poprzedzającego posiedzenie spotkania z dziennikarzami senator Ryszard Bober. Podkreślił, że musimy zdawać sobie sprawę z tego, że to nie produkcja żywności, ale kwestie związane z bezpieczeństwem i problemami starzejących się społeczeństw będą w najbliższym czasie w Brukseli głównymi priorytetami i to na nie trafiać będzie lwią część unijnych środków. Stwierdził, że to m.in. Polska, jako kraj przejmujący od 1 stycznia przewodnictwo w UE, przedstawiać będzie wypracowane propozycje i uzgodnienia dotyczące przyszłości rolnictwa kontynentu.

– *Rolnictwo jest dla nas fundamentem i strategicznym obszarem rozwojowym, jednym z filarów naszej gospodarki. Musimy je chronić i rozwijać* – mówił występujący po nim marszałek Piotr Całbecki. Podkreślił, że Polska, jako jedna z najszybciej roz-

wijających się gospodarek i jako duży kraj, który ma swoich aktywnych przedstawicieli w ważnych europejskich gremiach, ma wszelkie dane ku temu, by o rolnictwo europejskie zadbać.

– *Musimy zjednoczyć się walce z nieuczciwą konkurencją [dla naszego rolnictwa]* – stwierdziła w swoim wystąpieniu podczas posiedzenia przewodnicząca Elżbieta Piniewska. Podkreśliła, że „naszym człowiekiem w Brukseli” – który konsekwentnie i stanowczo zabiega o to, by polscy rolnicy mogli z jednej strony zadbać o bezpieczeństwo żywnościowe Europy, z drugiej uzyskiwali za swoją pracę przyzwoite dochody, zapewniające godne życie ich rodzinom – jest zasiadający w Europejskim Komitecie Regionów marszałek Piotr Całbecki. Gospodarz naszego województwa przygotował m.in. ważną i dobrze przyjętą opinię KR właśnie na temat przyszłości rolnictwa w UE.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie komisji senatorowie Jerzy Chrościkowski, Benjamin Godyła, Przemysław Błaszczak, Gustaw Brzezina, Leszek Galemba, Maciej Górski, Marcin Karpiński, Stanisław Pawlak i Andrzej Kobiak oraz radni województwa Józef Łyczak i Paweł Zgórzyński. Podczas debaty rozmawiano m.in. na temat niekontrolowanego importu produktów rolnych spoza UE i przyszłej integracji europejskiej Ukrainy, technologii umożliwiających ograniczenie chemizacji rolnictwa, wody dla rolnictwa, systemu unijnych dopłat bezpośrednich, nowej polityki spójności i pojawiających się w Komisji Europejskiej pomysłów na jej centralizację na poziomach krajowych, fałszywych narracjach na temat rolnictwa w punkcie widzenia opacznie rozumianej troski ekologicznej oraz na temat konieczności twardego lobbingu w kwestii utrzymania wspólnej polityki rolnej i jednocześnie głębokiej jej weryfikacji i nowelizacji.

Zgarnij nagrodę za filmową gęsą

Startują nasze konkursy ogłaszane w ramach akcji „Kujawsko-Pomorska Gęsinia na świętego Marcina”. Jako pierwszy Urząd Marszałkowski ogłasza konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży „Gęś filmowa”. Puśćcie wodze fantazji i wyobraźcie sobie świętomarcińską gęsę jako bohaterkę filmu. Wkrótce ruszy także konkurs na relację z celebrowania dnia 11 listopada przy gęsinie dla rodzin i Kół Gospodyń Wiejskich.

Temat tegorocznego gęsinowego konkursu plastycznego brzmi „Gęś filmowa”. Co stałoby się, gdyby świętomarcińska gęś zapragnęła zostać gwiazdą srebrnego ekranu? W jakim filmie mogłaby wystąpić – komedii, kreskówce, a może zostałaby superbohaterką ratującą świat? Narysujcie pracę na zadany temat dowolną techniką, ale musi być to praca płaska, a jej maksymalny format to A3. **Regulamin konkursu i formularze zgłoszeniowe na www.kujawsko-pomorskie.pl.**

Do konkursu „Gęś filmowa” można zgłosić tylko jedną pracę. Prace należy nadsyłać w terminie od 21 października do 8 listopada 2024 roku (decyduje data wpływu pracy do organizatora) lub dostarczyć osobiście do punktu podawczego na adres:

Urząd Marszałkowski

**Województwa Kujawsko-Pomorskiego
plac Teatralny 2, 87-100 Toruń, pokój 219
z dopiskiem „Konkurs plastyczny gęsinia”.**

Do zgłoszenia należy dołączyć zgodę rodziców lub opiekunów (która jest załącznikiem do regulaminu konkursu). Na odwrotnej stronie pracy prosimy podać dane kontaktowe: imię, nazwisko i wiek autora pracy, imię, nazwisko i telefon opiekuna lub rodzica, z którym należy się kontaktować w przypadku wygranej, a także miejsce zamieszkania.

W tym roku prace będą oceniane nie w trzech, a w czterech kategoriach wiekowych:

Jedna z laureatek ubiegłorocznego konkursu plastycznego pt. „Gęś w kosmosie” i jej praca. Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

- kategoria I: do lat 7,
- kategoria II: 8-10 lat,
- kategoria III: 11-13 lat,
- kategoria IV: 14-18 lat.

Czekają atrakcyjne nagrody, m.in. zestawy plastyczne, książki, gry planszowe, zestawy klocków dla młodszych uczestników, zaś dla starszych – bony zakupowe.

Laureatów poinformujemy o wygranej telefonicznie.

Wkrótce ogłosimy również konkurs na relację ze wspólnego spędzania czasu przy daniach z gęsiną z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Szczegóły również na www.kujawsko-pomorskie.pl.

Wskazania z audytu:

Szkoły w Kiełpinie i Stobnie do zamknięcia.

Mamy oświadczenie dyrektorek!

Urząd Miejski w Tucholi opublikował na swojej stronie internetowej audyt dotyczący gminnej oświaty. Rekomendowanym rozwiązaniem, mającym uzdrowić gminne finanse, jest likwidacja szkół podstawowych w Stobnie i Kiełpinie. O tym, czy faktycznie dojdzie do takiego kroku, zdecydują radni. Dyrektorki placówek, do których zgłaszamy się po komentarz, opracowanie oceniają jako tendencyjne i niekompletne. Innego zdania jest burmistrz.

Na zdjęciu jedna z dwóch szkół wskazanych do likwidacji – SP w Stobnie.

Audyt kosztów ponoszonych przez Gminę Tuchola na funkcjonowanie szkół podstawowych, na zlecenie samorządu, wykonała firma Audyt Konsulting Piotr Garbacz z Olsztyna. Autorzy ponad 60-stronicowego opracowania – wspomniany wcześniej **Piotr Garbacz** i **Anna Plecha** w jego podsumowaniu sugerują zmniejszenie liczby szkół z 8 do 6, z konkretnym wskazaniem na placówki w Stobnie i Kiełpinie. Takie rozwiązanie miałoby być remedium na rosnące koszty w oświacie, przy mało obiecującej demografii, i przynieść korzyść w postaci prawie 6 mln zł oszczędności.

Dokument pojawił się w czwartek (24.10) na stronie urzędu, m.in. na BIP-ie w zakładce aktualności. Tego samego dnia mieli też otrzymać go radni. Na 13 listopada **Paweł Cieśliewicz**, przewodniczący rady miejskiej zapowiedział wspólne posiedzenie komisji w sprawie audytu właśnie. Jego początek o godz. 15:00, miejsce – sala obrad tucholskiego ratusza. W niniejszym artykule przedstawiamy część danych zawartych w audycie, jak również komentarze co do przedmiotowego opracowania burmistrza i dyrektorek placówek wskazanych do ewentualnego zamknięcia.

Wiecej wydatków, mniej dzieci

Celem przeprowadzonego audytu było dokonanie szczegół-

lowej analizy kosztów funkcjonowania szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, tj. SP nr 1, 2, 3 i 5 w Tucholi oraz SP w Kiełpinie, Legbądzie, Raciążu i Stobnie. Z czasem, w związku z dyskusją, jaką wywołała zapowiedź potrzeby racjonalizacji sieci gminnej oświaty, opracowanie miało zostać poszerzone o wątek społeczny i o rozwiązania zgłaszane m.in. przez rodziców w trakcie zebrań z burmistrzem. O miesiąc wydłużono nawet termin wykonania przedmiotowego opracowania, mimo to ww. kwestii trudno się w nim doszukać.

Autorzy audytu na jego kartach zapewniają, że w trakcie realizacji zachowali pełną obiektywność i niezależność. Badany okres obejmował lata 2021-2023, a także pierwsze półrocze 2024 r. I tak w 2021 r. gmina dokładała do oświaty z własnych środków prawie 10,7 mln zł, a w roku bieżącym nieco ponad 18,7 mln zł. Wysokość subwencji wynosiła odpowiednio prawie 14,4 mln zł i 22,8 mln zł, a wysokość wydatków na szkoły ponad 25 mln zł i 41,6 mln zł.

Po podzieleniu kosztów przez liczbę uczniów wszystkich szkół ustalono średni koszt ponoszony przez samorząd na jednego ucznia. „Koszt na jednego ucznia w 2024 r. w porównaniu do roku 2021 wzrósł o 11.629,95 zł tj. z 15.284,11 zł do 26.914,06 zł (jest to średnia dla gminy, na-

tomiast w każdej szkole będzie inna)” – czytamy w audycie, jak również, że najwyższy koszt na ucznia jest w SP Stobno – 60.942 zł.

W roku 2021 do placówek, dla których organem prowadzącym jest Gmina Tuchola, uczęszczało 1640 uczniów (w tym 1287 do szkół w Tucholi i 353 do szkół wiejskich), a w roku 2024 – 1545 uczniów (w tym 1216 do szkół w Tucholi i 329 do szkół wiejskich). Aktualnie najwięcej dzieci uczęszcza do SP nr 2 – 435,03 (20 oddziałów klasowych) i SP nr 1 – 340,86 (19) a najmniej do SP w Stobnie – 57,32 (9) i SP w Kiełpinie – 71,65 (9). Gwoli wyjaśnienia, przecinki przy liczbie uczniów wynikają z jej uśrednienia.

Likwidacja jedynym racjonalnym rozwiązaniem?

W gminie Tuchola na jeden etat nauczycielski w 2024 przypadało średnio 7,89 ucznia. Łącznie takich etatów było 195,61. Z audytu dowiadujemy się także, że główną kategorią wydatków w oświacie są właśnie tzw. koszty osobowe, które każdego roku stanowią ponad 80%.

Jak podnoszą audytorzy, „nie dokonano porównania kosztów poszczególnych szkół do całości kosztów ponoszonych przez samorząd”. Nie zbadano, jaki procentowy udział wszystkich

kosztów gminy stanowią poszczególne placówki.

Biorąc pod uwagę demografię i analizę kosztów, sugeruje się zmniejszenie liczby szkół z 8 do 6, co powinno przynieść oszczędności w kosztach osobowych i rzeczowych. Audytorzy proponują przenieść uczniów z SP w Stobnie do SP w Raciążu, a uczniów kiełpińskiej podstawówki do SP nr 3 w Tucholi bądź SP w Legbądzie. „Należy mieć na uwadze, że proces zmniejszenia liczby szkół, wiąże się z potencjalnymi zwolnieniami nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi” – pada w opracowaniu. Jest w nim także mowa o odprawach dla nauczycieli, pracownikach obsługi i wzroście zatrudnienia w SP nr 3 o trzy etaty i być może o jeden w SP w Raciążu.

Zlikwidowanie dwóch wiejskich szkół miałyby nastąpić z końcem sierpnia 2025 r., co w roku kolejnym przyniosłoby w gminnej kasie 5.763.812 zł oszczędności.

„Zaproponowana przez audytorów likwidacja dwóch szkół podstawowych jest rozwiązaniem radykalnym, trudnym do przyjęcia przez społeczność lokalną, ale w obecnej sytuacji finansowej Gminy oraz prognoz demograficznych jest jedynym racjonalnym rozwiązaniem. Nie ma przesłanek przemawiających za tym, aby w najbliższym okresie bez zmian organizacyjnych koszty w oświacie były niższe” – czytamy w opublikowanym piśmie.

„Skupmy się na rozwiązaniu problemu, a nie rozliczaniu za słowa”

Jak już zasygnalizowaliśmy na wstępie, o skomentowanie audytu poprosiliśmy m.in. burmistrza Tucholi.

– Dane, które są w audycie, w jakiś sposób rozszerzone i poukładane, dla mnie, który tematem oświaty zajmuję się na co dzień, nie są żadnym zaskoczeniem. W mojej ocenie to opracowanie zewnętrzne

Tadeusz Kowalski, burmistrz Tucholi

jest obiektywne i przedstawione na podstawie faktów, a inni mogą mówić, co chcą. Niech do tego audytu odniosą się wszyscy ci, którzy będą decydować, czyli rada miejska. Ja swoje spojrzenie i rekomendację też przedstawię. Cieszę się, że pojawiła się, i tego też się spodziewałem, alternatywa w przypadku Kiełpina [w audycie wskazano, że nie ma przeszkód, aby uczniów z tej szkoły przenieść do SP 3 w Tucholi lub do SP w Legbądzie – przypis red.], która jest jakimś wyjściem naprzeciw oczekiwaniom przynajmniej niektórych głosów z zebrań wiejskich, że lepiej, aby dzieci ze wsi chodziły do szkoły na wsi. Ta perspektywa nawet bardzo mi się podoba, bo gdyby faktycznie doszło do likwidacji, to Legbąd stałby się taką fajną szkołą w kwestii liczby dzieci, jak Raciąż mógłby się stać w przypadku połączenia ze Stobnem. Natomiast ja nie chcę dzisiaj mówić w trybie dokonanych o rzeczach, które jeszcze nie zaistniały. Nieustannie mogę za to zadawać pytania, jeśli nasza sieć szkół miałaby pozostać w niezmienionej formie, skąd wziąć pieniądze na to, żeby ją utrzymać albo komu na nią zabrać. Ja oceniam i kieruję się faktami i argumentami, a nie tylko emocjami, choć one też mi się udzielają. Nie ma drugiej takiej gminy o podobnej wielkości i potencjale, która miałaby osiem szkół i z taką liczbą uczniów w oddziałach – mówi Tadeusz Kowalski.

Odnosząc się do audytu, wóldarz podkreśla, aby nie przeceniać jednak jego roli, a my

dopytujemy, dlaczego wbrew jego wcześniejszym zapowiedziom opracowanie nie zostało rozszerzone o aspekt społeczny i inne rozwiązania proponowane przez rodziców dzieci uczęszczających do szkół w Stobnie i Kiełpinie. Do ratusza wystąpiliśmy o udostępnienie skanu aneksu do umowy na wykonanie audytu. W dokumencie sygnowanym na 16 września czytamy, że „mając na względzie konieczność pogłębienia analizy kosztów związanych z reorganizacją placówek oświatowych, strony zgodnie postanawiają o konieczności wydłużenia terminu na sporządzenie audytu/analizy finansowej kosztów związanych z realizacją zadań oświatowych przez zamawiającego oraz propozycje zmian organizacyjnych w sieci szkół” do 25 października 2024 r.

– Ja dopatruję się tutaj takich rzeczy, jak chociażby alternatywa dla Kiełpina. Skupmy się na rozwiązaniu problemu, a nie rozliczaniu z tego, co ja powiedziałem. Ja z niczego się nie wycofuję – stwierdza burmistrz Tucholi.

Dyrektorki komentują: „Przedstawiony materiał jest niekompletny i tendencyjny”

Wspólnego komentarza do opublikowanego audytu udzieliły nam szefujące placówkom, nad którymi wisi widmo zamknięcia.

„Dokument, który został podany do publicznej wiadomości w miniony czwartek, był długo wyczekiwany przez wszystkie zainteresowane strony, a w szczególności przez rodziców i pracowników szkół w Kiełpinie i Stobnie. Ze względu na jego obszerną treść pragniemy odnieść się tylko do wybranych kwestii. W naszej ocenie nie wnosi on żadnych nowych informacji ponad te, o których wcześniej mówiono. Przedstawiony materiał jest niekompletny i tendencyjny, opiera się wyłącznie o aspekt ekonomiczny. Zestawianie danych statystycznych szkół miejskich i szkół z tzw. terenów gminy daje nieobiektywny obraz, na szkodę tych drugich. Analiza danych statystycznych zawartych w tym dokumencie pokazuje m.in., iż w ogóle nie omówiono skutków społecznych rekomendowa-

Maria Zabrocka, dyrektorka szkoły w Kiełpinie

nych rozwiązań (z tego powodu przesunięto prawie o miesiąc przekazanie wyników audytu), w obliczeniu potencjalnych oszczędności nie uwzględniono kosztów dowozu uczniów (takich jak m.in. wynagrodzenia kierowcy i opiekunów, paliwo i amortyzacja, a może nawet konieczność zakupu nowego autobusu). Metodologia przyjętych obliczeń jest zaskakująca, ponieważ obejmuje całościowe koszty funkcjonowania każdej z placówek, łącznie z kosztami utrzymania punktów przedszkolnych i zerówek, natomiast przelicznik „na jednego ucznia” nie obejmuje dzieci z grup przedszkolnych.

Rekomendacje Pana Audytora są jednostronne, skierowane tylko na likwidację szkół w ww. miejscowościach, nie wskazują innych wariantów, których ewentualne skutki społeczne mogłyby być mniej drastyczne. Nie poruszono w ogóle kwestii dotyczącej zapewnienia dostępu do edukacji przedszkolnej dla licznej grupy dzieci młodszych objętych opieką w obu placówkach. W świetle przedstawionych danych widzimy bardzo realne zagrożenie utraty pracy przez większość pracowników.

Mamy świadomość, że koszty utrzymania małych wiejskich szkół są bardzo wysokie, ale nie można pominąć ich znaczenia dla środowiska lokalnego. Kiełpin i Stobno to miejscowości, w których szkoła jest jedyną instytucją i jako taka pełni kluczową rolę w życiu wsi.

W tej sytuacji pozostaje nam jedynie mieć nadzieję, że audyt stanie się punktem wyjścia do dyskusji i wsłuchania się w głosy zainteresowanych, które zostaną uwzględnione przez organ decyzyjny przed wyborem ostatecznego rozwiązania tej trudnej sytuacji” – podnoszą w nadesłanym do redakcji stanowisku **Alicja Górecka**, dyrektorka Szkoły Podstawowej j im. B. Meggera w Stobnie i **Maria Zabrocka**, dyrektorka Szkoły Podstawowej im. L. Wyczółkowskiego w Kiełpinie.

Tekst i fot.
Agata Wiśniewska

Reklama

Po Wszystkich Świętych ruszy wymiana chodników na cmentarzu parafialnym

Tucholski ratusz informuje, że od 4 listopada (poniedziałek) na cmentarzu parafialnym w Tucholi rozpoczną się prace przy remoncie chodników. Odwiedzający nekropolię mogą liczyć się z utrudnieniami.

Już na początku października Urząd Miejski w Tucholi podpisał umowę z wykonawcą wymiany nawierzchni utwardzonych na chodnikach cmentarza zlokalizowanego przy ul. Świeckiej. Zadanie to wykona Zakład Ogólnobudowlany PEE-BUD Paweł Obara z Raciąża za 211.237,47 zł.

Wymiana nawierzchni polegająca będzie na rozebraniu istniejących płyt chodnikowych i położeniu w tym miejscu chodnika z kostki betonowej w kolorze grafitowym. Termin rozpoczęcia prac wyznaczono zaraz po Wszystkich Świętych, o czym informuje gmina: „Od 4 listopada 2024 r. rozpoczną się prace

na cmentarzu parafialnym w Tucholi dotyczące remontu chodników na głównych alejkach cmentarza. (...) Prosimy o wyrozumiałość”.

Niniejsze zadanie jest realizowane przy udziale środków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Nowe chodniki na cmentarzu zostaną wykonane z kostki brukowej.

Ogłoszenie płatne

PROSZĘ KSIĘDZA,

ludzie nie robią ludziom takich rzeczy w żałobie.

Tato zmarł 20.09.2024 r.

Zdaniem księdza miejsce grobu jest nadal

nieopłacone i ksiądz nie pozwolił

uprzątnąć grobu Ojca, co i tak zrobię.

Alina Sass (córka)

Diecezja Pelplińska Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP Wielka Kłonia 70 89-520 Gostycyn		Dowód wypłaty		2024
23 09 2024		KW	Nr	8
Komu	JADWIGA JUSZCZYK		Ma	Winien
			Kasa	Konto
			zł	gr
za co	Předtunienie miejsca grobu + WtADYSTAW HOPPE od 1998 do 2024 + JAN JUSZCZYK od 25.09.2024 do 25.09.2024 r.			
Słownie	cztery tysiące sześćset złotych		RAZEM	4.600,-
Wystawił	Sprawdził	Zatwierdził	Rap. Kasowy	Kwota powyżej
				Ksiądz Proboszcz
				mgr Piotr Stoltman

Alicja Górecka, dyrektorka szkoły w Stobnie

Coraz więcej wydarzeń w regionie. Zapowiadamy turnieje, duży festyn

Piotr Krajna rusza przez Polskę rowerem, by ratować swoją córkę Natalkę!

Ciche, nieoficjalne zapowiedzi, które słyszeliśmy od ojca najpopularniejszej dziewczynki w regionie stają się faktem. Pochodzący z Cekcyna Piotr Krajna w środę wyruszył z Łeby.... rowerem. Jedzie w kierunku Warszawy tak, aby 11 listopada wziąć tam udział w Biegu Niepodległości. Zaplanowana trasa ma długość 719 km. W heroiczny sposób promuje zbiórkę 2 mln zł na operację serca 5-miesięcznej Natalki Krajny. Dziś zapowiadamy duże wydarzenia, które w najbliższym miesiącu odbędą się w powiecie tucholskim. Przybywa ich, a niektóre – jak np. festyn od Serca dla Serca Natalki – będą z rozmachem.

Tutaj możesz pomóc.
Natalka na siepomaga.pl

Biegał, morsowa ł, a właśnie wyruszył rowerem przez Polskę! Piotr Krajna rowerem pokona trasę z Łeby do Warszawy, gdzie weźmie udział w Biegu Niepodległości. Podczas wyprawy będzie promować akcję dla swojej córki.

Ojciec Natalii jedzie przez Polskę rowerem z wózkiem, do którego przypięty jest baner z informacją na temat akcji.

Trasa zaplanowana jest tak, że wyniesie 719 km.

Trwa akcja charytatywna – zbiórka na operację serca 5-miesięcznej **Natalii Krajny**. Historię dziewczynki przedstawiliśmy po rozmowie z ojcem **Piotrem Krajną**, który pochodzi z Cekcyna, aktualnie pracuje w powiecie tucholskim. Cała rodzina mieszka w Laskowicach (gmina Jeżewo niedaleko Świecia), bo stamtąd pochodzi żona i mama **Iwona**. Natalia ma poważną wadę serca, która prowadzi do leczenia paliatywnego, ale ratunkiem jest kosztowna operacja w Szwajcarii. Bardzo ważne jest szybkie działanie, operacja ma odbyć się w grudniu. Koszt dochodzi do 2 mln zł, a jest to kosztorys aktualny na trzy miesiące, do grudnia. Zbiórka prowadzona jest na siepomaga.pl [ZESKANUJ KOD QR DOŁĄCZONY DO TEKSTU] i tempo przyrostu środków daje nadzieję na osiągnięcie celu. W środę rano widniało tam ponad 270 tys. zł

Team Natalki pojawił się w sobotę na Biegu św. Huberta w gminie Tuchola (zebrano 951 zł), a w niedzielę w Cekcynie na otwarciu sezonu kąpeli Morsów z Borów Tucholskich. Impreza z morsami nie dość, że przyciągnęła nadspodziewanie dużą liczbę miłośników zimowych kąpeli, to przyniosła znakomity wynik. Udało się zebrać aż 4044,22 zł! Tu dodajmy, że wielkie morsowanie szykuje się teraz w Jeżewie na plaży Borce. Morsy z różnych grup powiatu i Borów Tucholskich powinny zajrzeć tam 10 listopada.

Rowerem z Łeby do Warszawy. Razem ok. 719 km. Niech wystarczy pary i wiary

Ojciec Natalii od początku akcji nie miał żadnych wątpliwości, że zebranie 2 mln zł w ciągu pół-

tora miesiąca wymaga poszerzenia kręgów odbiorów akcji. Swoją cichą plan właśnie wprowadza w życie. W środę po morsowaniu w... Łebie z Łebskimi Morsami wsiadł na rower i ruszył w kierunku Warszawy. Piotra Krajnę łatwo będzie rozpoznać na trasie, bo rowerowi towarzyszy duży baner z informacjami dotyczącymi zbiórki dla córki. Przykładowe przystanki to: Łeba, Gdynia, Gdańsk, Kościerzyna, Świecie, Bydgoszcz, Toruń, Ciechocinek, Włocławek, Uniejów, Łódź, Skierniewice, Warszawa. W stolicy Piotr Krajna chce być najpóźniej 11 listopada, bo tego dnia, niezależnie od zmęczenia, planuje aktywnie uczestniczyć w warszawskim Biegu Niepodległości! Godną podziwu wyprawę mężczyzny będziemy śledzić na bieżąco.

– Niech nam wystarczy pary, wiary i konsekwencji – postanawia Piotr Krajna.

Kolejny miesiąc będzie obfitować w wydarzenia organizowane

w powiatach tucholskim i świeckim. Liczba stale rośnie, a dziś zapowiadamy dwa konkretne, które odbędą w Tucholi, tydzień po tygodniu w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Tucholi. Dochód trafi na pokrycie kosztów operacji.

TURNIEJ PIŁKI HALOWEJ „URATUJMY NATALKĘ” – 23 LISTOPADA

Charytatywny Turniej Piłki Halowej „Uratujmy Natalkę” organizują wspólnie tucholskie kluby sportowe: **MLKS Tucholanka Tuchola** i **Tucholski Klub Piłkarski TKP Tuchola**, a także gospodarze imprezy: **OSiR**. Ruszyło przyjmowanie zgłoszeń drużyn. Ekipę może stworzyć każdy, niezależnie od tego czy czynnie gra w piłkę nożną, czy nie. Formuła jest całkowicie otwarta. Trener **Jacek Jeziorski**: telefonicznie: 609 272 134, mailowo: jacusz17@wp.pl. Wpisowe wynosi 400 zł.

Od organizatorów wiemy, że trwają prace nad przygotowaniem atrakcji towarzyszących imprezie.

FESTYN CHARYTATYWNY „OD SERCA DLA SERCA NATALKI” – 1 GRUDNIA

Organizatorami festynu są firmy: **Fabryczka Atrakcji i Zabaw** oraz mieszcząca się w Gostycynie **Arkadia**, z którą tata Natalii Piotr jest związany zawodowo. Festyn odbędzie się na terenie tucholskiego OSiR-u. Powstał już plakat promujący wydarzenie, ale od organizatorów dowiadujemy się na bieżąco, że atrakcji przybywa. Można spodziewać się potężnej imprezy. Wśród ogłoszonych do tej pory atrakcji są m. in.: animacje dla dzieci, zamki dmuchane, wata cukrowa, popcorn, fontanny czekoladowe, loterie fantowe, licytacje, stoiska z rękodziełem, zlot samochodów TNT Tuchola Nigh Team, pokaz motocykli bractwa Magneto z Żalną i wiele więcej. Festyn potrwa 1 grudnia w godzinach: 13:00-17:00.

Mecz w Gostycynie, turniej w Cekcynie

11 listopada na boisku przy hali w Gostycynie odbędzie się pokazowy mecz lokalnego **Myśliwca** z reprezentacją **KP-PZPN**, w planie imprezy jest także grill, gorące napoje i kuchy od lokalnych kół gospodyń wiejskich. Początek imprezy o godz. 12:00.

Również 11 listopada w Cekcynie odbędzie Charytatywny Turniej Piłki Nożnej „Gramy dla Natalki!”. Drużyny mogą zapisywać się do rywalizacji na cekcyńskim orliku pod numerem tel. 787 039 775 (czas do 8 listopada). Wpisowe wynosi 200 zł i trafi na konto Natalki.

Na bieżąco docierają do nas informacje o kolejnych inicjatywach. Konkrety na bieżąco publikujemy na tygodnik.pl i naszym Facebooku.

Piotr Paterski

5-miesięczna Natalia Krajna. Szczegóły imprez na grafikach zapowiadamy w artykule. Reklama

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Laszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
biuro@ochronabos.pl

KOPALNIA KRUSZYWA

Drew-Kos Tuchola, ul. Chojnicka 57a
tel. 534 665 535, 52 334 38 38

Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

Ceny wynajmu świetlic wiejskich w górę. Jakie są powody?

Dotarli do nas informacje o podwyżce cen wynajmu świetlic wiejskich gminy Śliwice. Jak słyszymy w urzędzie, powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim wzrost kosztów utrzymania i mediów.

O podwyższeniu opłat za wynajem świetlic wiejskich w gminie Śliwice zarządzający gminą poinformowali na spotkaniu z sołtysami po sesji rady gminy 15 października.

Mieszkańcy gminy Śliwice poinformowali „Tygodnik Tucholski” o podwyższeniu cen wynajmu lokalnych świetlic. Pytali, dlaczego mimo wcześniejszych ustaleń, zmuszeni są ponosić nieprzewidziane dodatkowe koszty. Nasze pytania w tej sprawie skierowaliśmy do Urzędu Gminy Śliwice. Na podnoszoną przez nas kwestię odpowiedziała wicewójt **Katarzyna Daszkiewicz**.

– Temat ustalenia opłat za wynajem świetlic wiejskich został poruszony podczas spotkania wójta gminy z sołtysami. Już wcześniej zgłaszano potrzebę podniesienia opłat. Wzrost cen wynajmu świetlic wiejskich spowodowany

jest kilkoma czynnikami. Przede wszystkim wzrosły ceny utrzymania, wzrosły ceny mediów (prąd, woda). Część świetlic jest nowa i zapewnia naprawdę dobre warunki do organizowania imprez okolicznościowych i spotkań, a pozostałe wymagają już remontów i napraw, co wpłynęło na podwyżkę cen wynajmu – poinformowała zastępczyni wójta **Daniela Kozucha**.

Nowe stawki

Zgodnie z zapisami zarządzenia nr 81/24 wójta gminy Śliwice, dotyczącymi ustalenia opłat za wynajem świetlic wiejskich stanowiących mienie komunalne gminy Śliwice

oraz wypożyczenie wyposażenia świetlic, stawki opłat (bez podatku VAT) za jednorazowe korzystanie z pomieszczeń świetlic wiejskich wynoszą: 250 zł za organizację jednodniowych imprez towarzyskich (zabawy, dyskoteki, przyjęcia o charakterze rodzinnym), 100 zł za organizację spotkań, zebrań, szkoleń, prezentacji i prelekcji oraz 50 zł za jednorazowe wypożyczenie sprzętu ze świetlic wiejskich (stoły, ławki, krzesła).

Dodajmy, że powyższe ceny obowiązują od 16 października 2024 roku. Z racji braku publikacji zarządzenia nr 81/24 na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Śliwice, wystosowaliśmy

prośbę o udostępnienie nam skanu ww. dokumentu. Zastępczyni wójta udostępniła nam skan. Dodajmy, że dokumentu nie opublikowano do dnia poprzedzającego wydanie papierowej wersji „Tygodnika”, tj. 30 października (środa).

Kiedy nieodpłatnie?

Urzędniczka odniosła się do podjętej niegdyś przez Radę Gminy Śliwice uchwały w sprawie ustalenia zasad korzystania ze świetlic wiejskich wraz z pomieszczeniami przynależnymi oraz sprzętu stanowiącego wyposażenie świetlic. Działalność tych miejsc ma na celu integrację środowiska lokalnego, wspie-

ranie aktywności mieszkańców oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej. Jako cele funkcjonowania świetlic wiejskich przede wszystkim można wskazać: organizację zebrań wiejskich, prowadzenie statutowej działalności sołectwa oraz realizację uchwał z zebrania wiejskiego, możliwość spotkań sołtysa i rady sołeckiej z mieszkańcami sołectwa i władzami samorządowymi. Dzięki świetlicom miejsce do organizacji spotkań mają lokalne organizacje działające na terenie sołectwa, tj. koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne, kluby sportowe i inne stowarzyszenia. Oprócz wymienionych, plusami świetlic wiejskich są: działalność integracyjna, kulturalna, edukacyjna, opiekuńcza i sportowa oraz promocja sołectwa oraz gminy.

Tym samym świetlice wiejskie stanowiące mienie śliwickiego samorządu, nieodpłatnie wypożyczają się w sytuacjach, gdy: zebrania wiejskie i spotkania z mieszkańcami są organizowane przez wójta, radę gminy, sołtysa i pomocną mu radę sołecką, w przypadku spotkań OSP, zespołów sportowych oraz zebrań i spotkań stowarzyszeń oraz KGW działających na terenie gminy. Opłat nie wymaga się również w przypadku imprez i zabaw dla dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych z terenu gminy organizowanych przez urząd gminy, Gminny Ośrodek Kultury w Śliwicach, sołtysa i radę sołecką, KGW i inne stowarzyszenia działające na terenie sołectwa. Koszty nie są ponoszone podczas: nieodpłatnych kursów i szkoleń organizowanych dla mieszkańców gminy Śliwice oraz spotkań i zabaw dla mieszkańców, które organizuje samorząd terytorialny, GOK, sołtys i rada sołecka, KGW i inne stowarzyszenia działające na terenie sołectwa.

Tekst i fot. Anna Lipska

Druhowie z Wielkiego Mędromierza mają większą remizę

Tak remiza prezentuje się po przebudowie.

Inwestycja realizowana na przestrzeni ostatnich miesięcy była marzeniem strażaków ochotników. Obiekt został powiększony m.in. o pomieszczenie gospodarcze.

Modernizacja remizy OSP w Wielkim Mędromierzu rozpoczęła się jeszcze latem. W jej ramach obiekt został powiększony o pomieszczenie gospodarcze, które będzie służyć druhom również jako część magazynowa, a do garażu poszerzono wjazd. Dzięki temu w znacznym stopniu ma poprawić się komfort użytko-

wania strażnicy. Inwestycję o wartości 152.042,30 zł wykonał Zakład Budowlany BUD – MEX Grzegorz Brzeziński z Tucholi. Gmina Gostycyn środki na to zadanie pozyskała z Rządowego Funduszu Polski Ład. Aktualnie trwają czynności związane z odbiorami, w celu uzyskania decyzji na użytkowanie.

(aw), fot. UG w Gostycynie

Sprostowanie

Wyróżnienia wręczała Halina Herman

W artykule pn. „Powiatowy Dzień Nauczyciela z zapowiedzią inwestowania w oświatę” z 17 października br., błędnie podałam, że w imieniu zarządu cechu Tytuł Mistrza Edukacji wy-

różnionym pracodawcom wręczyła Halina Nowacka. W rzeczywistości była to Halina Herman. Zainteresowaną za swoją pomyłkę przepraszam.

Agata Wiśniewska

Z okazji 100-lecia sadzenie lasów w Zamrzy

100-lecie Lasów Państwowych

Odbudowane po okresie gospodarki rabunkowej

Nadleśnictwo Zamrzenica zorganizowało sadzenie lasu, pod hasłem „100 lat Harmonii z Naturą”. Wydarzenie odbyło się w ramach obchodów jubileuszu 100-lecia powstania Lasów Państwowych. Udział w sadzeniu drzewek wzięło ponad 200 osób. Wśród nich znaleźli się m.in. przedstawiciele lokalnych władz i służb, ochotnicy ze straży pożarnej, uczniowie licznych szkół i leśnicy.

Jubileusz 100-lecia powstania Lasów Państwowych w Nadleśnictwie Zamrzenica świętowano w Leśnictwie Zamrza, gdzie ponad 200 osób sadziło sadzonki sosny kontenerowej. Mówiono, że wspólne i społeczne posadzenie nowego pokolenia lasu to symbol troski o przyszłość środowiska i znaczenia współpracy na rzecz natury.

Odbudowali Lasy po gospodarce rabunkowej

Nadleśniczy Adam Wenda przypomniał o zmianach, jakie zachodziły w Lasach Państwowych na przestrzeni kolejnych dekad ich funkcjonowania. Wenda opowiadał o działaniach na rzecz racjonalnej gospodarki leśnej, jeszcze w czasach zaborów. Z powodu różnych sposobów zarządzania w lasach, zaistniała potrzeba ujednolicenia zasad i sposobów postępowania.

– W odpowiedzi na te potrzeby w 1924 roku powstało przedsiębiorstwo Polskie Lasy Państwowe. (...) Pierwszym dyrektorem został Adam Loret – leśnik doświadczony, leśnik z krwi i kości, a jednocześnie wizjoner. Już wtedy Adam Loret określił wizję przyszłości funkcjonowania firmy, przyjmując, że las pełni wiele różnorodnych funkcji, a produkcja drewna jest tylko jedną z nich – opowiadał nadleśniczy.

Jak słyszeli zgromadzeni pod siedzibą Nadleśnictwa Zamrzenica, ta zasada przyświecała leśnikom zawsze mimo różnych historycznych perturbacji. To miało przyczynić

się do przetrwania polskich lasów w czasie rabunkowej gospodarki, w tym pozyskania drewna przez prywatne i w większości zagraniczne firmy po I wojnie światowej. Kolejne okresy zniszczeń to czas rabunkowej eksploatacji w latach 1939-1945 oraz czas pozyskania drewna na rzecz powojennej odbudowy kraju.

– Ostatecznie udało się na przestrzeni rocznicowych stu lat, odbudować kondycję lasów i powiększyć ich zasoby. Dzisiaj w dobie szybkiego rozwoju mediów społecznościowych, które pozwalają na łatwe i powszechne kreowanie opinii – często negatywnych – bez ponoszenia odpowiedzialności za ich treść oraz skutki, jest wiele prób dyskredytowania dorobku i działania Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – twierdził w swojej przemowie Adam Wenda.

Zdaniem nadleśniczego mimo takich działań trzeba pamiętać, że LP mają niebudzące wątpliwości osiągnięcia. Są to m.in. zatrzymanie rabunkowej eksploatacji w okresie międzywojennym, np. w Puszczy Białowieskiej, gdzie aby zatrzymać ten precedens, Lasy Państwowe wypłaciły prywatnym firmom duże odszkodowania. Ponadto udało się skonsolidować i ujednolicić politykę leśną państwa oraz zasad prowadzenia gospodarki leśnej, opartej na doświadczeniu, wiedzy i wynikach badań naukowych. Leśnikom udało zwiększyć się lesistość

kraju z 21% w 1945 roku do 29,6% obecnie. Kolejnymi wymienianymi zasługami były, np. zwiększenie i stabilne utrzymanie średniego wieku drzewostanu na poziomie około 60 lat czy pomnożenie zasobności drzewostanu w Lasach Państwowych z około 700 mln metrów sześciennych w 1945 roku do ponad 2 mld metrów sześciennych obecnie. Zwiększono możliwości pozyskania i zaopatrzenia rynku drzewnego oraz społeczeństwa w drewno, przy jednoczesnym powiększaniu jego zasobów. A to tylko część osiągnięć LP wymienionych przez Wendę.

– Warto dodać, że szacuje się, drewno ma ponad 30 tysięcy różnych zastosowań. Jest alternatywą dla wyrobów opartych na węglu i ropie naftowej, których zapasy wraz z upływem czasu się wyczerpią. Natomiast drewno jest materiałem przyszłościowym i jednocześnie odnawialnym. Zasoby drewna w Polsce odnawiają się praktycznie w ciągu życia jednego człowieka – mówił do zgromadzonych kierujący nadleśnictwem.

Na koniec nadleśniczy mówił o chęci dialogu ze społeczeństwem i spełnianiu oczekiwań społeczeństwa. Przejawem tego, miało być piątkowe wspólne sadzenie lasu.

Kilkanaście tysięcy sadzonek sosny

Chętnych do sadzenia lasu w Zamrzy podzielono na dwie grupy i w takich składach goście udali się na wcześniej przygotowane pod sadzenie powierzchnie zrębo-

we. Na miejscu pracownicy Nadleśnictwa Zamrzenica przeprowadzili krótki instruktaż techniki sadzenia drzewek sosny. Podczas wydarzenia uczestnicy posadzili łącznie ponad 26 tysięcy sadzonek na powierzchni około 3 hektarów, tworząc symboliczne nowe pokolenie lasu.

W piątkowe przedpołudnie do akcji sadzenia lasu, przystąpili liczni przedstawiciele lokalnych władz, m.in. Starosta Powiatu Tucholskiego Andrzej Urbański, jego zastępca Jerzy Kowalik, radny powiatu tucholskiego Tomasz Bonk czy przewodniczący Rady Gminy Lubiewo Krzysztof Zielazny i reprezentanci Starostwa Powiatowego ze Świecia. Nie zabrakło służb munduro-

wych z: Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Suchej, Komendy Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Tucholi na czele z jej komendantem bryg. mgr. Arkadiuszem Krollem, Komendy Powiatowej Policji w Tucholi. Las sadzili również urzędnicy z gminy Lubiewo oraz gminy Świekatowo, Straż Ochrony Przyrody, liczne jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Lubiewo oraz sąsiedniego powiatu świeckiego i uczniowie szkół ze Świecia, Świekatowa i Bysławia.

Tam gdzie tniemy, sadzimy

Piątkowe sadzenie lasu w rozmowie z „Tygodnikiem” podsumował nadleśniczy.

– To fantastyczny dzień. Dopisali ludzie, bo mamy ponad 200 osób (...). Na nasze zaproszenie odpowiedziały 23 instytucje, z których największą siłę zgromadziła Służba Więzienna, bo mamy na swoim terenie ośrodek szkolenia w Suchej. Współpracuje się nam z nimi bardzo dobrze i jego przedstawiciele przyłączają się praktycznie do każdej akcji (...) – powiedział nam Adam Wenda.

Leśnik dodał, że w Zamrzenicy popularne są akcje sadzenia drzew, a ta z 25 października jest już drugą w tym roku. Nadleśniczy wyjaśnił, że wiele tegorocznych sadzeń drzewek opatrzone hasłem „100 lat Harmonii z Naturą”, jednak z wielu inicjatyw zrezygnowano, ze względu na klęskę powodzi na południu Polski. Odniósł się też do kwestii odnowień drzewostanu.

– Nie wszędzie tniemy, ale nie ma takiej sytuacji, w której gdzieś coś wycinamy, a w to miejsce nie sadzimy. To jest obowiązek, bo ustawa mówi, że w ciągu pięciu lat od usunięcia drzewostanu powinno się tę powierzchnię odnowić. My jednak w Lasach Państwowych zasadniczo zamykamy się z tym w dwóch latach – dodał na koniec nadleśniczy.

Tekst i fot. Anna Lipska

Do akcji sadzenia lasu zgłosiły się liczne jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. Na zdjęciu drużyna z OSP Pławowo.

Część reprezentacji Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi.

Gospodarzem piątkowego wydarzenia był nadleśniczy Adam Wenda.

Młode społeczeństwo w Zamrzenicy reprezentowały Szkoły Podstawowe z Bysławia i Świekatowa oraz uczniowie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych ze Świecia.

Kiermasz słodkości dał 13 tys. zł

Śliwicki „Borowiaczek” pomaga przedszkolu, które ucierpiało we wrześniowej powodzi

Przedszkole Samorządowe „Borowiaczek” w Śliwicach zorganizowało wewnętrzny kiermasz słodkości, skierowany do całego przedszkolnego środowiska, aby przekazać dochód z niego innemu przedszkolu. Takiemu, które ucierpiało podczas wrześniowej powodzi.

Dzieci oprócz pomocy przy sprzedaży, opowiadały o kiermaszu i z dumą zachęcały do wsparcia ich zbiórki.

Wśród dyrekcji, ale przede wszystkim rodziców dzieci uczęszczających do Przedszkola Samorządowego „Borowiaczek” w Śliwicach, pojawiła się chęć pomocy to żsamer placówce z południa Polski. O ca tej akcji opowiadają nam dyrektorka przedszkola **Ilona Kiełpińska**, przewodniczący rady rodziców **Bartłomiej Szamocki** oraz same przedszkolaki.

Idea, która narodziła się w tym samym momencie

Dyrektorka „Borowiaczka” przyznaje, że idea zbiórki wiąże się z niesamowitym zbiegiem okoliczności. Kobieta, przyglądając się relacjom mediów pokazujących nieszczęście wywołane powodzią, ale też liczne zbiórki, zwróciła uwagę na tamtejsze przedszkola. Tym również przyda się wsparcie.

– Pomyślałam, że najlepiej byłoby, gdyby nasze przedszkole znalazło konkretną podobną pla-

cówkę w innej miejscowości niż te, o których w mediach słychać było najwięcej. W tym samym czasie zapukał do mnie pan Bartłomiej [przewodniczący rady rodziców – red.] z pomysłem, aby pomóc takiemu przedszkolu jak nasze – opowiada „Tygodnikowi” Ilona Kiełpińska.

Od tego momentu zaczęły się poszukiwania placówki, po których postawiono na Przedszkole Publiczne nr 3 w Paczkowie. Na jego rzecz od 21 października do 25 października rada rodziców wspólnie z pozostałymi rodzicami i dyrekcją śliwickiego przedszkola przeprowadzili kiermasz słodkości. Kiełpińska podkreśla, że organizatorzy akcji są również jej odbiorcami, ponieważ kiermasz ma charakter zamknięty ze względu na miejsce jego przeprowadzania. W akcję zaangażowali się rodzice ze wszystkich grup przedszkolnych, tj. „Truskawki”, „Malinki”, „Sosenki”, „Wążki”, „Wilczki”, „Kreciki” i „Boberki”. Codziennie na hoku przedszkola można było zakupić różne ciasta, ciasteczka, deserki, a nawet swojskie konfitury. Wszystko sprzedawali rodzice i przedszkolacy, którzy z dumą i wielkim zaangażowaniem tłumaczyli nam, dlaczego zorganizowano kiermasz. Mimo bardzo młodego wieku, zdają się wiedzieć, o czym opowiadają i rozumieć powagę sytuacji.

Osobiście zawiozą zebrane dary

Dzięki zaangażowaniu tak wielu osób podczas 5-dniowego kiermaszu placówce udało się zebrać aż 13.202,94 zł.

– Kwota to jedno wielkie, bardzo radosne i pozytywne

zdziwienie. Takiej sumy nigdy nie udało nam się zebrać, nawet gdy zbieraliśmy na inny szczytny cel. (...) Nikomu nie śniło się przekroczenie 10 tys. zł. Widać ogromne serce dla tej akcji, hojność i wkład ze strony rodziców, którzy żyli tą akcją – komentuje Kiełpińska.

W Śliwicach skupiono się nie tylko na zbiórce środków finansowych. Rodzice przedszkolaków równie szybko wyrazili chęć i podjęli się zakupu niezbędnych akcesoriów, wskazanych przez placówkę z południa Polski.

W taki sposób zgromadzone: chusty animacyjne, ścieżki sensoryczne, głośnik bezprzewodowy bluetooth, niszczarkę, apteczkę pierwszej pomocy, stół dla dziewczynki i chłopca, namioty typu tipi, ostrzyżki automatyczne i lustro logopedyczne. 19 listopada z efektami zbiórki do nowych znajomych z Paczkowa, które znajduje się niedaleko granicy z Czechami, wyruszyła śliwicka delegacja. Środek transportu zapewniła gmina Śliwice, natomiast koszty paliwa pokryje anonimowy darczyńca. Zebrane dary i kwotę ze zbiórki dostarczą osobiście dyrektorka przedszkola Ilona Kiełpińska, przewodniczący rady rodziców Bartłomiej Szamocki oraz jego żona i dwójka ich dzieci, które uczęszczają do „Borowiaczka”.

Oddać to, co otrzymaliśmy w 2017 roku

Chęć pomocy miała również inny wymiar, który można określić długiem wdzięczności.

– Kiermasz zwraca uwagę także na wartości niematerialne, takie jak chęć niesienia dobra,

Pomoc niesiona była z uśmiechem na ustach.

Dzieci, wspomagając zbiórkę, w pierwszej kolejności dorzucały swoją cegiełkę, dopiero potem wybierały słodkości. Dzięki wychowawczynom i rodzicom doskonale zdawały sobie sprawę z powagi zbiórki.

W środę (23 października) w przedszkolu królował motyw truskawki.

Kiermasz słodkości przyciągał łasuchów i motywował do niesienia pomocy.

kilku słów wsparcia, które kiedyś były nam potrzebne. Przez nasz region przeszła wichura 100-lecia, która wyrządziła wiele zniszczeń. Uszkodziła budynki, infrastrukturę drogową itd. Dobro płynęło z różnych stron Polski. Doświadczenie z tamtych chwil

przyczyniło się m.in. do zorganizowania akcji dla powodzian. Mamy nadzieję, że ta inicjatywa pokaże, ile tkwi w nas dobra i zarazem zachęci innych do niesienia pomocy potrzebującym – uzupełnia Bartłomiej Szamocki.

Tekst i fot. Anna Lipska

Dyrektorka „Borowiaczka” nie kryła dumy i nie żałowała słów uznania kierowanych do rodziców, którzy samodzielnie przez cały tydzień koordynowali kiermasz słodkości.

Gmina Kęsowo sołectwo Obrowo

W kosznajderskiej wiosce

Z Pauliną Gnacińską, sołtyską Obrowa rozmawia Hanna Szulwic.

Tegoroczna дума Obrowa. Ich wieniec zdobył pierwsze miejsce w kategorii „wieniec nowoczesny” na dożynkach gminnych w Kęsowie. Fot. nadesłane

Sołtyską jestem dopiero od roku i nie wiem, czy znam odpowiedź na wszystkie pytania.

Kiedy została pani wybrana?

W marcu 2023 roku. Moja poprzedniczka zrezygnowała w trakcie kadencji i mnie wybrano. Ludzie mówili: – Idź, Paulina, nadajesz się na sołtysa. Zgodziłam się na próbę do wyborów. W ostatnich wyborach wybrano mnie ponownie. Zastrzegłam, że liczę na współpracę mieszkańców. I są we wsi panie, które bardzo chętnie pomagają.

Czy ktoś w rodzinie był sołtysem?

Mój teść Stanisław Gnaciński był sołtysiem Obrowa w latach 1985-1999. Ale w tamtym czasie nie było środków na fundusz sołecki. Dostali 500 zł na przykład na żużel i to wszystko.

Pani jest z Obrowa?

Pochodzę z okolic Raciąży, ale rodzice wybudowali w Rytle dom i tam się przenieśli. Nie jest daleko. Mój mąż jest z Obrowa. Mieszkamy na gospodarstwie z teściami, ale jeszcze pracujemy zawodowo. Ja pracuję w przedszkolu w Kęsowie. Mamy dwoje dzieci, Hanię i Antosia, a ponieważ są jeszcze małe i mnie potrzebują, staram się godzić wszystkie swoje obowiązki. Jestem nastawiona optymistycznie i uważam, że trzeba ludziom pomagać. Nie obrażać się, ale współpracować i wtedy coś osiągniemy. Tak to działa.

Zaadaptowała się pani w Obrowie, mieszkańcy panią polubili, bo przecież dwukrotnie powierzyli pani funkcję sołtysa.

No tak. Rada sołecka jest bardzo dobra. Podam jej skład: Joanna Zygmąńska, Paulina Patek, Monika Czapiewska i Adam Chrostowski.

Ilu mieszkańców ma Obrowo?

Okolo 150 mieszkańców. W gminie Kęsowo należymy

do najmniejszych sołectw, mniejsze od nas jest tylko Grochowo.

Dużo jest dzieci i młodzieży?

Okolo 40. Szkoła podstawowa jest w Kęsowie, a młodzież w szkołach ponadpodstawowych uczy się w Tucholi, bo stąd nie ma autobusu do Chojnic. Do Tucholi autobus jedzie rano i wraca po południu.

Czy jest więcej w Obrowie takich młodych ludzi jak pani?

Tak, w większości domów mieszkają młode rodziny z dziećmi.

Dużo jest gospodarzy?

Tu większość mieszkańców jest rolnikami. Dlatego nieraz trudno jest dopiąć wszystko czasowo w taki sposób, żeby czas imprez nie kolidował z pracami na polu czy w gospodarstwie.

Rolnicy zajmują się produkcją roślinną?

W większości tak, ale są też tacy, którzy w swoich gospodarstwach zajmują się hodowlą zwierząt.

Większość mieszkańców żyje w Obrowie z dziada, pradziada?

Tak, większość jest miejscowych. Są gospodarstwa i dlatego zawsze któreś z dzieci zostaje, żeby dalej na nich pracować. To są rolnicy, z tego żyją.

Nawiązaliśmy kontakty z Ostrowitem i Ciechocinem. To kosznajderskie wioski, podobnie jak Obrowo. W ubiegłym roku byłam na I Pikniku Kosznajderskim w Ostrowitem. W tym roku również odbył się piknik, ale nie wzięliśmy w nim udziału. Na piknik, który zawsze odbywa się 15 sierpnia, w święta Matki Boskiej Zielnej i Wojśka Polskiego, zjeżdżają ludzie z wielu okolicznych miejscowości, sołtysi oraz przedstawiciele władz samorządowych. Oprócz mszy św. są konkursy i zabawy dla dzieci.

W Obrowie w 1844 roku urodził się biskup Augustyn Rosentreter (zmarł w 1926 roku w Pelplinie), który w rejonie Kosznajderii jest bardzo znany i ceniony, także przez Polaków. Między innymi świadczy o tym fakt, że po odzyskaniu przez Polskę niepodległości po I wojnie światowej, pozostał biskupem diecezji chełmińskiej. Czy wiadomo, w którym domu się urodził?

To znana u nas postać. Urodził się w części zwanej Obrowo Góry. Rodzinny dom biskupa Rosentretera już nie istnieje, został rozebrany.

Przez ten krótki czas pani sołtysowania, co udało się zrobić we wiosce?

Od tego roku, dzięki staraniom radnej Joanny Zygmąńskiej, mamy w Obrowie zarejestrowane Koło Gospodyń Wiejskich. Należy do niego 30 pań, ja także jestem w kole. Dzięki rejestracji mamy dofinansowanie z ARiMR w wysokości 8 tys. zł. na rok. Wcześniej też zbierałyśmy się na Dzień Kobiet i Dzień Dziecka. Każda coś smacznego przyniosła na spotkanie i było miło. Działalność KGW wymaga dobrze wyposażonej kuchni. Z funduszu sołeckiego kupiliśmy naczynia stołowe i sztucze na 60 osób. Od Spółdzielni Mleczarskiej Spomlek w Chojnicach dostaliśmy 5 tys. zł. i również przeznaczaliśmy na wyposażenie kuchni. Kupiliśmy patelnię, profesjonalny stół ze stali nierdzewnej, dużą frytkownicę i wózek kelnerski. Nasze koło bierze udział w gminnych dożynkach i innych wydarzeniach, dlatego nowe urządzenia i sprzęty przydadzą się na pewno. W Kęsowie na ekopikniku był konkurs na kosz piknikowy i zajęłyśmy na nim pierwsze miejsce.

Pochodzę z okolic Raciąży, ale rodzice wybudowali w Rytle dom i tam się przenieśli. Nie jest daleko. Mój mąż jest z Obrowa. Mieszkamy na gospodarstwie z teściami, ale jeszcze pracujemy zawodowo. Ja pracuję w przedszkolu w Kęsowie. Mamy dwoje dzieci – mówi Paulina Gnacińska.

Z okazji Dnia Dziecka był festyn rodzinny. W ubiegłym i w tym roku przed dożynkami zorganizowaliśmy warsztaty rękodzielnicze wykonywania wienców dożynkowych. Na tegorocznych i zeszłorocznych dożynkach gminnych nasze sołectwo zdobyło pierwsze miejsce za wieniec w kategorii nowoczesny. W konkursie na witacz, w tym roku mieliśmy trzecie, a w ubiegłym – pierwsze miejsce. Również w turnieju sołectw w zeszłym roku byliśmy na drugim miejscu, a w tym, trzecim. Zawsze jesteśmy na podium i bardzo mnie to cieszy. Sukcesy małe już odnosimy. W 2023 roku i na początku tego roku zorganizowaliśmy mikolajki dla dzieci. No i w miarę posiadanych środków, przez cały czas doposażamy świetlicę.

Jak w każdym sołectwie mieszkańcy potrzebują dobrych dróg. W inwestycjach drogowych zawsze pomaga nam gmina, bo sołectwo nie ma dużych środków. Najczęściej dokładamy się z funduszu sołeckiego do projektu.

Która droga jest teraz na tapecie?

Remont polnej drogi, łącznika Obrowo – Ostrowite. Zaplanowano położenie na niej płyt drogowych.

We wsi położono polbruk na drodze w stronę Sicinek. Niestety, część mieszkańców protestowała przeciwko przebudowie, dlatego wykonano tylko połowę drogi, a niewykorzystany polbruk został ułożony w centrum wsi, dokoła skweru. Jest ładnie. Oczywiście, drogi wykonane zostały ze środków gminy.

W jakiej wysokości jest tegoroczny fundusz?

W tym roku fundusz jest w wysokości 11 tys. zł., bo część środków dołożyliśmy do budżetu gminy. W 2023 roku fundusz wynosił ponad 19 tys. zł, a na przyszły rok mamy zaplanowany w wysokości ponad 21 tys. zł. Wydatki są podobne jak każdego roku: utrzymanie porządku, zorganizowanie Dnia Dziecka i Dnia Kobiet, warsztaty rękodzielnicze i doposażenie świetlicy. Planujemy wymianę ogrodzenia i lampy solarne na placu zabaw, nową

tablicę ogłoszeń oraz wycinę krzaków przy drodze do jeziora. Bez pomocy naszej gminy nie byłoby w stanie zadbać o poprawę dróg i inne potrzeby. Najważniejsze drogi w sołectwie są zrobione.

Co jeszcze planuje pani w Obrowie?

W najbliższym czasie KGW planuje zorganizowanie warsztatów pieczenia chleba. Nasza koleżanka, Paulina Patek piecze bardzo dobry chleb na maślanie i ona je poprowadzi. Na dożynkach upieczony przez nią chleb smakował wszystkim.

Tutaj pani mieszka, ma pani dzieci i z pewnością zależy pani, żeby Obrowo było dobrym miejscem do życia. Pani wie najlepiej, czego potrzebują mieszkańcy.

W każdym razie staram się, żeby tak było. Odpowiednio wcześniej informuję mieszkańców o wydarzeniach i akcjach. Na przykład przed dożynkami dałam hasło: zbieramy zboża na wieniec. Każdy pomagał, ja również. Współpraca jest super. Za to dziękuję wszystkim mieszkańcom. Mój mąż bardzo mi pomaga. Gdy potrzebne są drobne naprawy lub konserwacje, zwracam się do niego. Także kontakt i współpraca z urzędem gminy jest bardzo dobra. Wójt reaguje na moje prośby, pomaga we wszystkim.

Jak się pani mieszka w Obrowie?

Dobrze.

Przez miniony rok byłam w kilkudziesięciu wsiach naszego powiatu i zauważyłam, że w nich mieszkańcy bardziej dbają o swoje miejsce zamieszkania niż ludzie w mieście, którzy patrzą na stronę spółdzielni mieszkaniowej i miejskich władz.

Dbamy o swoje otoczenie. Jak zrobimy, tak będzie. Szczególnie pełniąc funkcję sołtysa jestem takim lokalnym liderem i czuję się odpowiedzialna za wioskę. Wyznaczam terminy planowanych prac i określłam, jakiej pomocy oczekuję od mieszkańców, a oni swojej pomocy nie odmawiają.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

1-7 listopada 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

0:35

TVN 7

Lepiej późno niż później

Komedia, USA, 2003

Harry Langer ma 63 lata i jest zatwardziałym kawalerem, który nigdy nie umówił się z kobietą, która przekroczyłaby trzydzistkę. Ten konserwatywny elegant i nałogowy uwodziciel jest jednocześnie fascynujący i odpychający, a to mieszanek cech, obok których kobiety nie przechodzą obojętnie. Harry właśnie uwodzi Marin Barry, ponad trzydzieści lat od niego młodszą córkę znanej dramatopisarki Eryki Barry. Romantyczna schadzka ma miejsce w pięknym, położonym na wydmach domu słynnej Eryki.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 20:00

Piątek

22:50

TVP 1

Reguła milczenia

Dramat, USA, 2012

Podający się za адвоката Jim Grant mieszka w Albany w stanie Nowy Jork. Naprawdę nazywa się Nick Sloan, przez ponad 30 lat ukrywa się przed FBI, po oskarżeniu o rzekomy napad na bank w 1980 r. i zabójstwo strażnika. W latach młodzieńczych był aktywistą studenckiej organizacji Weather Underground, co też było ścigane prawem. Kiedy Sharon Solarz, również była działaczka organizacji, zostaje aresztowana, ambitny i zawzięty młody reporter Ben Shepard, zamierza przygotować wielki artykuł na ten temat, wietrząc szansę na wyrobienie sobie marki i zaistnienie w branży...

Sobota

23:40

TVP

KULTURA

Chwasty

Dramat, USA, 1987

Osadzona w realiach amerykańskiej rzeczywistości końca lat 30 akcja rozgrywa się w Albany w stanie Nowy Jork. Od 22 lat domem Francisca Phelana (Jack Nicholson) jest ulica. Śpi na kartonach, żywi się odpadkami, czasem zarobi parę groszy, które od razu przepija. W delirycznych wizjach jawi się przed nim całe przeszłość. Porzucił życie rodzinne po tragedii, której nie potrafił sprostać. Stracił syna, a o jego śmierć obwinia właśnie siebie. Od tej pory Francis włożył się po świecie.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 20:00

Wtorek

1:25

TVP 2

Za wszelką cenę

Dramat, USA, 2004

Frankie Dunn, zmęczony życiem, samotny trener i właściciel bokserskiej sali treningowej w Los Angeles, zatrudniający jako dozorcę i pomocnika równie wiekowego byłego boksera, Eddiego Duprisa, prowadzi paru zawodników, z których największe szanse na sukces ma „Duży Willie”. Ale chłopak chce walczyć i zarabiać, a Frankie unika ryzyka, więc wkrótce Willie przechodzi pod skrzydła konkurencji. Pewnego dnia w sali Dunna pojawia się 31-letnia Maggie Fitzgerald, kelnerka marząca o karierze bokserskiej i szukająca trenera...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00

Środa

20:00

TV PULS

Green Book

Obyczajowy, USA, 2018

Stany Zjednoczone, rok 1962. Tony to drobny cwaniaczek z Bronxu, który z dnia na dzień traci pracę w klubie nocnym. Wkrótce otrzymuje korzystną ofertę - ma wyruszyć w kilkumiesięczne tournée po kraju w roli szofera wybitnego i nieco ekstrawaganckiego muzyka Dona Shirley'ego. Nowych towarzyszy różni wszystko: wykształcenie, zainteresowania, ideały, a nawet ulubione jedzenie i rozrywki. Wkrótce między prostym reprezentantem klasy robotniczej Tonym a snobistycznym Donem rodzi się przyjaźń. Zaczynają dostrzegać, że o wiele więcej ich łączy niż dzieli.

REKLAMA

TOLEK®

Rehabilitacyjne Rowery Trójkołowe

Napęd
nożnyNajtańszy polski
rower elektryczny

Rowery mogą być z napędem elektrycznym

Rower jako wyrób medyczny
jest częściowo refundowany przez Centrum Pomocy Rodzinie
oraz serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

ROWERY POLECANE SĄ:

- ▶ Osobom z niedowładem nóg z napędem ręcznym
- ▶ Nieumiejącym jeździć na rowerze dwukołowym
- ▶ Osobom Starszym mniej sprawnym ruchowo
- ▶ Dzieciom
- ▶ Osobom z zachwianiem równowagi

Więcej informacji: www.rowertolek.ple-mial: biuro@rowertolek.pl

adres: ul. 3 Maja 2A, 87-850 Choceln k. Włocławka

tel. 54 284 65 40 Emilia | kom. 723 881 675 Michał
kom. 600 790 138 Teofil | kom. 600 467 513 Anna

To jest wyrób medyczny.
Używaj go zgodnie z instrukcją używania lub etykietą

PIĄTEK • 1 listopada

TVP 1

05:25 **Czyszczyć** - dram., Polska, 2020
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
08:00 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2016
08:50 **Ranczo** - serial obycz., Polska, 2013
09:50 **Komisarz Alex** - serial krym.
10:50 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:45 **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
12:15 **Fascynujące miejsca** - Fascynujący sad - Jesień, Zima - dok., Niemcy, 2019
12:40 **Trędowata** - melodramat, Polska, 1976
14:25 **Mój przyjaciel Hachiko** - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2009
16:05 **Dziedzictwo** - serial obyczajowy, Turcja

TVP 2

04:35 **O dziewczynce, która wierzyła w cuda** - dram., USA, 2021
06:15 **Ordzie**
06:30 **Szukając cudów** - dram., Wlk. Bryt., 2020
08:10 **Lalka** - serial, Polska, 1968
10:55 **Mysimy już byli. Bohaterowie Starych Powązek** - dok., Polska, 2024
11:55 **Chłopiec z chmur** - obycz., Franc., 2019
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole** - widowisko muzyczne
16:20 **Księga miłości** - fab., USA, 2016. Wypadek samochodowy sprawia, że poukładany dotąd świat Henry'ego rozpada się na kawałki... nie potrafi pogodzić się ze śmiercią żony...

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:15 **Scooby-Doo II: Potwory na gigantach** - przyg., USA, 2004
13:15 **Idealny facet** - kom., USA, 2005
15:30 **Shrek ma wielkie oczy** - kom., USA, 2010
16:00 **Pada Shrek** - kom., USA, 2007
16:35 **Piotr Pan i Alicja w Krainie Czarów** - film rodzinny, Wlk. Bryt., USA, 2020
18:40 **Sport; Pogoda**
19:00 **Fakty**
19:30 **Broad Peak** - obycz., Polska, 2019

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjno-rozrywkowy
12:10 **Sam w domu** - po raz trzeci - kom., USA, 1997. Bezpieczeństwo całego świata jest zagrożone, po tym jak grupa międzynarodowych szpiegów kradnie mikroprocesor, zawierający dane rządu USA...
14:25 **Jumanji** - przygod., fantasy, kom., USA, 1995. Dwunastoletni Alan Parrish znajduje tajemniczą grę planszową o nazwie „Jumanji”, za sprawą której przenosi się do magicznej, dzikiej dżungli. Dopiero po 26 latach zostaje z niej przypadkowo uwolniony przez nieświadome niczego dzieci...

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny ekstra**
06:15 **Muzyczne poranki**
06:50 **Tamte lata, tamte dni** - Janusz Olejniczak - magazyn
07:30 **Podróże z historią** - Polskie cuda natury - dok., Polska, 2017
08:10 **Koncert, jakiego nie będzie...** - koncert, 2007
09:05 **Dyrektorzy** - serial, 1975
10:40 **Dzieci niebios** - dram., Iran, 1998
12:30 **Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka** - magazyn
13:10 **Pan Wołodźjowski** - film historyczny, Polska, 1969
16:05 **Koncert Kaczmarek2Cinema** - koncert, 2023
18:25 **Poczet świrów polskich** - Dariusz Młakci - program publicystyczny
19:05 **Reżyserzy - Bracia Coen** - dok., Wlk. Bryt., 2018

TV Puls

05:15 **Heidi** - familijny, USA, 2005.
07:05 **Lassie** - familijny, Wlk. Bryt., 2005. Gdy dla rodziny Carradoughów nastają ciężkie czasy, rodzice 9-letniego Joe'ego postanawiają odstąpić ich ukochanego psa, Lassie, księciu Rudling. Lassie zostaje przewieziona prawie 800 kilometrów, do zamku księcia...
09:05 **Zakonnica w przebraniu** - kom., USA, 1992
11:20 **Hrabia Monte Christo** - przyg., USA, 2002. Edmund Dantes na skutek fałszywego donosu zostaje skazany na dożywocie i wtrącony do lochów. Dzięki spłotowi okoliczności udaje mu się po czternastu latach zbiec z więzienia...
13:50 **Niebo istnieje... naprawdę** - obyczajowy, USA, 2014

TVN 7

05:05 **Szkoła** - Nowa uczennica liceum, Aniela Pijanowska, ma siedmioro rodzeństwa. Nastolatce bardzo zależy na przyjaźni z Iwoną Korzycką.
07:00 **Szpital** - Pogotowie przywozi do szpitala Zenona Lisiaka. Mężczyzna jest rolnikiem. Podczas prac polowych wpadł pod ciągnik.
08:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Detektywi** - Nastolatka prosi detektywów o odnalezienie jej mamy, kobieta zniknęła w czasie, gdy jej córka była na zawodach pływackich...
12:05 **Unboxing - Wielkie Otwarcie** - program rozrywkowy
12:45 **Dennis rozrabiaka** - kom., USA, 1993. Dennis Mitchell jest chłopcem, którego liczne psy spędzają sen z powiek jego rodzicom...

TV 4

06:00 **Łowcy skarbów**. Kto da więcej 08:00 **Jaś Fasola** 08:40 **I kto to mówi 2** - kom., USA, 1990 10:25 **Gliniarz w przedszkolu 2** - kom., USA, 2016 12:30 **Czy to ty, czy to ja?** - kom., USA, 1995 14:40 **Dick i Jane: Niezły ubaw** - kom., USA, 2005 16:35 **Kate i Leopold** - kom., USA, 2001 19:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 20:00 **Uroczysko** - serial krym. 20:30 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny - serial policyjny 23:35 **Włatcy Móch: One** 00:35 **STOP Drogówka** - serial policyjny 01:35 **Love Island**. Wyspa miłości - reality show 02:35 **Intervencja** - magazyn reporterów 02:55 **Śmierć na 1000 sposobów** 03:25 **Lubię disco!** - program muzyczny 04:25 **Top 10** - Lista Przebojów 05:30 **Telezakupy TV Okazje**

TV Trwam

09:30 **Msza św.** 10:40 **Rozmowy niedok.** 11:50 **Głos Polski** 12:00 **Anioł Pański z Ojcem Św.** Franciszkiem 12:20 **Cmentarz przy Lipowej** 13:00 **Zerwany kłós** 14:40 **Drzwi do lasu** 15:00 **Modlitwa do Bożego Miłosierdzia** 15:20 **Mocni w Wierze** 15:50 **Ma się rozumieć** 16:00 **Inf. dnia** 16:10 **Natura Obiektywnie** 16:30 **Co by było gdyby** zwierzęta mówiły? Baśka Murmańska 16:40 **Prosto o gosp.** 17:00 **Jeden Kościół, wielu świętych** 17:30 **Geopolityka** 17:55 **Poczet Wlk. Polaków** 18:00 **Anioł Pański** 18:05 **Inf. dnia** 18:15 **Westerplatte** 20:50 **Mysiąc Ojczyzna** 21:00 **Apel Jasnog.** 21:20 **Inf. dnia** 21:40 **Miasto umarłych**. Wileński cmentarz na Rossie 22:00 **Oddech Boga** 22:50 **Przegląd Tyg.** „Niedziela”

SOBOTA • 2 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:30 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Oczy Boga - reportaż 09:15 Sonda. Scenariusz bez happy endu - reportaż 09:50 Ranczo - serial obycz. 10:50 Komisarz Alex - serial krym. 11:50 Ojciec Mateusz - serial 12:50 Hondo - western, USA, 1953 14:25 Okrasa łamie przepisy 14:55 Rolnik szuka żony - reality show 16:00 Myśmy już byli. Bohaterowie Starych Powązek - dok., Polska, 2024 16:45 Przed ekranem 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:35 Kawa z kardamonem - serial, Ukraina, 2022	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:55 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 12:10 Mamaland - talk-show 12:50 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne 16:25 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 17:30 Dobry tytuł - magazyn literacki 18:00 Słowo na niedzielę	05:55 Uwaga! - program interwencyjny 06:15 Bugs Bunny Builders - animacja 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:25 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 14:55 Totalne remonty Szlagowskiej - reality show 16:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy 17:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:10 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy 18:40 Sport; Pogoda 19:00 Fakty	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:30 Ewa gotuje - Jak zrobić kremu z dyni Hokkaido, pieczony filet z gęsiej piersi z ziemniakami confit, a na deser ciasto drożdżowe z gruszkami... 12:00 Moja Mama i Twój Tata - reality show 13:30 Gliniarze - W jednej z firm na terenie podwarszawskiej miejscowości dochodzi do brutalnego ataku na pracowników. 14:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 15:40 Gru, Dru i Minionki - anim., USA, 2017 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny	06:05 Dzieci niebios - dramat, Iran, 1998 07:45 Legendy Rocka - Psychodeliczny rock - Pop Rock - dok., Wlk. Bryt. 09:00 Tamte lata, tamte dni - Barbara Krafftówna - magazyn 09:35 Zmiennicy - serial, 1986 10:55 Kromer Festival Biech - Ode to death - Blow & Purcell - koncert, 2023 12:25 Dokument tygodnia - Albrecht Durer. Tajemnica autoportretów - dok., Franc., 2021 13:35 Informacje kulturalne 14:00 Szczśliwy brzeg - dram. psych., Polska, 1983 15:50 Austeria - dram., Polska, 1982 17:50 Obłoki nad Ferrarą - report. 18:20 Retro kino - Cudowni mężczyźni z korbką - obycz., Czechosłow., 1979	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Semir bierze udział w tajnej akcji i zmienia tożsamość. Nieoczekiwanie na autostradzie dochodzi do poważnego wypadku, w wyniku którego policjant traci pamięć i zaczyna wierzyć, że jest niebezpiecznym przestępcą. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 40-letni Marek Kruzowicz to typowy „Preppers” - człowiek przygotowany na wojnę czy klęskę żywiołową. Umie strzelać z broni palnej i łuku, rozpałić ognisko krzemieniem i uzdatnić wodę ze strumienia...	05:05 Szkoła - Gimnazjaliści z 3c, Paweł Królak i jego koledzy, często z siebie żartują. Chłopak zazwyczaj przegrywa w słownych pojedynkach i postanawia udowodnić znajomym, że... 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 New Looney Tunes I - animacja 07:35 Footloose - obycz., USA, 2011 09:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Detektywi - Małżeństwo 40-latków zastaje na drzwiach swojego mieszkania napis: mordercy. Kobieta prosi o pomoc detektywów. Podejrzewa, że... 15:05 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show 16:10 Gorące Święta - film rodzinny, USA, 2012	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 09:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 13 posterunek 2 - serial komediowy 13:35 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Dystrykt 9 - sens., RPA, USA, Nowa Zelandia, Kanada, 2009 02:25 STOP Drogowka - serial policyjny 03:25 Lubie disco! - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzaky TV Okazje
							
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport; Pogoda 20:20 Profilanka - serial krym., Polska, 2024 21:20 Hit na sobotę - Przełęcz ocalonych - dram., USA, Australia, 2016. Desmond Doss, żołnierz Armii Stanów Zjednoczonych, należał do Kościoła Adventystów Dnia Siódmego, odmawiał dotykania broni i zabijania. A jednak swoją bohaterską postawą przeszedł do historii... 23:45 Głowa rodziny - dram., USA, Kan., 2016 01:50 Światło między oceanami - dram., N. Zel., Wlk. Bryt., USA, 2016	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 19:25 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 The Voice of Poland - Nokaut - widowisko muz. 22:50 Krucjata - Znak bliźniat - serial krym., Polska, 2024 23:50 Dla ciebie wszystko - obycz., USA, 2014. Dawson Cole nieomal traci życie w wybuchu na platformie wiertniczej. Kiedy po kilku miesiącach odzyskuje siły, dowiaduje się, że jego bliski przyjaciel właśnie odszedł z tego świata... 01:55 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc., Belgia, 2019 03:05 Księga miłości - fab., USA, 2016	19:30 Azja Express - reality show 21:15 Niebezpieczni dżentelmeni - kom., Polska, 2022. Cztery znakomitości zakopiańskiej bohemy budzą się po mocno zakrapianej, całonocnej imprezie. Głowy pękają im od kaca, nikt nic nie pamięta 23:30 Walentynki - horror, USA, 2001 01:25 Pati - serial obyczajowy 02:30 Szpital - program obycz. 03:30 Uwaga! - program interwencyjny 03:50 Nauka jazdy - reality show 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gujały 19:55 Kabaret Hrabi - gdy powiesz tak 22:35 Pejzaż Bez Ciebie - Koncert Galowy 23:50 Nikt - sens., USA, Jap., Chiny, 2021. Czasami człowiek, którego nie zauważasz, jest najniebezpieczniejszy ze wszystkich... 01:50 Obcy kontra Predator 2 - sens., USA, 2007 03:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledzaky TV Okazje	20:00 Bilet do kina - Azyl - dram., Wlk. Bryt., Czechy, USA, 2017. Antonina Żabińska, żona dyrektora warszawskiego zoo, wspólnie z mężem ukrywali podczas II WS dziesiątki Żydów. Wydosławiali ich z getta i pomagali przetrwać w opustoszałych murach ogrodu zoologicznego. 22:15 Made in Polska - PABLOPAVO I LUDZIKI - koncert, 2015 23:40 Chwały - dramat, USA, 1987 02:10 Hala odlotów - talk-show 03:10 Modigliani, portrecista niekonwencjonalny - dok., Włochy, 2020 05:00 Teledyski	20:00 Mechanik: Konfrontacja - akcja, USA, Tajl., 2016. Arthur Bishop, najlepszy eliminator na świecie, postanawia zaprzestać dalszej kariery. Pewnego dnia nie ma wyjścia i musi wrócić do gry... 22:00 Niezniszczalni - akcja, USA, 2010. Grupa najbardziej niebezpiecznych i wysoko wyspecjalizowanych najemników wyrusza z misją, której nikt inny nie odważył się przyjąć. 00:00 Protegowana - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2021 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę 05:00 Dyżur - serial medyczny	17:55 Kung Fu Panda III - anim., przyg., USA, Chiny, 2016. Kiedy Po odkrywa tajemną wioskę zabawnych, niezdamych pand, musi je wyszkolić, by pokonały złoczyńcę Kai. 20:00 Indiana Jones i ostatnia krucjata - przyg., USA, 1989 22:45 Tenet - przyg., USA, Wlk. Bryt., Kan., 2020. Agent CIA uzbrojony tylko w jedno słowo - Tenet - przenika w mroczny świat międzynarodowych szpiegów, próbując ocalić ludzkość... 01:50 Annabelle - horror, USA, 2014 03:55 Druga strona medalu - talk-show	09:00 Czarny sufit 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Wileński cmentarz na Rossie 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiekt. 13:10 Warkocz królowny Wisły 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg., „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Testament Miłości Jana Pawła II w Eku 17:20 Tyle krzywdy 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

NIEDZIELA • 3 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:40 Dziedzictwo - serial, obyczajowy, Turcja 05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 ZdroWY Plan - magazyn medyczny 09:00 Jak być kochaną - dram., Polska, 1962 10:55 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Akademia Życia - rep. 13:05 BBC w Jedyńce - Serengeti - serial dok., Wlk. Bryt., 2021 14:15 Love Story, USA, 1970 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie 11:10 The Voice of Poland - Nokaut - widowisko muz. 14:00 Familiada - teleturniej 14:30 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne 16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe 17:15 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 18:35 Poczet świrów polskich - Piekarnia Cichej Kobiety - program publicystyczny	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Anatomia piękna - program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 12:00 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:35 Top Model - reality show 14:15 Azja Express - reality show 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Madagaskar II - kom., USA, 2008 18:40 Sport; Pogoda 19:00 Fakty 19:30 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:15 Zapowiedź - film katastroficzny, USA, Australia, Wlk. Bryt., 2009	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy 11:35 Gru, Dru i Minionki - anim., USA, 2017. Tajemniczy nieznajomy powiadamia Gru, że ma brata bliźniaka marzącego, by pójść drogą zła... 13:30 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 15:30 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny	06:00 Sława Przybylska - recital, 1960 06:35 „Pamiętasz była jesień” - Sława Przybylska - koncert, 2018 06:55 Koncert muzyki sakralnej. Twórczość Mikołaja Dyleckiego - koncert, 2024 08:00 Liturgia prawosławna w Toruniu 09:05 Albrecht Durer. Tajemnica autoportretów - dok., Franc., 2021 10:10 Od ucha do ucha - Kino • Katar • Paweł i Gaweł • Bujać w obłokach - anim. 10:50 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z cichym zabójcą - western, USA, 1959 11:55 Poczet świrów polskich - Dariusz Młacki - program publicystyczny 12:35 Film dokumentalny 13:40 Gangsterzy i filantropi - kom., Polska, 1963	05:45 Nash Bridges - Rick Bettina ucieka z więzienia i planuje zemstę... 07:35 Kobra - oddział specjalny - Semir chce odwiedzić swoją dawną szefową, ale dowiaduje się, że kobieta przebywa w szpitalu psychiatrycznym. Przeczują, że ta sprawa może mieć drugie dno... 09:35 Ranczo - serial kom., Polska 13:45 Był sobie pies 2 - familijny, USA, 2019 16:00 Niebo istnieje... naprawdę - obyczajowy, USA, 2014. Chłopiec Colton Burpo podczas operacji znalazł się na granicy życia i śmierci... 18:00 Pies - kom., USA, 2022. Wzruszający film o byłym żołnierzu, który przemierza kalifornijskie wybrzeże, by pomóc niesfornemu psu Lulu dotrzeć na pogrzeb jego właściciela.	05:00 Szkoła - Licealistka Luiza Ciechowicz ma bardzo zazdrośnego chłopaka. Karol zabrania ukochanej wzięcia udziału w warsztatach tanecznych, które mają odbyć się w ich szkole... 05:55 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:50 New Looney Tunes I - animacja 07:50 Chata - obycz., USA, Kan., Hong Kong, 2017 10:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:35 Detektywi - program krym. 14:35 Step Up II - obycz., USA, 2008 16:45 Indiana Jones i ostatnia krucjata - przyg., USA, 1989 19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie - program rozrywkowy	06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Kosmos - niewyjaśnione tajemnice starożytności 10:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe 12:00 I kto to mówi 2 - kom., USA, 1990 13:45 Gliniarz w przedszkolu 2 - kom., USA, 2016 15:55 Uroczysko - serial krym. 18:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 20:00 Włatcy Móch: One 21:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Włatcy Móch, ćmoki, czopki i mondzioły - anim., Polska, 2010 00:15 STOP Drogowka - serial policyjny 01:15 Wielkie tajemnice historii 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzaky TV Okazje POLSAT
							
17:20 Pogoda 17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Gra z Cieniem - serial, 2024 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:25 Zakochana Jedynka - Wiech Adaline - fab., Kan., USA, 2015 00:25 Przełęcz ocalonych - dram., USA, Australia, 2016 02:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 03:50 Grobowiec Szekspira - dok., Wlk. Bryt., 2018	19:20 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 Za wszelką cenę - dram., USA, 2004 22:20 no... wiadomo - magazyn 23:05 Mama Tina - dram., Franc., 2015. Film o działaczce charytatywnej, Irlandce Christine Noble walczącej o prawa dziecka w Wietnamie. 00:55 Instykt - serial krym., Polska, 2011 01:55 Dla ciebie wszystko - obycz., USA, 2014. Dawson Cole nieomal traci życie w wybuchu na platformie wiertniczej. Kiedy po kilku miesiącach odzyskuje siły, dowiaduje się, że jego bliski przyjaciel właśnie odszedł z tego świata...	23:50 Torque: Jazda na krawędzi - sens., USA, 2004. Cary Ford wrócił do rodzinnego miasteczka, aby pogodzić się z dziewczyną i dokończyć pewną sprawę. Miało być szybko i po cichu. Skończyło się morderstwem i ucieczką przez pustynię. 01:45 Rzeczy, których nie nauczyłeś się od ojca - serial, Polska 02:15 Szpital - program obycz. 03:15 Uwaga! - program interw. 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy	19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:05 Teściowie - serial obycz. 23:10 Złodziej tożsamości - kom., USA, 2013. Diana prowadzi rozrutny tryb życia na przedmieściach Miami. Podszycując się pod Sandy'ego Bigelow Pattersona spełnia wszystkie swoje zachcianki nie zdając sobie sprawy, że jej podstęp może w końcu wyjść na jaw. 01:45 Gorący towar - sens., USA, 2013 04:10 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:45 Disco Gramy 05:25 Teledzaky TV Okazje	15:20 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial, 1986 16:35 Dobry tytuł - mag. literacki 17:15 Niedziela ze... Zbyszek Ciembulskim, 2017 18:05 Giuseppe w Warszawie - kom., Polska, 1964 20:00 Rocky - dram., USA, 1976 22:05 Frida Kahlo - bogini życia - dok., Włochy, 2019 23:55 Noc krótkich filmów - Afonia - film krótkometrażowy, 2022 00:20 Kino nocne - Azyl - dram., Wlk. Bryt., Czechy, USA, 2017 02:40 Niedziela z... 03:35 Made in Polska PABLOPAVO I LUDZIKI 05:00 Reżyserzy - Bracia Coen - dok., Wlk. Bryt., 2018	20:00 Niezniszczalni 2 - akcja, USA, Niemcy, 2012. Mr. Church znów zwaluje najbardziej zabójczą ekipę najemników na świecie... 22:00 Zjawa - akcja, USA, Tajwan, Hongkong, 2015. Lata dwudzieste XIX wieku. Na dzikich terenach Stanów Zjednoczonych myśliwy Hugh Glass zostaje brutalnie zaatakowany przez niedźwiedzia grizzly. 01:15 Menu na miarę - program kulinarny 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnic strachu - serial kryminalny	00:00 Kroniki Riddicka - SF, USA, 2004. Riddick - międzygalaktyczny więzień - starając się uniknąć polujących na niego najemników trafia na planetę Helion. Poproszony o pomoc przez jednego ze swoich byłych towarzyszy walczy o uratowanie Helionu... 22:40 Ponad horyzont - przyg., USA, 2021. Billy Johnson żyje szybko i bardzo intensywnie. Nic dziwnego, że w Teksasie nie ma sobie równych w kitesurfingu... 00:35 Aż po grób - obycz., USA, Niemcy, Polska, 2009 02:45 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą 03:45 Druga strona medalu	09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg., „Niedziela” 10:40 Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony 11:00 Głos serca 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:40 Brat Anatol apostoł Maryi 14:00 Oddech Boga 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Zapomniany Sprawiedliwy - Tadeusz Modelski 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

PONIEDZIAŁEK • 4 listopada

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
08:45 Ranczo - serial obycz., 2013
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie. Taka historia
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 BBC w Jedyńce - Serengeti - serial dok., Wlk. Bryt., 2021
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:25 M jak miłość - serial obyczajowy, 2022
06:20 Program katolicki - magazyn ewangelizacyjny
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:05 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
13:35 Program publicystyczny
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Na dobre i na złe - serial

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Wiara, nadzieja, miłość - Teatr Telewizji, 2024
21:35 Rozmowa
22:05 Niepokromione lwy - dok., Polska, 2024
23:15 Balans bieli - magazyn
24:00 Benny Hill - to, co najlepsze - kom., Wlk. Bryt., 1974
01:40 Głowa rodziny - dram., USA, Kan., 2016
03:40 Jaka to melodia?

16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Krew z krwi - serial, 2012
23:25 Austeria - dram., Polska, 1982
01:25 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2020
02:25 Mama Tina - dram., Franc., 2015

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 B&B love - program rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Szpital - program obycz.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:40 Sport; Pogoda

19:00 Fakty
19:35 Listy do M. Pożegnania i powroty - relacja
19:45 Uwaga! - program interw.
20:00 Listy do M. Pożegnania i powroty - relacja
20:05 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej - serial obycz.
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:30 Totalne remonty Szela-gowskiej - reality show
22:35 Na własną rękę - sens., USA, 2002
00:50 Niebezpieczni dzentelmeni - kom., Polska, 2022
03:10 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
03:40 Szpital - program obycz.
04:45 Uwaga! - program interw.
05:00 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - Na ulicy dochodzi do ataku nożownika, który ciężko rani kilku studentów. Detektywi namierzają potencjalnego sprawcę.
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - 28-letnia Sylwia Wojciechowska ukrywa swoją orientację seksualną przed matką Grażyną.
17:00 Gliniarze - serial paradok.

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe roszczenia - serial kryminalny
20:10 MEGA HIT - Drapacz chmur - sens., USA, 2018
22:25 Pakt milczenia - sens., USA, 2006
00:45 Niezłomny duch - sens., USA, 2018
03:30 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
06:35 Tamte lata, tamte dni - Adam Woronowicz - magazyn
07:10 Mieszczanie żywiecy - Mirosław - dok., 2021
07:45 Podróże z historią - Śladem Wikiników - reportaż
08:25 Od ucha do ucha - Kino - Katar - Paweł i Gawel - Bujać w obłokach - filmy animowane
09:05 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z cichym zabójcą - western, USA, 1959
10:10 Koncert, jakiego nie będzie... - koncert, 2007
11:10 Pejzaż bez Ciebie - Krzysztof Klenczon
12:10 Wydarzenie aktualne
12:35 Dokument.pl - Dom Literatów, czyli kartoteka zebrana - dok., Polska, 2019

13:50 Informacje kulturalne
14:15 Retro kino - Cudowni mężczyźni z korbką - obycz., Czechosłow., 1979
15:50 Dyrektorzy - serial, 1975
17:25 Hała odłotów - talk-show
18:25 Portrety - Mau. Guru designu - dok., USA, 2021
20:00 Wielki Szu - sens., Polska, 1982
21:50 Scena muzyczna - Iza Połomska - SING! Osiecka - koncert, 2022
22:55 Rocky - dram., USA, 1976
01:05 Każde dotknięcie zostawia ślad. Alina Szapocznikow - dok., Polska, 2009
02:10 Kino nocne - Ukryte pragnienia - dram., Wlk. Bryt., Włochy, Franc., 1996
04:20 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - W windzie zamaskowany mężczyzna zabija pięć osób, pozostawiając przy życiu jedynie reporterkę telewizyjną.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Młodocieni bandyci napadają na klientów stacji benzynowej. Pewnego dnia...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Eustachy Jamka z powodu wieku nie może już aktywnie zajmować się swoim gospodarstwem...

15:50 Ranczo - serial kom.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Bóg zemsty - akcja, USA, 2011. Kiedy żona Willa staje się ofiarą brutalnego napadu, mężczyzna dostaje zaskakującą ofertę od nieznanego...
22:05 Kod 211 - akcja, USA, 2018
23:50 Piekielnie zabójca - akcja, USA, 2023
01:35 Dyżur - serial medyczny
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:10 Szkoła - Mama Ewy Kurowskiej wyjeżdża do pracy za granicę. Przyrodnia siostra uczennicy, Hela Jakubiak, wpada na pomysł by dziewczyna zamieszkała z jej rodziną.
07:10 Szpital - program obycz.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:10 Zabójstwo Gościńskiego - program kryminalny
12:50 Detektywi - Detektywi na prośbę klientów poszukują ich 6-letniego synka.
13:30 Ekspertyz - sens., USA, 2010
23:25 Detoks - sens., USA, Niemcy, 2002
01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:35 Interwencja - magazyn reporterów
02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami
05:30 Telezakupy TV Okazje

16:55 Szpital - Dr Wojciech Jarosz przyjmuje na oddział 46-latkę, który poparzył się podczas wybuchu, jaki nastąpił gdy produkował w garażu narkotyki.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
21:00 Anatomia piękna - program rozrywkowy
22:00 Planeta singli II - kom., Polska, 2018. Związek Ani i Tomka przeżywa poważny kryzys. On, showman-celebryta wcale nie ma zamiaru się ustatkować...
00:35 Lepiej późno niż później - kom., USA, 2003
03:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
09:00 Dlaczego ja? - serial paradok.
11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
15:00 Na ratunek 112 - serial obycz.
16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Ekspertyz - sens., USA, 2010
23:25 Detoks - sens., USA, Niemcy, 2002
01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:35 Interwencja - magazyn reporterów
02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Moja katolicka rodzina
09:55 Św. na każdy dzień
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:20 Stan Bezp. Państwa
11:30 Warto być ojcem
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Hospicjum Św. Anny w Lubartowie
12:50 Bogu się podobać
13:20 Słowo życia
13:30 Msza św.
14:30 Ona nigdy nie była sama - Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska
15:00 Leśni
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 XX Rajd Katyński
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia

WTOREK • 5 listopada

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Wichrowe wzgórze - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Akacja 38 - serial obycz.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedyńce - Amerykańska Arktyka - zagrożony rezerwat - dok., Niemcy, 2020
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny
21:05 Porzucony - serial, Wlk. Bryt., 2016
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:05 Sztuczna inteligencja - dwie strony medalu - dok., Australia, 2023
00:05 Skłodowska - film biograf., Wlk. Bryt., 2019
02:05 Wiek Adaline - fab., Kan., USA, 2015
04:05 Film dokumentalny
04:30 Notacje - dokument

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial, 2022
06:25 Z historii prawosławia w Polsce. Ku odrodzeniu i ożywieniu - reportaż
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
07:30 Pytanie na śniadanie
11:20 Mamaland - talk-show
11:55 ZdroWy Plan - magazyn medyczny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:10 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej

18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Głina - serial krym., Polska, 2004
23:25 Komedianci debiutanci - kom., Franc., 2019. Akcja filmu rozgrywa się we francuskim więzieniu. Bohaterem jest aktor, który zgadza się poprowadzić warsztaty teatralne w zakładzie karnym...
01:25 Za wszelką cenę - dram., USA, 2004
03:40 Kalifornia w ogniu - dok., USA, 2023

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Szpital - program obycz.
15:20 Doradca smaku - program kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:40 Detektywi - program krym.
18:40 Sport; Pogoda
19:00 Fakty

19:40 Uwaga! - program interw.
20:00 Doradca smaku - program kulinarny
20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 Milionerzy - program rozrywkowy
21:30 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
22:35 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Czas na Show. Drag Me Out - reality show
01:25 Ślepnąc od świateł - miniserial, Polska
02:40 Szpital - program obycz.
03:40 Uwaga! - program interw.
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom
05:05 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:30 Gliniarze - Przy brzegu Wisły zostają odnalezione zwłoki nastoletniej Sary, która zaginęła tydzień wcześniej. Ojciec nastolatki oskarża jej byłego chłopaka.
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - Gdy pewnego dnia Agnieszka i Adam wracają do mieszkania, zostają zaczepieni przez agresywnego osobnika.
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe roszczenia - serial kryminalny
20:10 Zawód: Szpieg - sens., Niemcy, USA, Jap., Franc., 2001
23:00 Independent - sens., USA, 2022
01:20 The Kid - sens., USA, 2019
03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe roszczenia - serial kryminalny
20:10 Zawód: Szpieg - sens., Niemcy, USA, Jap., Franc., 2001
23:00 Independent - sens., USA, 2022
01:20 The Kid - sens., USA, 2019
03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:10 Muzyczne poranki - teledyski
06:30 Tamte lata, tamte dni - Kazimierz Kaczor - magazyn
07:05 Z przytupem - Obyrtka - widowisko kameralne, 2019
07:30 Z przytupem - Mazurek - widowisko kameralne, 2019
07:55 Podróże z historią - Wykryd Huculów - dok., Polska, 2016
08:40 Informacje kulturalne
09:05 Dyrektorzy - serial, 1975
10:40 Austeria - dram., Polska, 1982
12:40 Portrety - Mau. Guru designu - dok., USA, 2021
14:15 Dobry tytuł - magazyn literacki
14:55 Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956
16:30 Na kredyt - obycz., Polska, 2008

17:15 Dyrektorzy - serial, 1975
18:35 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
19:20 Teologia muzyka pisana - dok., Polska, 2022
20:00 Widok z mojego balkonu - spektakl teatralny, 2018
21:00 Kapryśne lato - fab., Czechosłow., 1967
22:30 Nocny dokument - Miłość - dok., Polska, 2012
00:15 Panorama kina polskiego - Wielki Szu - sens., Polska, 1982
02:05 Dokument.pl - Dom Literatów, czyli kartoteka zebrana - dok., Polska, 2019
03:25 Spis cudzołóżnic - kom., Polska, 1994
04:45 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Do Nasha dociera informacja, że nie żyje kryminalista Tony B...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Policjanci próbują aresztować rosyjskiego gangstera, ale ich plany niespodziewanie zostają przerwane przez...
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008
12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - Kiedy młodą mamę, Darię, porzuca mąż i zostaje sama z dzieckiem, ona szuka winy w sobie i dodatkowych kilogramach.
15:50 Ranczo - serial komediowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Bestia - akcja, Kan., Wlk. Bryt., Hongkong, 2003. Jake Hopper dowiaduje się, że jego córka Jessica i jej przyjaciółka zostały porwane podczas wędrowki z plecakiem po Azji Południowo-Wschodniej...
22:00 Zatopieni - akcja, Bułgaria, Wlk. Bryt., 2005
00:00 Człowiek prezydenta - akcja, USA, 2000
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:10 Szkoła - Maturzysta Fabian Jackiewicz może zostać dawcą nerki dla ciężko chorej siostry, którą uratować może tylko przeszczep...
07:10 Szpital - program obycz.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 Zły człowiek - Policjanci z „W-11” stawiają się na komisariacie, aby prowadzić skomplikowane śledztwa i odkrywać tajniki swojej pracy...
12:10 We śnie - program kryminalny
12:50 Detektywi - Do detektywów zgłasza się kobieta, której nieprzytomną córkę znalazły w swoim domu jej przyjaciółki. W szpitalu okazuje się, że...
13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy

14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
17:55 Szpital - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy
21:00 Tango i Cash - sens., USA, 1989
23:15 Annabelle wraca do domu - horror, USA, 2019
01:30 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą
02:35 Krwawa układanka - program kryminalny
03:35 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
09:00 Dlaczego ja? - serial paradok.
11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
15:00 Na ratunek 112 - serial obycz.
16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:40 Detoks - sens., USA, Niemcy, 2002
23:40 Krwawa rzeka - sens., USA, 201

ŚRODA • 6 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:45 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Niebieskie Perły - dok. fabularyzowany, 2024 08:00 Akacja 38 - serial 08:45 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Skarb Karaibów - dokument, Austria, 2023 14:00 Wichrowe wzgórze - serial 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Rodzina święta - magazyn 11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej	05:35 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:20 Szpital - program obycz. 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:40 Sport; Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia	06:10 Muzyczne poranki 06:30 Tamte lata, tamte dni - Janusz Józefowicz - magazyn 07:00 Z przytupem - Krakowiak - widowisko kameralne, 2019 07:20 Z przytupem - Polka - widowisko kameralne, 2019 07:45 Podróże z historią - Słodki smak historii - dok., Polska, 2017 08:30 Poczec świrów polskich - Piekarnia Cichej Kobiety - program publicystyczny 09:05 Dyrektorzy - serial, 1975 10:20 Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956 12:00 Teologia muzyką pisana - dok., Polska, 2022 12:35 Wydarzenie aktualne 13:05 Koniec babiego lata - film TVP, 1974 14:10 Mysz - film TVP, 1979	06:00 Nash Bridges - Gang kłusowników poluje na niedźwiedzie, aby nielegalnie... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir prowadzi śledztwo, które kończy się eksplozją na autostradzie. W wypadku ginie kierowca, który był... 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008 12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 15:50 Ranczo - serial komediowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:10 Szkoła - Mateusz Bystrowski z 3a od niedawna sprzedaje dopalacze w szkole. Liczy na dobry zarobek i nie zastanawia się nad tym, że popelnia przestępstwo... 07:10 Szpital - program obycz. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:50 Detektywi - Przed jednym z liceów dochodzi do brutalnej napaści na ucznia, który w ciężkim stanie trafia do szpitala, gdzie musi przejść operację ratującą życie. 13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:40 Osaczeni - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 1999 23:55 Eurotrip - kom., USA, Czechy, 2004 01:50 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzaky
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:25 Korona królów. Jagiellonowie 20:55 Piłka Nożna: Inter Mediolan - Arsenal 23:05 Zwycięzca - dram., Kan., Franc., 2016 01:30 Magazyn Ekspresu Reporterów 02:35 Benny Hill - to, co najlepsze - kom., Wlk. Bryt., 1974	17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial 20:35 Przepis dnia 20:50 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 23:00 Moja super ekszdziewczyna - kom., USA, 2006. Napad na elegancki sklep jubilerski. Kiedy zamaskowani bandyci chcą uciekać z łupem, zniemacka pojawia się 6 - superdziewczyna, która udaremnia próbę kradzieży biżuterii... 00:45 Krok od Nieba - serial krym. - serial, Włochy, 2011 02:50 Uzależnieni od ekranu - dok., Kan., 2020	20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Top Model - reality show 23:05 Pati - serial obyczajowy 00:00 Broad Peak - obycz., Polska, 2019 02:15 Superwizjer - magazyn reporterów 02:55 Herkules - serial krym., Polska 03:55 Uwaga! - program interwencyjny 04:15 Nauka jazdy - reality show 04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy,	19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:10 Moja Mama i Twój Tata - reality show 21:50 Miłość na pierwszej stronie - obycz., Polska, 2022. Ona jest zwykłą dziewczyną z sąsiedztwa, on najlepszą partią Rzeczypospolitej... 00:15 Boski żigolo w Europie - kom., USA, 2005 02:05 Zawiść - kom., USA, Australia, 2004 04:15 Zjedz Kambodzę - program podróżniczo-kulinarny 04:50 Disco Gramy - program muzyczny 05:40 Teledzaky TV Okazje	15:10 Do widzenia, do jutra - obycz., Polska, 1960 16:45 Dyrektorzy - serial, 1975 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Reżyserzy - Wes Anderson - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 Pani Bovary - fab., Franc., 1991 22:30 Legendy Rocka - Brytyjski Rhythm and Blues - Soft Rock - dok., Wlk. Bryt. 23:45 Informacje kulturalne 00:20 Lekkie obyczaje - Kapryśne lato - fab., Czechosłow., 1967 01:45 Kino nocne - Między ustami a brzegiem pucharu - melodramat, Polska, 1987 04:35 Teledyski	20:00 Green Book - obyczajowy USA, 2018 22:40 Ania - obyczajowy, Polska, 2022. Wzruszająca historia Anny Przybylskiej - ambitnej i kochającej życie aktorki. Ania zawsze zarażała innych uśmiechem i pozytywną energią... 00:30 Proceder - thriller, Polska, 2019. Poruszająca historia rapera Tomasa Chady, który ginie w niewyjaśnionych okolicznościach zostawiając zszokowanych fanów i dziewczynę, którą kochał. 03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy 21:00 Sekret w ich oczach - sens., USA, Wlk. Bryt., Hiszp., Korea Płd., 2015. Duet zgranych śledczych FBI - Jess i Ray - ma rozwiązać sprawę morderstwa młodej dziewczyny. Gdy okazuje się, że ofiarą jest córka Jess, kobieta zostaje odsunięta od sprawy. 23:20 Planeta singli II - kom., Polska, 2018 01:50 Żyjąc z potworem 02:50 Krawca układanka - program kryminalny 03:50 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Komarowska Wiktoria 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Ikona Miłości 13:00 Bóte ju jida. Pięlgrymka Rybacka 13:30 Msza św. 14:30 Powołanie w powołaniu 15:00 Błogosławiona, która zaufała 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczec Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne - historie anim. z Nowego Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK • 7 listopada		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:55 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Wichrowe wzgórze - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - magazyn 08:00 Akacja 38 - serial 08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 To się oplaca - magazyn 13:00 Trydent - klejnot włoskich Alp - dok., Niemcy, 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress; Pogoda	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 Kościół niezależny i samodzielny - reportaż 11:50 Dobre tytuły - magazyn literacki 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022 16:00 Koło fortuny - teleturniej	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:20 Szpital - program obycz. 15:20 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:40 Sport; Pogoda 19:00 Fakty	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - Na parking kobiety znajduje pendrive'a ze zdjęciami zakneblowanej i skrepowanej nastolatki. 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy	06:20 Tamte lata, tamte dni - Ewa Kasprzyk - magazyn 07:00 Podróże z historią - Na ratunek w górach - dok., Polska, 2016 07:40 Videogalerie - Janek Simon - magazyn kulturalny, 2013 08:45 Kłótnie po sztuce - Gerrit van Honthorst - magazyn 09:05 Dyrektorzy - serial, Polska, 1975 10:55 Do widzenia, do jutra - obycz., Polska, 1960 12:30 Reżyserzy - Wes Anderson - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:30 Poczec świrów polskich - Piekarnia Cichej Kobiety - program publicystyczny 14:05 Jota Carlosa Saury - dokument fabularny, Hiszp., 2016	06:00 Nash Bridges - Rachel zostaje oskarżona o zabójstwo mężczyzny, który prowadził dochodzenie w sprawie korupcji... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul ścigają niepozorną kobietę, która jest podejrzaną o zabójstwo męża. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 11:00 Nie igraj z aniołem - telenowela, Meksyk, 2008 12:55 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 14:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska	05:10 Szkoła - Ósmoklasista Miłosz Kupczyk pożyczyl pieniądze od szkolnych chuliganów. Chłopiec nie wie, że kiedy zdobył gotówkę na spłatę długu, ci mu ją ukradli... 07:10 Szpital - Karetka przywozi na oddział ratunkowy 13-letniego Damiana Kozyrę. Chłopak skoczył z dachu kamienicy na bungee własnej roboty. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:50 Detektywi - Do detektywów zgłasza się matka 20-letniej studentki, która tydzień wcześniej zmarła w saunie. Kobieta podejrzewa, że jej córka została zamordowana. 13:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obycz. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:40 Suma wszystkich strachów - sens., USA, Niemcy, 2002 00:05 Mecz ostatniej szansy - kom., Wlk. Bryt., USA, 2001 02:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:20 Właczki wędrują: Dojrzywanie 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzaky TV Okazje
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:05 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Lubię wracać tam, gdzie byłem - dok., Polska, 2023 00:15 Profilerka - serial krym., Polska, 2024 01:15 Skłodowska - film biograf., Wlk. Bryt., 2019 03:15 Jak zginęła Molly McLaren - dok., Wlk. Bryt., 2021 04:10 Film dokumentalny	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:50 Program rozrywkowy 21:55 Krugata - Znak bliźniat - serial krym., Polska, 2024 22:50 Informacje kulturalne 23:05 Hala odlotów - talk-show 24:00 Latający Mnich i Tajemnica Da Vinci - fab., Słowacja, Polska, 2010 02:00 Poczec świrów polskich - Piekarnia Cichej Kobiety - program publicystyczny 02:35 Śmierćelne sekrety - serial, Franc., 2022	19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 Milionerzy - program rozrywkowy 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:35 Vinci - kom., Polska, 2004 00:55 Herkules - serial krym., Polska 02:00 Ślepnąc od świateł - miniseria, Polska 03:20 Szpital - program obycz. 04:20 Uwaga! - program interwencyjny 04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:10 Nauka jazdy - reality show	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:15 Przyjaciółki - serial obycz. 22:15 Gdzie śpiewają raki - obycz., USA, 2022 01:05 Cudowny sezon - obycz., USA, 2018 03:25 Szpital - program rozrywkowy 04:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledzaky TV Okazje	15:40 Modrzejewska - Początek - serial, 1990 17:10 Kłótnie po sztuce - Gerrit van Honthorst - magazyn 17:25 Videogalerie - Janek Simon - magazyn kulturalny 18:25 Koncert na dwoje - dok., Polska, 2018 20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Czwartkowy klub filmowy - Podróż do Włoch - dram., Włochy, Franc., 1953 22:40 Matylda - serial kostiumowy, 2024 23:35 Na wschód od Hollywood - Pani Bovary - fab., Franc., 1991 02:05 Kino nocne - Carrie - fab., USA, 1976 04:00 Teledyski	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Porady na zdrady 2 - kom., 2022 22:05 Klub rozwodników - kom., Franc., 2020. Poturbowany przez życie małżeńskie, zdradzony przez swoją ukochaną żonę, Ben odzyskuje wolność, ale nie bardzo wie, co z nią zrobić. Na szczęście może liczyć na dawnego kumpla. 00:10 Job, czyli ostatnia szara komórka - kom., Polska, 2006 02:05 Dzielnica strachu - serial 03:05 Menu na miarę - program kulinarny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial	14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Wycieczkowiec - program rozrywkowy 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Wycieczkowiec - program rozrywkowy 21:00 Mamuski mają wychodne - kom., USA, 2017 22:50 40-letni prawnik - kom., USA, 2005 01:15 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą 02:20 Krawca układanka - program kryminalny 03:20 Druga strona medalu - talk-show 04:30 Druga strona medalu - talk-show	09:20 Opowieści biblijne - historie anim. z Nowego Testamentu 09:45 Serce i oblicze Boga 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 „Reminiscencje śmierci ks. Jerzego Popiełuszki” 12:50 Życie lasu. Bogactwo przyrodnicze 13:20 Przegląd Tgg. „Miedziela” 13:30 Msza św. 14:30 Ma się rozumieć 14:40 Błask prawdy 15:00 Konferencja prasowa Prezesa NBP Adama Glapińskiego 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Akademia pro-life 19:30 Przyjacieł i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Głos serca 22:45 Wołyń

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Pracownika do pracy przy dachach i przy murarce przyjmę, praca na miejscu – Tuchola i okolice, tel. 603-674-175
- Przyjmę do prac na budowie murarzy, tynkarzy, cieśli, pomocników z doświadczeniem, 508-186-179
- Zatrudnię kierowcę kat. C+E w transporcie międzynarodowym z doświadczeniem. Wyjazdy tygodniowe. Stała pensja, ZUS od pensji. Powiat tucholski, 604-272-400
- Zatrudnię pracownika budowlanego z doświadczeniem, praca w Tucholi, 604-612-437

nieruchomości

Sprzedam

- Dom w Tucholi – Rudzkie Moście, 140 m², działka 1470 m², dwa garaże, 650.000 zł, 535-921-628
- Działka 108 w Żalnie, gmina Kęsowo, o pow. 600 m², przy ul. Nogalskiego, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowy, 0048 575-675-079
- Działka rolna w Borach Tucholskich, 6500 m², Łosiny, gmina Cekcyn, 200.000 zł do negocjacji (bez pośredników), kontakt: 668-367-472
- Działka z przeznaczeniem wielofunkcyjnym, siedliskowa, położona w Kiełpinie, pow. 8300 m², 504-928-006
- Mieszkanie spółdzielcze, własnościowe, 37,9 m², parter, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój, ul. Piastowska, Tuchola, 507-551-969
- Mieszkanie własnościowe 48 m², ul. Warszawska w Tucholi, I piętro, 504-648-455

Oddam w najem

- Apartament z balkonem w Cekcynie, częściowo umeblowany, 48 m², 2 pokoje, I piętro, 1600 zł plus opłaty, 720-093-093
- Garaż w centrum Tucholi, nowy, blaszany, 200 zł, 783-464-440
- Hale magazynowe o różnych powierzchniach w Tucholi, rampy rozładunkowe, teren ogrodzony, 502-722-277
- Mieszkanie w Cekcynie, ul. Szkolna, 2 pokoje, I piętro nowego bloku, 1300 zł/miesiąc plus opłaty, 720-093-093
- Mieszkanie w Tucholi na osiedlu Heban Rent, 2 pokoje, 28 m², 700 zł/miesiąc plus opłaty, 720-093-093
- Pokój z dostępem do kuchni, łazienki, 800 zł, w tym wszystkie media, Tuchola, ul. Mickiewicza, 606-373-826

Ogłoszenie płatne

• Tuchola. Osobę pracującą na pokój umeblowany przyjmę, z dostępem do kuchni i łazienki, tel. 781-546-139

kupno

- Przyczepę kempingową w każdym stanie kupię, 662-157-014
- Skupujemy bydło: byk do 13 zł/kg, jałówka do 12,50 zł/kg, krowa do 10,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Ubojnia kupi bydło rzeźne i wybrakowane, waga żywca lub WBC, płatne gotówką + VAT lub przelewem, 663-187-932

różne

- Biuro Partnersko-Matrymonialne Serduszka Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00, tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grame-twm@wp.pl
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja poddaszy, budowy mieszkań A-Z, remonty, docieplanie elewacji, zabudowa poddaszy, g-k, regipsy, szpachlowanie, malowanie, pokrycia dachowe, wolne terminy, 736-792-828
- Adaptacja poddaszy, kompleksowe wykończenie wnętrza (płyty karton/gips, gładzie, malowanie, układanie paneli/płytek, sufity podwieszane, stawianie ścianek działowych, elewacja zewnętrzna (malowanie), 725-530-485
- Budowa domów i innych budynków, prace ciesielskie i dekarckie, usuwanie przecieków, murowanie komornów, naprawy dachów, modernizacja poddaszy, tel. 603-674-175
- Budowa domów od podstaw i innych budynków, remonty, modernizacja obiektów, prace wykończeniowe, 508-186-179
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, krycie papą termozgrzewalną, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych z usługą 8% VAT, utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Docieplanie budynków, elewacje, pomoc w dofinansowaniu w programie „Czyste Powietrze”, montaż pieców zgazowujących drewno, fotowoltaika, budowa domów, 603-674-175

• Malowanie, szpachlowanie, podwieszane sufity, zabudowy, adaptacja poddaszy, płyty k-g, montaż paneli, obróbki po wymianie okien, wolne terminy, 510-632-878

• Naprawy dachów, usuwanie przecieków, grzanie papy termozgrzewalnej, dachy płaskie, balkony, tarasy, orynnowania, obróbki blacharskie, wzmacnianie konstrukcji dachowych, inne prace, 725-530-485

• Profesjonalne mycie dachów, elewacji i kostki brukowej, tel. 791-815-468

• Zawsze zapewniam dobrą zabawę na weselach, innych uroczystościach rodzinnych, zabawach itp., profesjonalne nagłośnienie, prezenter muzyczny, duża kolekcja nagrań, tanio, 606-694-038

motoryzacja

Sprzedam

- Alufelgi 16 cali do mercedesa A-klasy lub B-klasy, tanio, 537-696-995
- Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, wypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52)332-46-98, 605-112-448
- BMW 520 diesel (2015), kombi. Toyota yaris 1.0 (2010), 5-drzwiowa, zarejestrowana. Skoda roomster 1.6 B (2009), opony zimowe, różne, 793-741-541
- BMW E87 serii 1 118D 2.0 D 122 KM (2004), 267.000 km, 12.500 zł do negocjacji, 607-944-804
- Citroen C3 picasso 1.2 B (2016), 97.000 km, właściciel niepalący, 23.000 zł, 505-014-768
- Motor honda deauville 650 cm³, turystyczny, 3 kufrы, 2 kaski, mały przebieg, zadbane, od starszej osoby, 608-244-361
- Nissan almera 2.2 D (2001), na łańcuchu rozrządu, pierwszy właściciel w kraju, stan dobry, hatchback tel. 608-244-361
- VW touran 2.0 D (2016), salon (Polska), 787-870-913
- VW touran 2.0 TDI (2007), 282.501 km, 14.500 zł, 538-611-145

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skodorowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
- Astrę, audi, BMW, citroena, corse, polo, ibize, leona, passata, golf, sharana i inne auta w każdym stanie kupię, 798-132-548
- Auta osobowe, dostawcze, w każdym stanie. Chcesz sprawnie i szybko sprzedać auto – dzwoń lub pisz, 662-157-014
- Części do starych motocykli i motorowerów – WSK, SHL, WFM, simson, komar, romet, motorynka, również całe motocykle i motorowery, 662-157-014

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCH” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bylsław:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Motocykle, motorowery, skutery, quady, całe i do remontu oraz przyczepę kempingową kupię, 662-157-014
- Pojazdy z czasów PRL-u, fiat 126p, fiat 125p, żuk, nysa, WSK, WFM, SHL, komar, romet, motorynka, również części, 798-132-548

sprzedaż

- Bele słomy i siana, pszenżyto, pszenica, jęczmień, 601-413-352
- Bele słomy, siana, rozrzutniki 4-tonowe, rotacyjne, nowe, używane, wozy, młocarnia. Kupię dom z 1 ha ziemi lub 2 ha łąki. Możliwość zamiany na dźwigary 10-12. Rozbiórki: domy, chlewy, stodoły, 880-147-001
- Betoniarzka, C-360 (tur), wywrotki D-47, D-35, rozrzutnik 2-osiowy, samobieżająca, kosztująca polska, przetrząsacz-zgrabiarka, pług, wały posiewne, kosiarki rotacyjne, siano (baloty), 886-128-423
- Buraki cukrowe, 733-822-376
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, odsadki, 600-743-094
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508

- Byczki i jałowki od 3 tygodni do 8 tygodni, 669-528-788
- Chwytnak hydrauliczny optimas do układania polbruk (z Niemiec), lyżka dzielona budowlana JCB 170 cm szer., betoniarka spaliniowa 150 l, 606-171-473
- Drewno bukowe, odpady ze stolarni, suche oraz sosna, brzoza, dąb, buk, możliwy transport, tel. 604-560-593
- Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych wałków. Możliwość dowozu, 604-539-645
- Drewno opałowe i kominkowe, sucha sosna, czeremcha, atrakcyjne ceny, możliwy transport, 797-286-820
- Drewno opałowe poszczepane, sosna, brzoza, dąb, buk, cena od 200 zł/mp, 667-340-020
- Drewno opałowe, kominkowe, suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859
- Drewno opałowe, kominkowe, suche, możliwość transportu, 509-959-707
- Drewno opałowe, kominkowe, suche, sosna, brzoza, dąb, tel. 606-957-271
- Drewno opałowe, połupane, sosna – 200 zł, świerk- 190 zł, tel. 513-921-882

informator medyczny

UROLOG

dr n. med. Bartosz Brzozczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek** 17.00-20.00
tel. 52 33 433 44

GABINET PRYWATNY
dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG

poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

auris med **BADANIA SŁUCHU**
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. 506-130-566

SONUS-MED Mariola Gwizdała
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Maciej Krauze
Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
(w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
info: facebook.com/krauze.gabinet Tel. 791 029 403

Lek. dermatolog
Jadwiga Barczyk
tel. kom. 606 28 66 33
przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
Wskazana rejestracja telefoniczna

FizjoFiks – Fizjoterapia |
Masaż leczniczy | Terapia manualna
mgr **Nikolai Kielbratowski**
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

Osoby związane ze służbą zdrowia,
które chcą zareklamować swoje usługi
i zaistnieć w naszym powiatowym
„Informatorze medycznym”,
prosimy o kontakt z redakcją
– tel. 52 33 630 50.

Gminna Spółdzielnia
Samopomoc Chłopska w Tucholi
ul. dra Karasiewicza 3

WYDZIERŻAWI:
pawilon usługowo-handlowy 80 m²,
ul. Karasiewicza 3 w Tucholi

608 748 281, 52 334 22 83

- Drewno opa łowe, sosna, brzoza oraz kominkowe suche, mo żliwość transportu, 509-959-707
- Drewno opa łowe, suche wa leczki, w ca łosci lub poci ęte, od 100 zł, mo żliwość dowozu do klienta, więcej informacji pod numerem 695-684-175
- Drewno opa łowe, suche, brzoza, sosna, dąb, poci ęte, połupane, rozpałkowe, bukowe, suche, workowane lub luzem, cieńsze lub grubsze, tel. 693-740-555
- Drewno opa łowe, suche, sosna 160 zł, brzoza 200 zł, klepki bukowe 110 zł. Mo żliwość poci ęcia i połupania + transport, 889-122-883
- Drewno opa łowe, workowane, rozpałkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem + transport towaru, ci ęcie, 509-161-734
- Drewno rozpałkowe suche, 170 zł za 1,5 m wrzuconego, 501-471-588
- Drewno suche, bukowe, w por ęcnych workach, do palenia w piecu, kominku, 20 zł, Tuchola, mo żliwy dowóz od ręki, 571-377-183
- Dynie, 1 zł/kg, 691-299-378
- Gęsi i tuszki gęsi, Cekcyn, 696-922-073, 735-031-273
- Gęsi tuszki, żywe i okrasa oraz brojlery tuszki. Kupię młode cielęta, byczki, 500-340-889
- Gęsi żywe, tuszki, okrasa, 506-154-156
- Kombajn fortschritt E512, przyczepa zbierająca jugosłowiańska 2, 507-242-633
- Kuc – ogier 6-miesi ęcny, 534-660-059
- Kucyki i kozy, 517-381-022
- Kurczęta brojlery, żywe, 6-tygodniowe, waga powyżej 2,2 kg. Cena 10 zł/kg. Sprzedaż 12-15 listopada. Dowóz darmowy, Bagienica, tel. (52) 334-67-15
- Kurki m łode, nioski; kaczk: mulard, pekin; gęś: kubańska, kołudzka, landes, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 500-300-806
- Kurki odchowane 20-tygodniowe i 24-tygodniowe, zamówienia pa żdziemnik, listopad. Fotelik samochodowy dziecięcy, Lubiewo, 660-269-886
- Kurki: rosa, tetra, zielononóżki; kaczk: gęsi, indyki w ciągłej sprzedaży, dowóz gratis od 20 szt., tel.: 784-909-308
- Laptop 17 cali, 1700 zł, łuparka świdrowa do drewna, 3800 zł, głoogryzarka, 3300 zł, 797-482-250
- Naroznik, telefony, ciśnieniomierz lekarski, części do kotła na ekogroszek, aparaty, grzejnik olejowy, zlewozmywak granitowy, 787-870-913
- Opał, drewno suche buk, workowane, do kominka, pieca, wędzarni, mo żliwy dowóz od ręki, 690-251-401
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Pług 3-skibowy lemken, obracany hydraulicznie, do ma łego ciągnika, przewracarka 6-karuzelowa do siana niemeyer, rozsiewacz nawozów amazone 1000 l, hydrauliczny, 606-171-473
- Pralka electrolux, 3,5-letnia, stan idealny, 1200 zł, 721-595-080
- Prosi ęta, 14 szt., 785-940-768
- Przyczepa rolnicza, opryskiwacz 600-litrowy, 692-739-091
- Sadzonki glicynii kwiecistej i brzoskwini, 517-381-022
- Siatka ogrodzeniowa, powlekana, ocynkowana, dowolna wysokość, produkcja siatki, panele ogrodzeniowe, akcesoria do monta żu, mo żliwość monta żu, kosze do zbierania ziemniaków, 505-186-137
- Siewnik zbo żowy amazone 2,5 m, czochradło elektryczne dla bydła, stacja paszowa dla bydła, pompa próżniowa do dojarki 750 l, 606-171-473
- Tuje szmaragd, wysokość 180-200 cm, cena 40 zł/szt., 608-253-073
- Wał do pługa obrotowego 4-skibowego, 10.000 zł, 538-611-145

Żywa lekcja historii ze św. Małgorzatą

W ubiegłym tygodniu w Muzeum Borów Tucholskich odbyły się warsztaty dla dzieci, których bohaterką była św. Małgorzata, patronka Tucholi. Jak głosi legenda, to właśnie ona miała chronić miasto podczas oblężenia. W zajęciach prowadzonych przez członkinie Borowiackiego Towarzystwa Kultury udział wzięli m.in. trzecioklasiści ze Szkoły Podstawowej w Cekcynie.

Swoją pracę prezentuje Mateo Ziolkowski – Funes.

Chwilę później w zajęciach udział wzięły dzieci z tucholskiej „Trójki”. Trzecioklasiści do muzeum przyszli z nauczycielką Katarzyną Piotrowską.

W środę (23.10) Muzeum Borów Tucholskich gościło dzieci z trzech różnych szkół podstawowych. Jako pierwsi w murach placówki pojawili się trzecioklasiści z „Jedynki”, następnie byli uczniowie z cekcyńskiej podstawówki, a warsztatowy maraton zakończyli wychowankowie SP nr 3 w Tucholi. Z aparatem towarzyszyliśmy drugiej z wymienionych grup, z którą przyjechała Marta Jeżewska – Duraj. Jak przyznała nauczycielka, jej podopieczni już trzeci rok z rzędu realizują tzw. innowacje regionalne pn. „Pójdźta gżuby, borowiacka chata zaprasza”, we współpracy z Muzeum Borów Tucholskich i Borowiackim Towarzystwem Kultury. Do tucholskiej placówki przyjeżdżają regularnie i to pociągłem, co dla dzieci jest dodatkową atrakcją.

– Dzieci poznają kulturę i historię naszego regionu za pomocą żywych lekcji w muzeum – dodała Maria Ollick, prezeska BTK, która tego dnia wcieliła się w postać św. Małgorzaty. Przytoczona przez nią legenda o patronce Tucholi otwierała każde z warsztatów. Przypomnijmy, św. Małgorzata od najdawniejszych czasów widnia-

ła na wszystkich pieczęciach miejskich. Zgodnie z legendą miała ona uchronić miasto i mieszkańców przed klęską, radząc, by podczas oblężenia w swych najedźdźców rzucali chlebem.

W ruch poszły farby i brokat

Po wysłuchaniu legendy, na bazie 4 zadań wyjściowych dzieci przystąpiły do wykonywa-

Grupa z Cekcyna z członkiniami BTK, prowadzącymi śródogowe warsztaty i pracownikami muzeum.

Warsztaty rozpoczynała legenda o św. Małgorzacie. W tę postać wcieliła się Maria Ollick.

Świeżym chlebem częstują Maria Ollick i Wioletta Chabowska, kierowniczka Muzeum Borów Tucholskich. Ten piękny gest nawiązuje do legendy o św. Małgorzacie.

nia prac plastycznych pod okiem artystek związanych z BTK – Anny Narloch i Małgorzaty Obuchowskiej. Liczyła się własna ekspresja twórcza, kreatywność i dobra zabawa. Ka żda z grup miała do dyspozycji nieco inne materiały, a efekt finalny śródogowego spotkania – dziecięce prace, jeszcze przez jakiś czas będzie można podziwiać w murach placówki przy ulicy Podgórznej.

Czy uczniom takie zajęcia się podobały? No ba (!), od razu zabrali się do pracy, nie czekając aż prowadzące część plastyczną warsztatów wyjaśnią, co i jak.

Zaznaczmy, że warsztaty oparte na legendzie były nowością w innowacjach regionalnych.

– Chcieliśmy czymś nowym urozmaicić ofertę naszych zajęć, dlatego postawiliśmy na lekcję

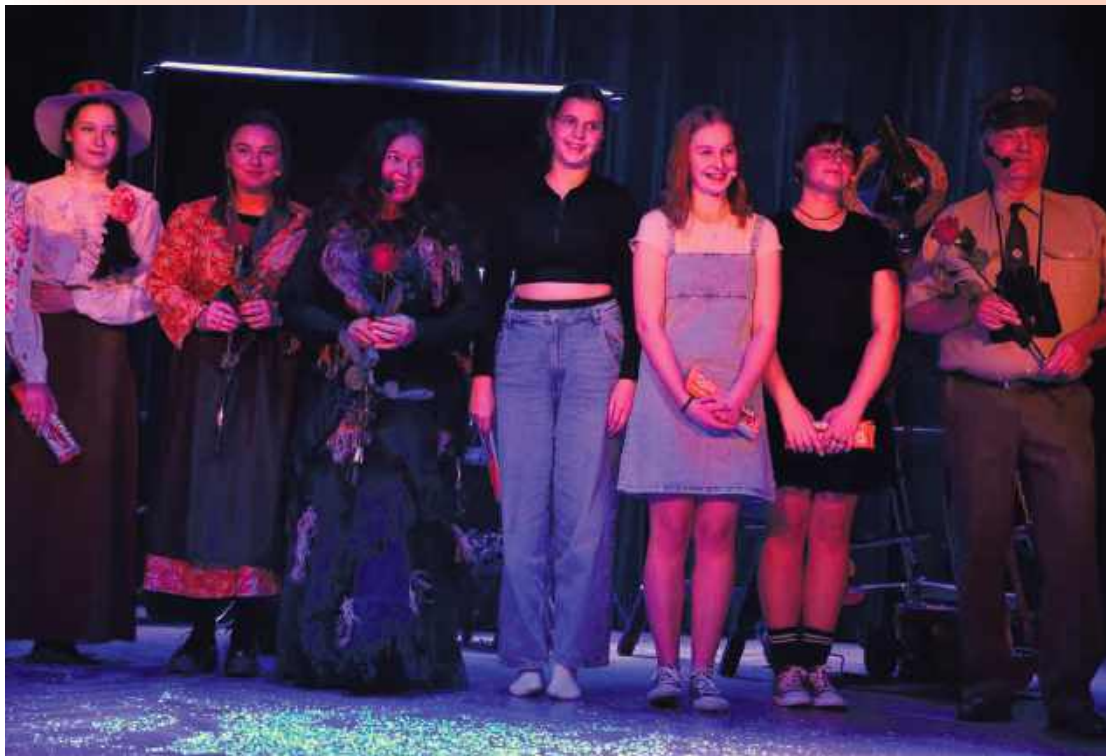
Anna Narloch, demonstruje główne narzędzie pracy twórczej, dłonie.

z legendą. Poza tym nie ka żdy mieszkaniec naszego regionu wie, dlaczego św. Małgorzata jest patronką Tucholi. Całkiem możliwe, że kolejną postacią, którą przybliżymy w podobny sposób będzie Michałko – zdradziła Maria Ollick.

Tekst i fot. Agata Wśniewska

Historia i kultura Borów jak żywa!

„Borowiacki Bryfkarz” przyjęty owacjami na stojąco. Sztuka, którą przygotował Teatr Dorosłego, po premierze w Baju Pomorskim zagościła na scenie gostycyńskiego GOK-u.

Radość z dobrego odbioru sztuki przed własną publicznością.

W niedzielne (20.10) popołudnie aktorzy Teatru Dorosłego, który – dodajmy na marginesie – działa już od 18 lat przy Gminnym Ośrodku Kultury w Gostycynie, zabrali publiczność w podróż po borowiackiej krainie. A w tej nie zabrakło heks, stolema, kraśniąt czy borowej ciotki (pierwsze z wymienionych postaci nie na żarty przstraszyły najmłodszych, a i starszym na ich widok mogło podskoczyć tętno). Historię i kulturę regionu, niby trochę z przypadku, odkrywali główni bohaterowie – rodzeństwo z War-

szawy, które w Bory przyjechało do kochanej ciotki. Maks nie wydawał się być z tego faktu zadowolony. Tempo akcji i towarzyszące jej zwroty nie pozwoliły nudzić się nawet przez moment. Aktorzy swoje role zagrali wyśmienicie, a efektu dopełniły przemyślana scenografia, światło i dźwięk.

Lądowanie aliantów

Podwaliny pod spektakl, którego pełna nazwa brzmi „Borowiacki Bryfkarz – achowanie spadkowizny, czyli historii wspominki na urodzinki”,

położył dr **Marek Sass**, snując przed grupą teatralną opowieści związane z kulturą i historią Borów. A sami aktorzy zadbali o to, by w scenariuszu znalazły się prawdziwe wątki. I to jakie! W końcu ilu rodzinom na dachu wylądowali alianci? Dodajmy tylko, że ich spadochrony nie poszły na marne.

– Ta historia przydarzyła się w naszej rodzinie. Na dachu domu pradiadka w Okoninach Polskich koło Czerska wylądowało 9 aliantów, niszcząc przy tym dach. Z ich spadochronów prababcia uszyła m.in. spódniczki dla swoich dzieci – dowiedzieliśmy się po spektaklu od **Alicji Sobkiewicz**, której syn Maksymilian zagrał jedną z głównych ról.

Jak już wspomnieliśmy, publiczność nagrodziła wystawioną sztukę owacjami na stojąco.

– Bardzo fajny spektakl, profesjonalnie zagrany – oceniła **Ewa Domeracka**, która przyszła zobaczyć na scenie swojego szwagra i uczennicę.

Borowiacki listonosz rusza w trasę

Jeszcze przed rozpoczęciem przedstawienia **Agnieszka Hoffmann** – dyrektorka GOK-u przypomniała, że miało ono swą premierę 11 października w Baju Pomorskim, co było nie lada przeżyciem dla całej obsady. Za reżyserię i scenariusz widowiska odpowiadają aktorki toruńskiego teatru **Edyta Sobczyńska** i **Barbara Rogalska**. O scenografię zadbała z kolei **Alicja Wiślińska-Kornacka**, a o przygotowanie graficzne **Piotr Florianowicz**.

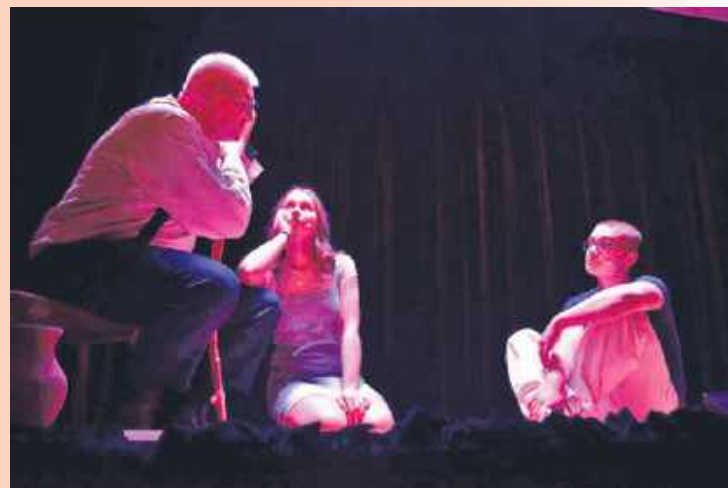
7 listopada (czwartek) „Borowiacki Bryfkarz” zostanie wystawiony w śliwickim GOK-u. Tego samego dnia zagości jeszcze na deskach TOK-u. I w jednym,

Tym razem na scenie Maksymilian Sobkiewicz i Adam Cymerys.

Damę z portretu zagrała Daria Hoffmann.

Opowiada Józef Grzegorz Kanarski.

W spektaklu pojawiły się także heksy, czyli czarownice.

Gostycyńska publiczność na chwilę przed rozpoczęciem spektaklu.

Ewa Talaśka wcieliła się w ciotkę warszawiaków i przy tym pięknie zaśpiewała! Obok niej Milena Wojtas.

i drugim przypadku publiką będą uczniowie. Jest i zapewnienie, że Teatr Dorosłego zagra jeszcze raz w Gostycynie.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

W spektaklu występują: Józef Grzegorz Kanarski, Maksymilian Sobkiewicz, Dorota Wojtas, Milena Wojtas, Adam Cymerys, Daria Hoffmann, Zuzanna Olejniczak, Jeremiasz Przytarski, Ewa Talaśka.

Potańcówka pod dębem

Seniorzy z Wełpina mieli wspólny czas dla siebie. Teraz czekamy na choinkę i Gwiazdora

W Wełpinie mieli podwójną okazję do świętowania. Oprócz seniorów, świętowało też tamtejsze Koło Gospodyń Wiejskich. Co ważne, w tym uroczystym dniu udział wzięła również najstarsza mieszkanka sołectwa.

Międzynarodowy Dzień Seniora w Polsce jest obchodzony 1 października. Trzy tygodnie później, tj. 20 października świętowany jest Europejski Dzień Seniora. Dodatkowo 14 listopada przypada Światowy Dzień Seniora. Z okazji tylu świąt Koło Gospodyń Wiejskich w Wełpinie 19 października (sobota) zor-

ganizowało „Potańcówkę pod dębem” dla osób w jesieni życia z miejscowości, by świętować ten ciekawy czas w życiu.

Biesiadowali pod dębem

Z inicjatywą „Potańcówki pod dębem” dla seniorów z sołectwa Wełpin wyszło KGW. W świetlicy wiejskiej licznie

zgrupowały się osoby starsze, dla których zabawę poprowadził Szymon Zieliński, a na akordeonie przygrywali Mateusz Orzłowski i Ireneusz Brucki. Gospodynie zadbały o poczęstunek, na stołach gościły liczne przekąski i potrawy. Były m.in. swojskie chleby, barszcz i słodkości.

Organizatorzy podkreślili w rozmowie z nami, jak ważna była dla nich obecność najstarszej mieszkanki Wełpina.

Zabawę uświetniła gra na akordeonach i wspólne śpiewanie. Wydarzenie przybrało obraz prawdziwej biesiady.

Jak opowiada nam Joanna Średzińska z KGW Wełpin, seniorzy nie ukrywali swojego zadowolenia, chętnie angażując się w śpiewanie biesiadnych utworów. Ci, którym pozwala zdrowie, ruszyli do tańca. Nie zabrakło również wspomnień. Co więcej, starsi już dopytują o kolejną okazję do wspólnego spotkania. W zabawie udział wzięła, najstarsza mieszkanka Wełpina 89-letnia Gertruda Górecka. Dla świętujących przygotowano również drobny upominek, którym były kalendarze z wizerunkami pań tworzących Koło Gospodyń Wiejskich w Wełpinie podczas

różnych wydarzeń, w których brały udział.

Dzień Seniora nie był jednak jedyną okazją do świętowania. 20 października przypadała pierwsza rocznica rejestracji KGW Wełpin. Z tej okazji okazji przygotowano dwa torty – jeden dla seniorów, a drugi dla gospodyń. Teraz najbliższą okazję mieszkańcy Wełpina do wspólnego spotkania będą mieli w grudniu. Wówczas strojona będzie wspólna choinka w miejscowości. Tego dnia rozpalane jest ognisko, wspólnie śpiewane są kolędy i pojawia się Gwiazdor.

Anna Lipska,
fot. nadesłane

Złota pszczoła doleciała do Krakowa

Za tomik „Lista życzeń” Ewa Szumowska została laureatką siódmej edycji corocznego ogólnopolskiego konkursu na tom poetycki „O Złotą Pszczołę”, który ogłasza Stowarzyszenie czAR(T) Krzywogóńca. Jedną z nagród jest wydanie nagrodzonych wierszy i ich promocja.

Spotkanie promocyjne tomiku „Lista życzeń” Ewy Szumowskiej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tucholi zgromadziło sporą publiczność, wśród której był przewodniczący rady powiatu tucholskiego Krzysztof Dereszyński. Starostwo Tucholskie finansowo pomogło w wydaniu nagrodzonego tomiku.

Tomik ze strukturą powieści

Laureatka przyjechała z Krakowa, gdzie mieszka i pracuje. Ukończyła psychologię na Uniwersytecie Jagiellońskim i tamże pracuje naukowo. Jest także absolwentką Studium Literacko-Artystycznego na Uniwersytecie Jagiellońskim. W czasie Studium napisała debiutancką

powieść pt. „Jaspiska Wola” i w 2014 roku otrzymała za nią nagrodę w konkursie im. Macieja Słomczyńskiego. Książka dzieje się na Lubelszczyźnie, skąd autorka pochodzi, a przedstawia losy rodziny z tamtych stron. Książka powstała w czasie dwuletnich studiów podyplomowych.

– Napisała powieść tak dobrą, że w konkursie dla absolwentów studiów zajęła I miejsce. Trudno w tak krótkim czasie napisać debiutancką powieść, ale Szumowska jest bardzo utalentowana i wrażliwa – powiedziała prowadząca spotkanie Grażyna Wojcieszko, prezes Fundacji czAR(T) Krzywogóńca.

– Złota Pszczoła promuje poezję przemyślaną i dojrzałą. Spośród 6 finalistów konkursu poetyckiego tomik Ewy Szumowskiej był najbardziej przemyślany, miał strukturę powieści. To nie był zestaw wierszy, napisanych w jakimś okresie czasu, to była opowieść o wujku, który choruje i na skrawkach kartonika po lekach pisze regularnie listę zakupów – do-

dała. Przy okazji konkursu Szumowska pomieszkiwała w Krzywogóńcu i jest zachwycona Borami Tucholskimi. Od jakiegoś czasu zbiera materiały do książki inspirowanej właśnie życiem drzew. Zamierza ją napisać razem z siostrą.

Inspirowane listami zakupów

Ewa Szumowska jest bardzo wrażliwym człowiekiem i pisze o sprawach dotyczących wszystkich nas, o powszednim życiu, o chorobie, o rodzinie, o śmierci... A do tego jej wiersze napisane są językiem zrozumiałym nawet dla tych, którzy nie czytają poezji na co dzień. Poezja jest wszędzie i inspiracją może być wszystko. Tak jak ostatnie wiersze poetki inspirowane listami zakupów, które jej chory i niewychodzący z domu wujek dawał bratu autorki z prośbą o dostarczenie. Niezjący krewny zapisywał zakupy na kawałkach tekturowych opakowań od lekarstw. Tych tekturek było dużo, Szumowska zaczęła je zbierać. Pisze: *Oto człowiek/*

Autorka tomiku Ewa Szumowska (druga z prawej), w towarzystwie Grażyny Wojcieszko, Kazimierza Rinka i Krzysztofa Dereszyńskiego.

*Nie zbiera, nie poluje, zamawia./
Pisze, a jego słowo ciałem się staje./
chlebem, winem, paragonem.*
(z wiersza pt. „Oto człowiek”).
Były na nich skromne potrzeby:

*6 udek z kurczaka, dżem wiśniowy,
małe przyjemności: dwie
gałki lodów i potrzeby techniczne:
dwa długopisy.*

Hanna Szulwic

Ogłoszenie płatne

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Gostycyn informuje, iż w dniu 31.10.2024 r. zostanie wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Gostycynie, ul. Bydgoska 8 oraz zamieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gostycyn (<http://www.bip.gostycyn.pl/>) **ogłoszenie** dot. najmu garaży nr 9 i 17 położonych w Gostycynie przy ul. Słonecznej. Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Gostycyn, pok. 2, tel. (52) 3367317.

Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

Tytułowy wiersz „Lista życzeń” z tomiku Ewy Szumowskiej
1 kg lata,
trochę młodości do smaku,
żeby przypomnieć sobie,
jak wiatr rozwiewał włosy,
kiedy pędziło się na rowerze. (...)

Jeż to miejski zwierz! Co robić, żeby żyło mu się dobrze

W Polsce żyją dwa gatunki tego chronionego zwierza i co ciekawe jabłka absolutnie nie są przysmakiem żadnego z nich. Porządkując ogród przed zimą, warto pomyśleć o schronieniu dla jeży. W mieście już pojawiły się takie azyle – zbudowały je grupy młodzieży z tucholskich szkół.

Ta ekipa pracowała w parku Zamkowym

W październiku Tucholski Park Krajobrazowy po raz drugi zorganizował w swojej siedzibie warsztaty pt. „Jeż to miejski zwierz... czyli jak pomóc jeżom przetrwać zimą”. W spotkaniu wzięli udział m.in. uczniowie tucholskich szkół, przedstawiciele urzędu miejskiego czy wolontariusz zajmujący się jeżami w naszym mieście – pan Emil. Prezentacja multimedialna i żywa lekcja przyrody w obecności jeża zachodniego zostały poprowadzone przez Julkę i Tomka – wolontariuszy z Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt „Azyl dla jeży” z Solca Kujawskiego Pomóżmy Jeżom.

Jak tłumaczy Dorota Borzyszkowska, kierowniczka zespołu ds. edukacji w TPK, jeż to dzikie zwierzę, które unika głębokich terenów leśnych i żyje w bliskim sąsiedztwie człowieka, w ogrodach i sadach. Jest sprzymierzeńcem człowieka, zjada niepożądane w ogrodzie chrząszcze, pędraki, gąsienice czy ślimaki. Co ciekawe w Polsce żyją dwa gatunki: wschodni i zachodni, oba są pod ochroną prawną.

– Podczas spotkania obaliliśmy mit, który pokutuje od średniowiecza, że przysmakiem jeża są jabłka. Uczestnicy warsztatów poznali przyzwyczajenia i nawyki tego

zwierzęcia. W bliskim spotkaniu poznaliśmy morfologiczne cechy gatunkowe jeża zachodniego. Dzikim bohaterem spotkania była kolczasta jeżynka, która na zimę wyrusza do ośrodka w Solcu Kujawskim. Na początku września ważyła 120 gramów i została znaleziona w Rudzkim Moście bez opieki matki. Zajął się nią pani Ania, która opiekowała się jeżem zgodnie z wytycznymi Beaty Wóźniackiej z ośrodka w Solcu. Przy współpracy z Urzędem Miejskim w Tucholi jeżyk zostanie oddany w dobre ręce, by powrócić do środowiska naturalnego wiosną przyszłego roku – relacjonuje Dorota Borzyszkowska.

Jak pomóc jeżom i czego nie robić?

Informuje dalej, że w trakcie warsztatów wolontariusze z ośrodka rehabilitacji podzielili się autentycznymi losami jeży, które do nich trafiają: poranione, po wypadkach, z infekcjami. Nauczyli uczestników udzielać w takich przypadkach pierwszej pomocy. Wskazali błędy i sytuacje, często nieświadomie popełniane przez człowieka, zagrażające bezpieczeństwu oraz życiu jeży,

np.: koszenie trawy podkaszarką bez uprzedniego sprawdzenia zakrzaceń, wysypywanie ogólnodostępnych środków chemicznych na ślimaki czy szczury albo przenoszenie dorosłych jeży do lasu/parku bez skontrolowania, czy są w pobliżu młode jeże.

W drugiej połowie miesiąca, już po warsztatach, młodzi ludzie bogatsi o wiedzę teoretyczną, przystąpili do działań w terenie. W mieście po raz drugi odbyła się jesienna akcja zakładania bezpiecznych stref dla jeży. Przy pomocy pracowników TPK i wydziału ochrony środowiska urzędu miejskiego młodzież z tucholskich szkół założyła azyle w: parku Zamkowym (uczniowie z SP nr 1), parku Ewangelickim (SP nr 2), parku przy ul. Warszawskiej (SP nr 3 i ZSLiA).

– Jeże zapadają w sen zimą w miesiącach listopad-marzec i chętnie hibernują w stertach liści. W parkach zakamuflowaliśmy europalety, pod którymi podkopują się kolczaste zwierza oraz usypaliśmy kopce liści. Po pracy w terenie zaprosiliśmy młodzież z opiekunami do siedziby Tucholskiego Parku Krajobrazowego na ciepłą herbatę i ciasto. Nagrodziliśmy uczestników akcji kubkiem z sylwetką jeża wschodniego lub zachodniego – opowiada Dorota Borzyszkowska.

Wystarczy sterta liści

Specjalistka dodaje, że w środowisku miejskim zdarzają się incydenty dokarmiania bezpańskich kotów, co niestety nie sprzyja jeżom. W ten sposób mają one dostęp do karmy dla kotów, z którymi żyją w zgodzie i przez to instynktownie nie zapadają w sen zimowy. Dorota Borzyszkowska podpowiada rozwiązanie: miski z karmą dla kotów można ustawić na wyso-

Sterty liści to bardzo dobre schronienie dla jeży, które zapadają w sen zimowy.

kości ok. 50 cm. Wtedy jeże się do nich nie wdrapią i będą mogły spokojnie zasnąć.

– Każdy z nas może stworzyć azyl dla jeży w swoich przydomowych ogrodach. Przygotujmy dla nich sterty liści czy też ustawmy europaletę przysłoniętą pierzyną liści i chrustu. Nie zapomnijmy, że jeże to dzikie zwierza, kiedy wybudzą się zafascynowane wiosną, dajmy im szansę wyjścia na wolność, stwarzając

w ogrodzeniu bezpieczne przejście ok. 15 cm. Pamiętajmy też, że dzikie zwierza instynktownie potrafią samodzielnie zdobywać pożywienie, nie dokarmiamy ich i nie podawamy mleka, którego nie trawia! Warto jednak pamiętać, aby w ogrodach wystawiać wodę dla zwierząt – kończy Borzyszkowska, przypominając, że już niebawem (10 listopada) obchodząc będziemy Dzień Jeża.

(kt), fot. archiwum TPK

Intensywny okres w parku – najstarsza wystawa grzybów i aż... 1204 gości

Tucholski Park Krajobrazowy nie pozwala się nudzić. W ostatnich tygodniach zrealizował swoją wieloletnią inicjatywę XXXI Wystawę Grzybów, najstarsze takie przedsięwzięcie w Polsce. Współorganizatorem było Nadleśnictwo Tuchola, patronat objęło Polskie Towarzystwo Mykologiczne, a wydarzenie poprzedziły warsztaty terenowe. Na swoim dziedzińcu park zaprezentował 98 gatunków grzybów makroskopowych. W tym roku w wystawie wzięli udział również grzyboznawcy ze stowarzyszenia Fungarium, którzy zaprezentowali prawie 90 gatunków grzybów pochodzących z okolicznych lasów i uprawy. Warto zwrócić uwagę na ciekawostki.

Fot. Rafał Borzyszkowski

– Na wystawie można było poznać także najbardziej trujący gatunek grzyba w Polsce, po spożyciu którego każdego roku umiera nawet kilkanaście osób – muchomor zielonawego (sromotnikowego) oraz jego jadalne sobowtóry: czubajkę kanię, gąską zielonką, gołąbką białozielonawą (grynszpanowego) i pieczarki – wymienia TPK i z dumą dodaje:

– Ekspozowane okazy grzybów przyciągnęły 1024 osoby, w tym 888 w ramach grup zorganizowanych i 136 osób indywidualnych. Pierwszego dnia wystawę odwiedziła rekordowa liczba ponad 800 zwiedzających. Dodajmy, że oprócz wystawy ze świeżych okazów grzybów, można było obejrzeć wystawę modeli przygotowaną z prac konkursowych uczestników konkursu „MODELowo poznajemy świat grzybów”.

Fot. Rafał Borzyszkowski

Najpierw teoria w siedzibie TPK, a potem praktyka w miejskich parkach.

W rocznicę pierwszego rozstrzelania tucholan w Rudzkim Moście w 1939 roku

Oby to się nigdy nie powtórzyło!

Grzmiał tymi słowami duchowny Ireneusz Kalf podczas Spaceru Pamięci pod pomnikiem w Rudzkim Moście. Słowa te i wiele innych dotyczyły zbrodni na tucholanach, która rozpoczęła się dokładnie 85 lat wcześniej u progu II wojny światowej. Zaduszki patriotyczne 24 października były inicjatywą Borowiackiego Towarzystwa Kultury z Marią Ollick na czele.

W czwartek 24 października przypadła 85. rocznica zbrodni, która rozpoczęła się w Rudzkim Moście. Tego dnia w 1939 r. miało miejsce pierwsze rozstrzelanie wybranych mieszkańców Tucholi przez niemieckiego okupanta. Na tym mord się nie zakończył. W związku z tą rocznicą odbył się Spacer Pamięci, którego organizatorem było Borowiackie Towarzystwo Kultury z Marią Ollick na czele wsparte przez organizatorów.

Bezpośrednią przyczyną rozstrzeliwań w Rudzkim Moście miał być pożar stodoły ziemianina Hugo Fritza z Piastoszyna, który przed wojną posiadał około 100 ha ziemi. (...) Hugo Fritz został komisarzem urzędowym i poczuł się bezkarny. Wraz z innymi rabował żywy inwentarz polskim rolnikom, trzymał w swojej zagrodzie, a następnie rozdawał rolnikom niemieckim. Do czasu. Całą sytuację z feralnego

go dnia – 21 października 1939 r. – na podstawie wielu niepublikowanych dotychczas zeznań świadków przedstawił w swym artykule prof. Edward Skibiński. Tego dnia lubiący świętować Hugo Fritz spotkał się w Siłnie z rzeźnikiem Brzezińskim (później Birkner), gdzie pili wódkę. Po powrocie do gospodarstwa, w którym trwały tańce zorganizowane przez jego córki, schodząc z powozu upuścił cygaro. W tym czasie jego sługa Antoni Kościelski wprowadził powóz, którym wrócił wraz ze swym pracownikiem, do stodoły. Wkrótce w stodole wybuchł pożar, ale nie była to jednak stodoła, do której wchodził polski sługa. Hugo Fritz wybiegł z domu, chcąc uratować stojący w pobliżu płonącej stodoły motocykl. Wówczas potknął się i upadł. Doznał zawalu serca, zmarł 21 października 1939 r. o godz. 20:00. Wydarzenie to stało się oficjalną przyczyną egze-

kucji, jakie miały miejsce w dniach od 24 października do 10/11 listopada 1939 r. w Rudzkim Moście. Zeznania świadków budzą więc wątpliwości, skoro nie spłonęła stodoła, do której wprowadzono powózek, to co było przyczyną pożaru? Tego prawdopodobnie już się nie dowiemy – między innymi tak napisał w poprzednim numerze Tygodnika Tucholskiego historyk, dr Paweł Redlarski, który obszernie wrócił do historii z 1939 roku.

Nagle sąsiad sąsiadowi stał się śmiertelnym wrogiem

Wydarzenie to, jak i cały cykl zbrodni, do których dochodziło w Rudzkim Moście, stało się tematem Zaduszek patriotycznych. Organizatorka Maria Ollick na podstawie rodzinnych wspomnień mogła opowiedzieć o wydarzeniach, nawet detalach sprzed 85 lat. Był to tylko jeden

z kilku ważnych punktów programu przedsięwzięcia, które zajęło czwartkowy wczesny wieczór. Duża grupa mieszkańców, a w niej młodzież (w tym harcerze z tucholskiego hufca, uczniowie Nowodworka i Technikum Leśnego), po krótkim spacerze przez las zgromadziła się przy pomniku z latarkami i zniczami. Odbyła się symboliczna Droga Krzyżowa, w której trakcie kolejne

osoby reprezentowały środowiska społeczne, z których Niemcy wybierali swoje ofiary, wywożąc je do Rudzkiego Mostu na śmierć.

W dosadny sposób do bolesnych wydarzeń sprzed dekad wrócił ksiądz Ireneusz Kalf. Wspominał, jak wówczas sąsiad sąsiadowi nagle stał się śmiertelnym wrogiem.

– Oby to się nigdy nie powtórzyło! Aby nie powtórzyło się nigdy z powodu poczucia różnicy i wyższości nad innym człowiekiem. Aby z powodu jakiejś różnicy ktoś nie twierdził, że moja rasa, narodowość, mój stan ma prawo do wszystkiego i go nie obowiązuje inne prawo. Że ma prawo, aby odebrać ludzkie życie. Nikt nie ma takiego prawa – wygłosił ks. Ireneusz Kalf, namawiając zebranych do ciągłej pracy nad swoim sumieniem.

– Aby ono nas chroniło przed brakiem człowieczeństwa. To coś, co trzeba najmocniej chronić. Jesteśmy tutaj po to, aby w nas rozkwitało to człowieczeństwo i by widzieć zagrożenia, które są w nas samych lub obok nas. I im przeciwdziałać – wskazywał kierunek myślenia duchowny.

Opowieści z historii wzbogacił występ Tomasza Kotowskiego, a kawą już na finał częstowało Muzeum Borów Tucholskich. Znaczenie osoby Marii Ollick dla takich inicjatyw i pielęgnowania pamięci o historii Tucholi, podkreślił burmistrz Tadeusz Kowalski.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Młodzi ludzie z gminy Tuchola swoją pracą zasłużyli na stypendia

W Tucholi burmistrz uroczystie wręczył stypendia najzdolniejszym uczniom z gminy Tuchola. W wydarzeniu oprócz wyróżnionych dzieci i młodzieży udział wzięli dyrektorzy szkół oraz rodzice utalentowanych dzieci.

23 października uczniowie i absolwenci szkół podstawowych z gminy Tuchola znaleźli się w centrum uwagi władz dzięki swoim wysokim osiągnięciom w nauce, za co otrzymali jednorazową gratyfikację w wysokości 600 złotych. Nagrody zostały przyznane za osiągnięcia w okresie od 1 lutego do 31 sierpnia 2024 r. Pamiątkowe dyplomy najzdolniejszym młodym ludziom wręczył burmistrz **Tadeusz Kowalski**. Zwrócił się ciepłymi słowami do stypendystów i ich najbliższych.

Uroczystość przekazania stypendiów burmistrza odbyła się w urzędzie miejskim.

– Bardzo serdecznie gratuluję tym wszystkim, którzy po raz kolejny i po raz pierwszy otrzymują to trofeum. Wiem, że konkurencja jest bardzo duża. Wiem, jak trudno uzyskać to stypendium. Wiem, ile wymaga to waszego talentu, ale również pracy, czasami treningów i ćwiczeń, bo wśród was są nie tylko uczniowie, którzy ma-

ją bardzo wysoką średnią ocen, ale też ci, którzy mają inne sukcesy w różnych dziedzinach (...). Jednocześnie namawiam wszystkich, abyście wytrwali w dążeniu do tego, aby być na szczycie, być dobrym, realizować się i spełniać – zwracał się do zgromadzonej młodzieży.

Dalej mówił o stypendystach jako liderach w swoich środowiskach szkolnych. Twierdził, że rówieśnicy mogą inspirować się tym, co osiągają wyróżnieni, bo wkładają w to niemały wysiłek i konsekwentnie dążą do wyznaczonego celu.

– Warto postarać się o wysokie wyniki w nauce, by móc potem dalej kształcić się na wymarzonych kierunkach i zdobyć dobrą, satysfakcjonującą pracę. To ona pozwala spełniać pasję, zainteresowania. Tego wam z całego serca życzę – kończył swoją mowę burmistrz.

Z której placówki było najwięcej stypendystów?

W tym roku, stypendium udało się zdobyć dwadzieścioru uczniom placówek z terenu gminy Tuchola. Najwięcej stypendystów – ośmioro – było ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Tucholi, siedmioro to uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Tucholi, troje – ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi i po jednym laureacie ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Tucholi i Szkoły Podstawowej w Stobnie. Kowalski zwrócił przy tym uwagę, że stypendystka ze Stobna „obroniła honor tere-

nów wiejskich, jest jedyna ze szkół wiejskiej”.

Dodajmy, że w uroczystości udziału nie brali wszyscy stypendyści, bo kilkoro z nich kontynuuje naukę w pierwszych klasach szkół średnich poza powiatem tucholskim. W ich imieniu dyplom odebrali rodzice. Ciepłe słowa podziękowania za dostrzeżenie zdolnej młodzieży w kierunku władzy samorządowej, rodziców i nauczycieli skierowała **Marta Wojtas** w imieniu swoim i pozostałych stypendystów.

– Kochani rodzice, dziękujemy za to, że czasami trzeba nam przypomnieć, nami potrząsnąć, otworzyć szerzej oczy. Dziękujemy za wsparcie, bez którego sami byśmy niejednokrotnie nie udźwignęli naszych obietnic, zobowiązań, deklaracji. Doceniamy to, że zawsze możemy na was liczyć – mówiła do zgromadzonych rodziców stypendystka.

Nauczycielom dziękowała za pomoc w odkrywaniu pasji i ta-

Tegorocznymi stypendystami zostali:

- Maja Babińska – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi
- Małgorzata Browarska – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi
- Dominika Nowicka – Szkoła Podstawowa nr 1 w Tucholi
- Elena Knet – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi
- Amelia Spica – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi
- Agata Spica – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi
- Mikołaj Lutohorski – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi
- Aleksander Kram – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi
- Olena Ossowska – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi
- Marta Wojtas – Szkoła Podstawowa nr 2 w Tucholi
- Julia Kowalska – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Antoni Śmieszek – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Emilia Wytrząsek – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Izabela Mews – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Jagna Jaworska – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Julia Iwicka – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Kacper Lewandowski – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Emilia Kłosowska – Szkoła Podstawowa nr 3 w Tucholi
- Emilia Kowalska – Szkoła Podstawowa nr 5 w Tucholi
- Julia Kolińska – Szkoła Podstawowa w Stobnie

lentów oraz dawaniu możliwości rozwijania się i pomnażania wiedzy. Słowa uznania w kierunku burmistrza wybrzmiały w kontekście dostrzeżenia potencjału młodych osób i nagrodzenia ich zdolności.

Tekst i fot. Anna Lipska

Każdy ze stypendystów mógł liczyć na pamiątkowe zdjęcie z burmistrzem.

W imieniu wszystkich stypendystów mowę wygłosiła stypendystka z SP 2 w Tucholi Marta Wojtas.

Dla wielu uczniów otrzymane stypendium nie było pierwszym w dorobku.

Brydż – Turnieje Piątkowe

Kontakt z liderem jeszcze odległy, ale...

... ale już co nieco ze straty zostało odrobione. Z potężnej przewagi najlepszego na ten dzień brydżysty zostało dokładnie o jedną trzecią mniej.

Było 21 punktów, zostało 14. Tyle udało się odrobić **Wiesławowi Wruckowi** zajmującemu niezmienne drugą lokatę w klasyfikacji generalnej w pogoni za **Adamem Chełchowskim**. Pierwszy ze wspomnianych w ostatni piątek był najlepszy, z kolei drugi nie zajął miejsca w pierwszej trójce.

Piątek (25 października)

1. Wiesław Wruck
2. Zbigniew Kozłowski
3. Marek Kozłowski

Klasyfikacja generalna

1. Adam Chełchowski – 252 pkt.
2. Wiesław Wruck – 238 pkt.
3. Zbigniew Kozłowski – 227 pkt.

Tu tkwi istota nadrobienia owych siedmiu punktów. Czy goniący lidera w kolejnych rozdaniach pójdzie za ciosem? Dowiemy się tego nieco później, bo na początku listopada tucholscy brydżysty mają przerwę w grze.

Jarosław Kania

Sport w tygodniu

Kręgle

3 listopada (niedziela)

10:00 pierwsza kolejka gminnej ligi kręglarskiej (kręgielnia OSiR-u w Tucholi, ul. Pocztowa 7c)
12:00 SKK Polonia 1912 Leszno – MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola (superliga kobiet; kręgielnia w Lesznie, ul. Strzelcka 9)

Piłka nożna

• Klasa okręgowa

2 listopada (sobota)

14:00 Rawys CEO Raciąż – Zawisza II Bydgoszcz

• A-klasa

3 listopada (niedziela)

11:00 Wda II Świecie – Tucholanka Kaemde Tuchola

(jk)

Witamy na świecie

w ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat: Fot. al, aw

Leo Kononowicz, 21.10, 3430 g, 54 cm, Angowice

Liliana Blejder, 21.10, 3270 g, 53 cm, Sępólno Krajeńskie

Nikodem Hippler, 21.10, 3230 g, 55 cm, Cekcyn

Iga Czerniec, 25.10, 3220 g, 52 cm, Czarna Woda

Oskar Furgal, 26.10, 4270 g, 59 cm, Stronno

Leon Szwinkowski, 26.10, 3650 g, 53 cm, Zielonka

Zofia Narloch, 27.10, 4280 g, 55 cm, Mokre

Kochany rodzicu!

„Tygodnikowi” nie udało się osobiście zrobić zdjęcia twojego nowo narodzonego dziecka w tucholskim szpitalu? Chcesz, by mimo to fotografia ukazała się na naszych łamach? Przyslij nam zdjęcie z podstawowymi danymi dziecka na adres e-mail: biuro@tygodnik.pl

Tygodnik
Tucholski

Masz temat
– **DZWOŃ!**
52 336 30 50

zmarli

- † Aleksander Zygmunt Warczak, l. 85 – Kamienica
- † Maria Kąkolewska, l. 75 – Żalno
- † Kazimierz Trawicki, l. 70 – Rzepiczna

G.

Reklama

Zakład pogrzebowy od 1962 r., ponad 60 lat tradycji i doświadczenia
Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi, ul. Świecka 68
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl

JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI 24 GODZINY NA DOBĘ

- całonocowy przewóz zwłok na terenie kraju i z zagranicy
- własna chłodnia i kaplica
- obsługa ceremonii świeckich i wyznaniowych
- profesjonalne przygotowanie zwłok do pogrzebu
- ekshumacja i kremacja zwłok
- kopanie grobów, zdejmowanie nagrobków
- sprzedaż odzieży żałobnej i kwiatów
- oprawa muzyczna - trębacz i skrzypaczka
- załatwianie formalności urzędowych w ZUS, USC, MSW

Posiadamy jako jedyni nowoczesne karawany klasy „E” i windę amerykańską!

informator borowiacki

■ pogotowie

telefon alarmowy 999

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18,

■ szpital

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18, tel.

centrala: 52 33 605 00, fax 52 33 605 04

■ przychodnie gminne

Cekcyn, ul. Dworcowa 6, tel. 518 633 635

Gostycyn, ul. Bydgoska 12, tel. 52 33 460 24

Kęsowo, ul. Łąkowa 1, tel. 52 33 440 13

Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 41,
tel. 52 33 493 79

Śliwice, ul. Szkolna 7, tel. 52 33 400 19

Tuchola, MCL, ul. Świecka 27:

Poradnia Dziecięca, tel. 52 33 657 60;

Poradnia Ogólna, tel. 52 33 433 44;

■ policja

telefon alarmowy 997, 112

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 47 75 23 515

Gostycyn, ul. Bydgoska 6/3, tel. 47 75 23 611

Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30,
tel. 47 75 23 812Tuchola, ul. Dworcowa 17a, tel. 47 75 23 200,
47 75 23 221, 514 970 549

■ straż pożarna

telefon alarmowy 998

Tuchola, ul. Sępoleńska 20,
tel. 47 751 42 00

■ pogotowie gazowe

tel. alarmowy 992

■ posterunek energetyczny

tel. alarmowy 991 (Chojnice)

■ wodociągi

Tuchola, ul. Warszawska 7, tel. 52 33 450 58,
727 686 700 (telefony czynne całą dobę)Tuchola, ul. Budowlana 2, „Tuchwod”,
tel. 52 33 433 08 (czynny całą dobę)
tel. 509 227 526 (po godz. 15.00)

■ ciepłownia

Tuchola, ul. Witosa 4, tel. 52 55 90 297

■ starostwo

Tuchola, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 00,
52 559 07 30

■ urzędy gmin

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 50

Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 33 673 10

Kęsowo, ul. Główna 11, tel. 52 33 440 91

Lubiewo, ul. Hallera 9, tel. 52 33 493 10

Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30,
tel. 52 33 407 10

Tuchola, pl. Zamkowy 1, tel. 52 56 425 00

■ urząd skarbowy

Tuchola, pl. Zamkowy 4,
tel. 52 33 63 300 – do 328

■ Zarząd Dróg Powiatowych

całonocowy numer alarmowy
tel. 696 050 438

■ urzędy pocztowe

Bysław, ul. Główna 61, tel. 885 900 508

Cekcyn, ul. Wczasowa 3, tel. 52 33 472 00

Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 43,
tel. 885 920 802

Kęsowo, ul. Główna 32a, tel. 885 900 238

Gostycyn, ul. Bydgoska 6, tel. 52 33 460 60

Tuchola, ul. Świecka 25, tel. 52 33 486 01,
52 33 486 02, 52 33 486 10

Tuchola, al. LOP 9, tel. 885 952 166

Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 77

■ informacja turystyczna

Tuchola, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

■ informacja PKS

tel. 52 39 740 34 – Chojnice

■ ośrodki kultury

Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 76

Gostycyn, ul. Główna 35, tel. 52 33 461 53,
513 141 122

Kęsowo, ul. Główna 7, tel. 52 33 440 92

Lubiewo, tel. 512 864 195

Śliwice, ul. Dworcowa 39, tel. 52 33 400 71,
579 470 156

Tuchola, pl. Zamkowy 8, tel. 52 33 433 88

■ muzea i wystawy

Tuchola, Muzeum Borów Tucholskich,
ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

Wielki Mędromierz nr 20, Izba Tradycji
(pojazdy i sprzęty zabytkowe),
tel. 608 846 245, tel. 509 170 157,
wstęp bezpłatny,
muzeum udostępnione także
dla osób niepełnosprawnych

■ biblioteki

Tuchola, Miejska Biblioteka Publiczna,
ul. Pocztowa 7a,
tel. 52 33 450 38, 518 336 164.Bysław, biblioteka publiczna, filia,
tel. 52 33 498 81

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 68

Gostycyn, Biblioteka Publiczna,
ul. Sępoleńska 12a, tel. 52 33 462 51Lubiewo, Biblioteka – Centrum Kultury
i Promocji Gminy Lubiewo, ul.
Wincentego Witosa 1, tel. 663 884 662Śliwice, Gminna Biblioteka Publiczna,
ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 40 152

■ msze święte

Tuchola, Parafia pw. Bożego Ciała,
ul. Świecka 24, godziny: 7³⁰, 9⁰⁰, 10³⁰,
12⁰⁰, 18⁰⁰, msza niedzielna w sobotę o 18⁰⁰.• Parafia pw. Opatrzności Bożej, ul. Jana
Pawła II 1, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 11³⁰.• Parafia pw. św. Jakuba Apostoła,
ul. Chojnicka 28, godziny: 8³⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰,
17⁰⁰, msze niedzielne, Kiełpin,
godz. 11⁰⁰, Białowieża, godz. 16⁰⁰.• Parafia pw. św. Bartłomieja, godziny:
8⁰⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰ msze niedzielne.

■ Kościół Zielonoświątkowy „Słowo Życia”

ul. Bydgoska 7, Tuchola
nabożeństwo: niedziela, godz. 11⁰⁰
spotkanie modlitewne: wtorek, godz. 20⁰⁰

■ rzecznik konsumentów

Tuchola, Powiatowy Rzecznik Konsumentów,
ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 33

■ pomoc dla rodzin

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, szpital,
poradnia uzależnień – AL-ANON, Grupa
Samopomocowa Krewnych i Przyjaciół
Alkoholików; spotkania w poniedziałki
o godz. 18.00; tel. 888 586 777

**Prosimy o informowanie redakcji
o zmianach (tel. 52 33 630 50)**

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

Tuchola, ul. Starodworcowa 1

500 206 206 (całonocowo)

zpbolinscy

Piłka nożna – klasa A

Tucholanka Kaemde samodzielny liderem!

Tucholanka Kaemde Tuchola – Fala Świekatowo 1:0 (1:0). Bramka: Orzechowski (24).

Jakub Misiak wszedł na boisko pod koniec meczu i ambitnie walczył na skrzydle.

Tucholanka Kaemde:

Wiśniewski, Drzewiecki, Reda, Gitka, Kotodziejski (85 Grabowski), Grudzina, Materac (85 Misiak), Nitka (85 Gerth), Wojnerowicz (71 Kęsik), Orzechowski, Galiński (59 Andrearczyk)

Jedno trafienie wystarczyło, by Tucholanie zaliczyli kolejne zwycięstwo nad rywalem. Liczą się trzy punkty i miejsce w tabeli, a ono jest najwyższe. Tucholanie wciąż są rozgrywkami, mimo że sobotni mecz nie był żywiołowy. W pierwszych minutach przyjeźdźni bardzo niepewnie grali w obronie. Ryzykowna wy-

miana podań, gdy na błąd czyhali Tucholanie, mogła zakończyć się przykrymi konsekwencjami dla gości. Bramki jednak nie padły na dzień dobry, za to tempo gry nie było dynamiczne. Rwane akcje z obu stron nie podrywały ławek rezerwowych czy kibiców. Dwa rzuty wolne blisko pola karnego – po jednym dla każdego zespołu – były wykonane bez pomysłu. Przełom na miarę kompletu punktów dla Borowiaków nastąpił w 24 minucie. Jędrzej Orzechowski znalazł się we właściwym czasie i na właściwym miejscu. Piłka zatańczyła niedaleko pola bramkowego i ułamek

sekundy niezdecydowania obrony rywala wykorzystał sprytnie tucholski napastnik. Świekatowianie nie znaleźli pomysłu na złamanie tucholskiej defensywy. Najgroźniejsza akcja Fali w pierwszej połowie miała miejsce w 33 minucie. Strzał głową będący przedłużeniem podania z głębi pola zmienił tor lotu piłki. Ta przeszła minimalnie obok bramki. Przed przerwą Tucholanie w jednej akcji oddali aż trzy strzały. Dwa zostały sparowane, jeden był niewiele chyby.

Kilka niezłych akcji, brak precyzji

Tucholanie po przerwie ruszyli ostro, ale bezskutecznie. Dwa strzały z dystansu nie znalazły drogi do bramki, dwa odważne wejścia w pole karne Fali nie zmieniły rezultatu na tablicy świetlnej. Po tych zrywach nastąpiła znów lekka stagnacja. Ożywienie w 71 minucie wprowadził Michał Wojnerowicz. Znalazł się przed bramkarzem – ten wyszedł z tej sytuacji

obronną ręką. Fala ratowała się długimi oddaleniami piłki z własnej „szesnastki”. Swoje okazje mieli też Kajetan Kęsik po solowym rajdzie i Patryk Nitka po strzale głową. W jednej z akcji napastnik Fali padł w polu karnym po kontakcie z obrońcą. Goście domagali się rzutu karnego, jednak sędzia był niewzruszony. Doliczony czas meczu był pełen napięcia, co jest naturalne przy jednobramkowej przewadze jednej z drużyn.

Lider – jeden punkt nad Wisłą

Tucholanie „dowieźli” korzystny wynik do końca. Są na szczycie klasy A, mając jeden punkt przewagi nad Wisłą Gruczno. Tempa nie utrzymała w tej kolejce Victoria Koronowo, przegrywając z bydgoskim Chemikiem. Do liderującej Tucholanki traci więc trzy punkty.

Pozostałe wyniki

Wda II Świecie – Start Warlubie 11:0

Grom Więcbork – Victoria Niemcz (goście nie dojechali na mecz)

Unia II Solec Kujawski – Sparta Przysiersk 1:1

Chemik II Bydgoszcz – Victoria Koronowo 2:0

Wisła Gruczno – Piaski Bydgoszcz 6:0

Gwiazda Bydgoszcz – Grom Osie 3:2

Tabela

1. Tucholanka Kaemde Tuchola	11 27 31:15
2. Wisła Gruczno	11 26 40:11
3. Victoria Koronowo	11 24 26:13
4. Gwiazda Bydgoszcz	11 23 34:23
5. Grom Osie	11 20 34:11
6. Fala Świekatowo	11 19 19:17
7. Chemik II Bydgoszcz	11 16 20:17
8. Wda II Świecie	11 16 38:17
9. Piaski Bydgoszcz	11 14 27:32
10. Grom Więcbork	10 12 15:25
11. Unia II Solec Kujawski	11 8 9:42
12. Sparta Przysiersk	11 5 11:23
13. Start Warlubie	11 5 7:38
14. Victoria Niemcz	10 3 12:39

Tekst i fot. Jarosław Kania

Piłka nożna – klasa B

Grabione liście, gęsta mgła – kolejka pełna niespodzianek

Bez sensacji było na Warszawskiej w Tucholi, gdzie TKP grał z Dębem. Ten błysnął klasą, ale pojedynek nie trwał pełnych 90 minut. Mecz walki w Cekcynie dał gospodarzom punkty po skromnej wiktoryi. Myśliwiec zwyciężył, ale najpierw... sprzątano boisko.

Dwaj napastnicy Myśliwca – od lewej Damian Boniewicz i Krzysztof Chałat.

Cis Cekcyn – Łokietek Wierchucin Królewski 1:0 (0:0)

Bramka: Cybulski (65)

Arkadiusz Cybulski był zawodnikiem, który w najważniejszym momencie meczu nie zawiódł. Jego gol dał punkty Borowiakom którzy rozegrali u siebie niełatwy mecz. Obie drużyny miały kilka okazji, ale tylko jeden strzał znalazł drogę do siatki. Cis trafił w poprzeczkę, oddał kilka groźnych uderzeń, jednak bez skutku. Przyjeźdźni mogli wywieźć z Cekcyna remis, ale przestrelili rzut karny. Mecz miał żywy przebieg, a nad wszystkim czuwał znów tylko jeden sędzia. Słowa pochwały należą się Mateuszowi Zaleskiemu. Bramkarz Cisa w kilku sytuacjach zachował się rewelacyjnie i uchronił cekcynian przed stratą gola.

TKP Tuchola – Dąb Potulice 1:6 (0:4)

Bramka: Gwizdała (80)

Faworyt w tym meczu był jeden i potwierdził to bez dwóch zdań. Dąb do przerwy prowadził już czterema trafieniami. Najlepsza w opinii wielu drużyna w klasie B zagrała rewelacyjnie i zdominowała Tucholan, którzy mimo przewagi gości zagraли ambitnie do końca, co wskazał trener TKP Janusz Nowacki. Goli dla potuliczian mogło być więcej, ale – podobnie jak w Cekcynie – bramkarz wygrywał starcia oko w oko z piłkarzami Dębu. Był to Paweł Krawiec. Tucholanie przez 35 minut drugiej połowy grali w dziesięciu, ponieważ czerwoną kartkę otrzymał Gracjan Pilarski za faul na wychodzącym przed bramkarza napastniku Dębu. Sędzia zakończył mecz kilka minut wcześniej ze względu na gęstą mgłę, która spowiła boisko.

Fuks Wielowicz – Myśliwiec Gostycyn 2:4 (0:2)

Bramki: Wamka (20, 41), Chałat (59, 80)

Jesień i mgła również na tym meczu splotały figla. W Wielo-

wiczu poza oparem grę jeszcze przed pierwszym gwizdkiem utrudniały liście, które gęstym dywanem przykryły boisko. Szybkie grabienie po części zlikwidowało problem. Pierwsza połowa to zdecydowana przewaga Myśliwca potwierdzona dwoma trafieniami tego samego napastnika. Goli byłoby więcej, gdyby raz obrońca nie wybił piłki z linii bramkowej czy gdyby wykorzystano okazje oko w oko z bramkarzem.

W drugiej połowie Myśliwiec lekko przysnął, co z połowicznym skutkiem wykorzystali gospodarze, oddając dwa celne strzały głową. Fuks nie wykorzystał też rzutu karnego – piłka trafiła w słupki. To jednak Myśliwiec był bardziej skuteczny i dzięki zwycięstwu awansował w tabeli.

Pozostałe wyniki

Gryf Piaseczno/Skarpa – LZS Wąldowo 0:6

Gwiazda Sypniewo – Olimpia Wtelnio 1:0

Sokół Nowy Dwór – Kamionka Kamień Krajeński 3:1

Tabela

1. LZS Wąldowo	11 28 49:14
2. Gwiazda Sypniewo	11 28 49:13
3. Dąb Potulice	11 28 52:8
4. Łokietek Wierchucin Królewski	11 19 34:17
5. Cis Cekcyn	11 16 28:26
6. Myśliwiec Gostycyn	10 14 27:23
7. Olimpia Wtelnio	11 13 18:18
8. Kamionka Kamień Krajeński	11 11 24:39
9. Fuks Wielowicz	11 10 20:50
10. Sokół Nowy Dwór	10 10 16:39
11. TKP Tuchola	11 7 17:45
12. Gryf Piaseczno/Skarpa	11 3 10:52

Tekst i fot. Jarosław Kania

Kręgle – superliga kobiet

Sierakowianki zwycięskie na tucholskich torach

MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola – KK Wrzos Podolski Sieraków 0:2.

Agata Wiśniewska wciąż zdobywa ligowe doświadczenie.

Dwa pierwsze pojedynki kolejnego meczu superligi były tak pasjonujące, że różnica w kręglach po początkowym starciu była policzalna na palcach jednej ręki – dosłownie. Dominika Wysocka zremisowała 2:2 z Natalią Nowak, ale była lepsza o pięć kręgli i dlatego Tucholanki objęły prowadzenie. Jeszcze bardziej wyrównany był kolejny bój. Tym razem dwa kręgle przewagi miała Dominika Bucholc nad Wanessą Krzętowską. Jednak na samych torach lepsza była Wielkopolanka i to ona wygrała 2,5:1,5. W punktach drużynowych nastąpił remis 1:1.

Żle się zaczęło dziać od trzeciego starcia. Na tucholskim stanowi-

sku pojawiły się aż trzy zawodniczki. Natalia Bucholc została zmieniona przez Agatę Wiśniewską, tę zaś zastąpiła Zuzanna Pstrąg – Wiliagała. Pojedynek zakończył się jednak porażką 0:4 na korzyść Weroniki Synowiec z Wrzosu. Równie wysoką wygraną zanotowała na swoim koncie Anna Szymoniak, która pokonała Alinę Pstrąg – Wiliagałę 4:0. Tu już pojawiła się przepaść w kręglach – sierakowianki miały ich aż 132 więcej i w całym meczu prowadziły 3:1.

Borowiaczki zerwały się do walki w dwóch ostatnich konfrontacjach. Dorota Januszewska zdobyła duży punkt, remisując 2:2 z Iwoną Jezierską. Tucholanka miała więcej trafień na swoich torach. Zmniejszyła supremację w kręglach do 98. Także ładnie powalczyła Magdalena Wysocka, która pokonała 3:1 Weronikę Nowak. Dwa punkty drużynowe gospodarzy na koniec nie dały zwycięstwa w całym meczu. W punktach drużynowych był remis, ale Wielkopolanki otrzymały dwa dodatkowe za przewagę w kręglach. Ostatecznie Wrzos wygrał 5:3. Dwa punkty meczowe pojechały do Sierakowa. Borowiaczki po czterech meczach zamykają ligową tabelę. Liderem jest KK Dziewiątka – Amica Wronki.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Piłka nożna – klasa okręgowa

Teraz tylko w górę!

Sokół Radomin – Rawys CEO Raciąż 1:3 (0:1). Bramki: Kokoladze (35), Nalewaj (70), Rybacki (87).

Od lewej Artur Weltrowski i Piotr Nalewaj.

Rawys CEO:

Borowa, Nalewaj, Froelke, Weltrowski, Janke (80 Stenwak), Narloch (60 Frymark), Ostrowski, Remiszka, Prusaczyk, Rybacki, Kokoladze

Raciążanie odbili się do dna i oby tak do końca piłkarskiej jesieni. Poszli za ciosem po wysokim zwycięstwie sprzed tygodnia u siebie. Tym razem równie ważne i cenne punkty przywieźli spod Gólibia – Dobrzyń. W tym meczu

żadnego przypadku nie było. Raciążanie od pierwszych minut byli zespołem dominującym. Zaatakowali śmiało, zachowując czujność w obronie – zupełnie tak, jak w poprzednim meczu z chełmżanami. Już kilka minut po gwizdku piłka utknęła w siatce Sokola, ale według sędziów **Guladi Kokoladze** był na spalonym. Co ma wisieć, nie utonie. Ten sam zawodnik w 35 minucie po błyskawicznej akcji z **Tomaszem Prusaczykiem** posłał futbolówkę w bliższy narożnik bramki i tu już wątpliwości nie było – Rawys CEO objął prowadzenie. W odpowiedzi na bramkę raciążan gospodarze starali się rozgrywać akcje tak, by rozerwać szyki obronne Borowiaków, jednak tam tkwiła siła gości. Jedynie stałe fragmenty gry Sokola wymagały wzmożonej czujności Borowiaków, choć stuprocentowych okazji do strzału na bramkę przyjezdnych nie było. W środku rewelacyjnie piłki rozprawdzał **Mirosław Ostrowski**, jak taran

parli waleczni **Tomasz Prusaczyk** i **Mateusz Remiszka**. **Sokół tylko raz, Rawys – jeszcze dwa**

Raciążanie po przerwie nie zwolnili tempa. Wciąż kontrolowali przebieg meczu. Dobrze też rozgrywali rzuty wolne i różne. Kilka z nich napędziło stracha radominianom, bo ostro bita piłka w pole karne czy bramkowe była kłopotliwa dla obrońców. Jedno z takich dośrodkowań perfekcyjnie wykorzystał **Piotr Nalewaj**. W zamieszaniu wystartował instynktownie do piłki i pchnął ją do bramki. Rawys niezmiennie atakował bramkę Sokola. W doskonałej sytuacji znalazł się m.in. **Hubert Stenwak**, ale zabrakło zimnej krwi, by pokonać bramkarza. Raz futbolówka uderzyła w poprzeczkę. Żeby nie było zbyt pięknie, sędzia podejmował wiele niezrozumiałych decyzji, ale w obie strony, co przyznał po meczu nawet trener Sokola. Zepsuło to dynamiczne widowisko, bo sywały się żółte kartki i to stwarzało przerwy w grze. W 85 minucie raciążanie stracili gola – uderzenie z dystansu zaskoczyło zasłoniętego **Huberta Borowę**. Borowiacy jednak postawili kropkę nad „i” – krótko przed końcem spotkania **Dominik Rybacki** przeprowadził indywidualną akcję, po czym oddał strzał z pola karnego – skuteczny.

Sokół tylko raz, Rawys – jeszcze dwa

– Czujemy przyływ mocy, rozjaśniło się w głowach i sercach – przyznał po meczu szkoleniowiec raciążan **Andrzej Borow-**

ski. – Chłopcy zagraли skutecznie i śmiało. Do końca rundy można jeszcze nałapać punktów, bo póki piłka w grze, może się wydarzyć wiele. Szczególnie po takim meczu, jaki dziś rozegraliśmy.

Pozostałe wyniki

Chelminianka Chelmino – GLKS Dobrcz 0:3
Pomorzanin Toruń – Victoria Czerlikowo 0:2
MUKS CWZS Bydgoszcz – Naprzód Jabłonowo Pomorskie 2:1
Gryf Sicienka – LKS Dąbrowa Chełmińska 2:1
Legia Chelmska – Olimpia II Grudziądz 2:1
Zawisza II Bydgoszcz – Cyklon Końcewice 6:0
Krajna Sępólno Krajeńskie – Promień Kowalewo Pomorskie 1:8

Tabela

1. Victoria Czerlikowo	12 34 40:11
2. Zawisza II Bydgoszcz	12 30 37:10
3. LKS Dąbrowa Chełmińska	12 25 30:13
4. GLKS Dobrcz	12 25 42:21
5. MUKS CWZS Bydgoszcz	12 23 28:23
6. Chelminianka Chelmino	12 19 22:33
7. Legia Chelmska	12 17 17:20
8. Olimpia II Grudziądz	12 17 29:18
9. Gryf Sicienka	12 17 17:19
10. Sokół Radomin	12 13 26:28
11. Promień Kowalewo Pomorskie	12 11 23:33
12. Pomorzanin Toruń	12 10 15:23
13. Rawys CEO Raciąż	12 10 20:35
14. Naprzód Jabłonowo Pomorskie	12 9 21:28
15. Krajna Sępólno Krajeńskie	12 8 21:49
16. Cyklon Końcewice	12 6 14:38

Tekst i fot. Jarosław Kania

Siatkówka – liga wojewódzka junierek

Wymagające rywalki triumfowały w Tucholi

MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola – KS Pałac Bydgoszcz 0:3 (11:25, 13:25, 7:25).

Tucholanki zeszły z parkietu na tarczy, ale powalczyły z sercem.

Tucholanka Europrojekt:

Partyka, Wnękowicz, Budzich, Okonek, Weltrowska, Figel, Atras, Lubińska, Szászor, Sobocińska, Jastrzebska, Kwasigroch

Na tucholskim parkiecie stała się zdecydowanie najlepsza drużyna żeńskiej siatkówki w województwie. Faworyt w tym meczu był jeden, choć Rodzinny Klub Kibica od pierwszego do ostatniego gwizdka nie zwalniał tempa w dopingu. Na trybunach zjawilo

się sporo publiczności i to świadczy o tym, że siatkówka młodzieżowa w Tucholi zdobywa serca nowych kibiców. Przed meczem trener **Dariusz Karnowski** i **Paweł Kukielski** wręczyli siatkarkom statuetki za zdobyte latem tytuły mistrzyń województwa w siatkówce plażowej – we wszystkich trzech kategoriach. Do dekoracji stanęły: **Andżelika Sobocińska, Dominika Atras, Paulina Budzich, Maja Partyka**. Zabrakło **Julii Iwickiej**, która uczy się w Łodzi i reprezentuje

tuje w lidze wojewódzkiej tamtejszy ŁKS.

W pierwszym secie Borowiacki zanotowały świetny start – walczyły z rywalkami jak równy z równym. Nowością nie był fakt, że w każdą akcję żywo zaangażowany był trener tucholank **Dariusz Wnękowicz**. Był to okres gry na wysokim poziomie sportowym. Nie było piłek oddawanych za darmo, dobrze funkcjonował blok w obu teamach. Po borowiackiej stronie potężne ataki przeprowadzały Dominika

Kameralna uroczystość przed meczem – wyróżnienie mistrzyń województwa.

Atras i Paulina Budzich. Do dziesiątego punktu było to starcie godnych siebie rywali. Wkrótce jednak doświadczenie bydgoszczanek dało znać. Tucholski blok został rozrzucony, a każda niemal piłka była przez gości wyciągana z parkietu nawet po ataku – wydawałoby się – nie do obrony.

Radość z każdego punktu

Chwała zwyciężcom – to trzeba powiedzieć w obliczu walki Borowiacek do samego końca, gdy punkty na korzyść Pałacu były zdobywane po wzorowych akcjach, a każdy zdobyty po stronie tucholskiej wywoływał czystą radość gry, entuzjazm pokonania rywala umiejętnym atakiem czy kiwką. Tucholanki grały swobod-

nie i tak, jakby było wyłącznie tu i teraz. Drugi set to kąśliwe zagrywki Pałacu i wzrastająca przewaga bydgoszczanek w punktach. Serwisy raz mocne, raz słabsze, raz za taśmę, raz pod końcową linię, precyzyjnie idące w pole gry, sprawiały tucholankom sporo kłopotów. Miejscowe siatkarki pozostawiały w każdej akcji dużo serca i sił na parkiecie. Na uwagę zasługiwała leworęczna atakująca z Bydgoszczy; jej uderzenia po prostej były imponujące. Drugi i trzeci set przebiegły bez wielkiej historii. Nie było cudu, wygrała drużyna lepsza, zaś tucholanki zeszły z parkietu pogodnie, bo nie miały sobie po tym meczu niczego do zarzucenia.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Lekkoatletyka

Przez mgłę i chłód wiódł biegaczy św. Hubert

Jubileuszowy Bieg św. Huberta miał niezwykłą oprawę plenerową. Nie dość, że dokola były malownicze szlaki przez las, wokół złota polska jesień, to wszystko we mgle. Sobotnią magia biegania czy trasy z kijkami w dłoni kończyła się metą w tucholskiej hali sportowej.

Start to biegu umiejscowiony niedaleko leśniczówki Zielonka. Fot. Piotr Paterski

Wzorem poprzednich lat piętnaste już bieganie ze św. Hubertem rozpoczęła rozgrzewka w naturalnych warunkach. Autokary dowiozły sportowców na start. Biegacze mieli do pokonania 15 kilometrów i zaczęli trasę na drodze Gołąbek – Woźniowa. Nieco bliżej ustawiła się mniej liczna grupa amatorów nordic walking. Kijkarze mieli do pokonania 10 kilometrów.

Nad przebiegiem startu czuwali organizatorzy, z kolei o bezpieczeństwo zadbali policjanci i strażacy – ochotnicy z OSP Raciaż. Nie był to dla tych druhów debiut. Trasa wiodła przez las, jednak w pewnym miejscu trzeba było przebiec szosę w okolicach Gołąbka, dlatego wstrzymywanie ruchu kołowego było niezbędne.

Biegacze chwalili trasę nie tylko za znane im walory przyrodnicze. Aura była łaskawa, bezwietrzna i bezdeszczowa. Już przed startem można było odczuć pozytywne wibracje w grupie ludzi będących miłośnikami biegania; sceny rozmów, powitań, uścisków stałych bywalców imprez biegowych były bardzo radne.

Rewelacyjne finisze – decydowały sekundy

W hali na biegaczy czekały dziewczęta z Technikum Leśnego w Tucholi, które z naręczem pamiątkowych medali otaczały każdego wpadającego na metę, by na jego szyi zawisł jeden z nich. Obok na wielkim stole stały statuetki i puchary dla najlepszych w poszczególnych kategoriach. Wśród publiczności nietrudno było zauważyć

sporo ludzi w zielonych mundurach. Należy pamiętać, że każdy Bieg św. Huberta to także Mistrzostwa Polski Leśników.

Grupa biegaczy liczyła 149 sklasyfikowanych biegaczy i 29 kijkarzy. Naturalne jest, że na trasie stawka zawodników mocno się rozciągnęła. Po kilku kilometrach dwóch zawodników osiągnęło sporą przewagę nad resztą uczestników. To dwaj Ukraińcy stworzyli tuż przed wbiegnięciem do hali niezwykle finisz. Dwóch sportowców przedzieliła tylko jedna sekunda.

Imponujący wynik osiągnęło też dwóch czołowych zawodników nordic walking. W tym roku **Zbigniew Gwizdała** musiał ustąpić miejsca na pierwszym stopniu podium **Karolowi Stillerowi**. Pierwszy z wymienionych co prawda wszedł drugi na metę, ale pobili swój życiowy rekord i dotarli na metę niecałą minutę po zwycięzcy. Ten z kolei złamał godzinę na dystansie 10 km. Dodajmy, że obaj zawodnicy są w krajowej czołówce i uczestniczyli w mistrzostwach świata.

Sportowy poziom biegu był na pewno imponujący, szkoda tylko, że w tegorocznym wydarzeniu uczestniczyło mniej zawodników. Również w hali sportowej tucholskiego OSiR-u nie było tłoczno. W porównaniu do ubiegłych lat widać było mniejszą frekwencję nie tylko na listach startowych.

Akcent charytatywny, Tina Turner na orkiestrę i hubertowskie krówki

Wydarzenie mające swoje zwieńczenie w tucholskiej hali sportowej prowadził z mikrofonem w ręku **Dariusz Siciński**. Wśród zaproszonych gości oficjalnych byli m.in. ludzie związani z Lasami Państwowymi, ponadto dyrektor miejscowego TL-u **Piotr Marciniak**, dyrektor tucholskiego OSiR-u **Janusz Zawadzinski** i burmistrz Tucholi **Tadeusz Kowalski**. Swoje stoisko edukacyjno-promocyjne miało Technikum Leśne im. Adama Loreta w Tucholi. Obok wejścia stało dwóch dojrzałych panów z puszką w rękach. Byli to dziadkowie chorego na serce dziecka – **Natalii Krajny**, o której jest ostatnio głośno ze względu na akcję charytatywną. Sam ojciec Natalii, **Piotr Krajna**, pobiegł w sobotę, a miał na sobie koszulkę z nadrukiem akcji na rzecz córki.

W holu na sportowców czekał ciepły posiłek, ale nikt nie zaspokoił głodu na tyle, by nie skosztować okolicznościowych krówek, którymi częstowały uczennice TL-u. Wkrótce wielki, wiklinowy kosz ział pustką. Było też coś dla ducha – Orkiestra Reprezentacyjna Lasów Państwowych zagrała krótki koncert, w którym znalazła się wiązanka hitów Tyny Turner, w tym słynny „The Best”. XV Bieg św. Huberta zakończono dekoracją w poszczególnych kategoriach. Szczegółowe rezultaty można znaleźć na stronie inessport.pl w zakładce z wynikami.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Start nordic walking. Niektórzy przeszli dziesięć kilometrów w rekordowym czasie.

Zbiórka dla Natalii Krajny. Od lewej ojciec dziewczynki Piotr Krajna, Bogumił Cyron z Biegających Śliwic i dziadkowie dziecka.

Obstawione podium w klasyfikacji open. Dwóch biegaczy z Ukrainy na pierwszym i drugim miejscu.

Mężczyźni – bieg (jednocześnie klasyfikacja open)

1. Bogdan Semenowych (Kivshovata) – 00:48:08
2. Dmytro Didovobiuk (Ivano – Frankivsk) – 00:48:09
3. Maciej Tomaszewski (Toruń) – 00:51:46
- (...)
6. Dominik Szamocki (Śliwice) – 00:55:06
7. Michał Kraiński (Śliwice) – 00:55:54

Kobiety – bieg

1. Natalia Semenowych (Kivshovata) – 00:56:46
2. Anna Mrotek (Sępólno Krajeńskie) – 00:57:28
3. Julia Afelt (Dąbrówka Nowa) – 00:59:34
- (...)
11. Magdalena Wojtas (Tuchola) – 01:13:05

Nordic walking

1. Karol Stiller (Kusieja) – 00:59:35
2. Zbigniew Gwizdała (Gołąbek) – 01:00:16
3. Radosław Olejko (Gościcino) – 01:07:12

Zbigniew Tocha ze Skórcza. Tego biegacza nie można pomylić z kimś innym.

Większość zawodników kierowała w stronę obiektywu gesty radości i uśmiechy.

Najlepsi w nordic walking. Na drugim miejscu Zbigniew Gwizdała.

Kręgle – turniej młodzieżowy

Gościnni Borowiacy – podium dla przyjezdnych

Wielkie kulanie na tucholskich torach działo się pod dyktando niedorostłych zawodników z innych klubów. Choć w borowiackich szeregach wystartowało sporo zawodników obojga płci, żaden z tucholan nie znalazł się na podium. Największym pożytkiem było nowe doświadczenie zyskane w konfrontacji z rówieśnikami z całego kraju.

Dziewczynki rywalizowały na równi z chłopcami. Przyjazna atmosfera w turnieju wywoływała uśmiechy także poza podium.

Wcześniej w Poznaniu, później w Tucholi – młodzież z borowiackiego klubu kręglarskiego nie miała wiele czasu, by wypocząć po sportowych wояażach, bo w roli gospodarzy stanęła na torach z kulą w ręce podczas 38. Pucharu Borów Tucholskich i 6. Memoriału L. Gierszewskiego i H. Chechły. Tym razem również w najmłodszych kategoriach wiekowych były dzieci reprezentujące Bory Tucholskie. One oddawały

swoje rzuty małą kulą – sześćdziesiąt do pełnych. Dzieci – nieco starsze od żaków – też kulały sześćdziesiątkę, ale miały już małe utrudnienie, bo na dwóch torach oddawały 30 rzutów, ale połowę z nich też do zbieranych.

Zawody zostały zdominowane przez małych kręglarzy z Wielkopolski. Przykład: w najmłodszej kategorii wiekowej sześć pierwszych miejsc zajęły dziewczynki z klubu Wrzos Podolski Sieraków. Tucho-

lanie dziarsko walczyli, wspierani przez najbliższych, dopingowani przez rodziców, ale musieli uznać wyższość sportowców spoza stolicy Borów. O ile widok bardziej dojrzałej młodzieży z kulą w ręku jest krzepiący, to milusińscy kulający

różną techniką na torze stanowią uroczy obrazek. Ich przejęcie, poczucie ważności chwili i wielki zapal są wspaniałe. Tu przede wszystkim przykład szedł z góry, ponieważ w większości przypadków ojcami czy matkami małych wojowników

Ci zawodnicy mają już doświadczenie – uczestniczą regularnie w różnych turniejach.

Na podium juniorzy młodzi. Wśród nich, ale poza pudłem, Patryk Szwemin (z prawej).

na torach są kręglarze z różnym, często bogatym doświadczeniem.

Wśród startujących tucholan Patryk Szwemin zajął najwyższe, bo szóste miejsce w swojej kategorii. W pierwszej dziesiątce znalazły się także: Oliwia Pychowska (siódme miejsce w gronie młodzieżek), Dominika Wysocka (też siódma, ale w juniorkach młodszych) i Nadia Weltrowska (dziewiąte miejsce wśród żaków).

– Dominika Wysocka zaliczyła udany start w eliminacjach, zaś Oliwia Pychowska przegrała wejście do finałów jednym kręglem, więc tu decydowały nie tyle umiejętności, co zwykły łut szczęścia – komentuje zawody Alina Pstrąg – Wiligała, trenerka tucholskiej młodzieży.

W ramce prezentujemy lokaty młodych Borowiaków podczas zawodów.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Żakinie

9. Nadia Weltrowska – 247 pkt.
14. Zofia Depczyńska – 162 pkt.

Żacy

11. Fabian Lipiński – 219 pkt.
13. Mikołaj Przytarski – 149 pkt.

Chłopcy

9. Nikodem Depczyński – 243 pkt.
13. Oskar Wyśiński – 230 pkt.

Młodziczki

7. Oliwia Pychowska – 481 pkt.

Juniorki młodsze

7. Dominika Wysocka – 1053 pkt.
20. Zuzanna Pstrąg – Wiligała – 461 pkt.
22. Agata Wiśniewska – 457 pkt.

Juniorzy młodzi

6. Patryk Szwemin – 1053 pkt.
21. Karol Pstrąg – Wiligała – 436 pkt.

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biurowo czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Anna Lipska, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3605 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Kamil Tajl,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Krzysztof Janikowski,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru
przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00,
a reklamy i ogłoszenia ramkowe
do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informujemy, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

- Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

- posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

- ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, że przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

- podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

- Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Gruchała Boxing Team
– mistrz Polski z Krajenek

Zaczynamy od klubu niebędącego już w granicach powiatu, ale ważnego ze względu na fakt, że zawodnik tego klubu został mistrzem Polski, a jego kolega – brązowym medalistą. **Marcel Miszker** (kategoria 60 kg) z Krajenek w gminie Kęsowo to świeżo upieczony zdobywca najwyższego tytułu. Wszystko to podczas XII Mistrzostw Polski Młodzików w Boksie (14-20 października). Droga Marcela do złota była imponująca i perfekcyjna.

– Jeszcze nigdy w historii klubu nikt nie przeszedł tak rewelacyjnie drogi do złota na krajowych mistrzostwach – ocenił trener **Marcin Gruchała**. – Marcel konsekwentnie trzymał się założonej taktyki, ale dodatkowy smaczek tkwi w tym, że na każdego przeciwnika miał oddzielny plan rozpracowania go między liniami. To świadczy o sportowej dojrzałości, spostrzegawczości, umiejętności prawidłowej oceny rywala, jego możliwości.

Pierwsza walka Marcela była spacerkiem, w którym sportowiec podpuszczał rywala do ataku i kontrolował sytuację od początku do końca. Wygrał jednogłośnie na punkty. W drugiej również triumfował, ponieważ sędzia zakończył walkę przed czasem.

– Najcięższą walkę miałem w trzecim podejściu – wyznaje mistrz Polski. – Silny rywal ruszył na mnie potężnie, co mnie zaskoczyło, bo przecież walka to trzy rundy. Rywal boksował dużo, ale nieefektywnie, bo żadnego ciosu jakoś boleśnie nie odczułem. Wygrałem 3:0.

Czwarta konfrontacja to już walka o finał. Marcel ma świetnie opanowaną pracę nóg i tu było to widać. Punktował też często lewym prostym. Konsekwentnie robił swoje, a przeciwnikowi w trzeciej rundzie zabrakło sił.

Rywałem Miszker w wielkim finale był przeciwnik ze Skorpionia Szczecin – jemu już znany, wcześniej kiedyś pokonywany dwa razy. Sportowiec z Krajenek potwierdził przewagę – wygrał złoto w stosunku punktowym 4:1 (walkę oceniali już na tym poziomie pięciu sędziów).

Bartosz Wandziński (kategoria 63 kg) z Przymuszewa w odróżnieniu od Marcela czuł potężne napięcie, ale ten stres nie był destrukcyjny, tylko motywujący. Wzmógł siłę, uwagę. W pierwszej walce boksował koncertowo i wygrał jednogłośnie.

Xavier Anguelov, podopieczny trenera Mikołaja Kęsika, awansował do 1/8 finału mistrzostw w swojej kategorii wagowej. Fot. (pp)

Trzy tucholskie teamy w Ciechocinku – mamy mistrza Polski

Na deptaku w Ciechocinku – jak w piosence? Niekoniecznie, za to w ringu jak najbardziej – tam działa się wiele dobrego dla młodzieży bokserkiej z powiatu tucholskiego. Wśród wielu udanych występów zrodził się nowy mistrz Polski, ponadto jest też brązowy medalista. Debiutanci wypadli solidnie. Są perspektywy na dalsze walki w ringu. Słowem: boks w Borach pięknie dojrzewa mimo jesiennej pory.

Od lewej drugi wice-mistrz Bartosz Wandziński i mistrz Polski młodzików Marcel Miszker.

śnie na punkty. W drugim starciu był ten sam wynik dla Bartka. Teraz stres już nieco zszedł, walczyło mu się swobodniej. Trzecia walka okazała się trudnym sprawdzianem zdaniem na szóstkę dzieloną przez dwa, czyli na 3:0 dla sportowca z gminy Kęsowo.

– Rywal był niski, ale krępy, umięśniony i miałem wrażenie, że chce jednym ciosem urwać mi głowę – wspomina brązowy medalista. – Wkrótce jednak opadł z sił, źle je rozłożył, był też raz na deskach, ale bez liczenia, bo sędziowie uznali to za poślizgnięcie. Ostatecznie wygrałem 3:0.

Czwartą walką Bartosz zakończył swój udział z mistrzostwach, a walkę o bój o wejście do finału przegrał z uczestnikiem mistrzostw Europy. Mocne ciosy na wątrobę sprawiły, że Bartosz się zachwiał kilka razy. Doświadczenie przeciwnika i jego siła dały mu zwycięstwo, zaś Bartoszowi Wandzińskiemu przypadł w udziale brązowy medal.

W mistrzostwach Polski brał udział również **Oskar Sternik** z Lu-

dwichowa (kategoria do 48 kg). Zakończył on start w Ciechocinku na drugiej walce. Pierwszą wygrał. Dodajmy, że trzech bokserzy chodzą do jednej klasy ósmej w kęsowskiej podstawówce.

Brzeziński Boxing Gym

Dwóch reprezentantów tucholskiego teamu pojechało na Kujawy. Pierwszym z nich był **Michał Cyborowski** (kategoria 54 kg). Czternastolatek z Żalnia wygrał dwie walki jednogłośnie na punkty. Rywałem Michała był sportowiec z kadry Polski.

– Michał dobrze to rozegrał technicznie – ocenia podopiecznego **Mikołaj Brzeziński**. – Miał przewagę od pierwszej rundy, wywierał presję na rywalu, skracał dystans i wygrał. Powtórzył to w drugim boju. Stał twardo na nogach, zachowując jednocześnie gibkość i refleks. Nie zawiodła też kondycja. Warto wiedzieć, że występ Michała to sukces, ponieważ zaczął boks dopiero miesiąc temu.

Dwaj podopieczni Mikołaja Brzezińskiego. W czerwonych spodenkach Michał Cyborowski, w niebieskich Marcel Winiarski.

ponieważ miał zdecydowaną przewagę i punktował rywala – odniósł zdecydowane zwycięstwo. Zmienne układała się druga walka Marcela.

– Pierwszą zaliczyliśmy w dobrym stylu i była zwycięska – mówi trener młodych bokserów. – W drugiej było różnie, bo runda numer jeden na plus, numer dwa na minus, a trzecia znów dla Marcela. Ten zawodnik do złudzenia przypominał styl walki Remigiusza, gdy był w jego wieku. Nerwowość, spieście, ale szybkość i wola walki. Mam porównanie, bo prowadzę obu tych braci. Plusem Marcela jest jego wzrost, a co za tym idzie – duży zasięg ramion.

Chłopcy zajęli w swoich wagach dwa piąte miejsca. Jak na debiut, to wielki plus.

MKS Start Grudziądz

Ten klub reprezentowali dwaj bokserzy z Tucholi. **Xavier Anguelov** (kategoria 54 kg) i **Łukasz Schreiber** (kategoria 80 kg) to podopieczni trenera **Mikołaja Kęsika**. Pierwszy z bokserów walczył na początku turnieju z Wielkopolaninem. Wygrał pierwszy bój i awansował dalej. Dzięki swojej drugiej wygranej Xavier awansował do jednej ósmej finału.

– Stawką kolejnej walki Xaviera był brązowy medal – relacjonuje Mikołaj Kęsik. – Rywal naszego pięściarza okazał się bardziej doświadczony i to on cieszył się z wygranej. Z kolei Łukasz Schreiber stanął w ringu oko w oko ze Ślązakiem i niejednogłośnie przegrał na punkty. Dodam tylko, że pojechał do Ciechocinka chory, a dał z siebie wszystko. Jestem przekonany, że w kolejnych startach Łukasz w pełni zdrowia pokaże, co może, a stać go na wiele. Chcę podziękować chłopakom za sportową postawę i wolę walki. Przed nimi wiele nowych dni, duże pole do popisu. Wdzięczny jestem w ładom grudziądzkiego klubu za profesjonalne podejście do naszego wyjazdu – w Ciechocinku nie brakowało nam niczego.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Do trzeciej walki Michał przygotowywał się przez dwa dni – wykorzystał przerwę w startach. Treningu wymagała czekająca go walka z mańkutem – późniejszym brązowym medalistą w tej wadze. Walka zakończyła się minimalną porażką 2:3.

Marcel Winiarski (kategoria 57 kg) to kolejny bokser od Mikołaja Brzezińskiego na kujawskich mistrzostwach. Towarzyszył mu dorosły brat **Remigiusz**, który na tucholskiej gali wystąpił rewelacyjnie. Marcel dwie walki wygrał, jedną przegrał. W pierwszej – w zasadzie bez wielkiej historii, Reklama

PELLET

WYSOKOKALORYCZNY

HEBAN
GRUPA

NA SPRZEDAŻ

100% udziału drewna sosnowego

CENA 1300 zł/tona

☎ 608 536 180